National Library
Bibliothèque Nationale
SEP 3 1982
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/c/19/4

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 35 SESTDIENA, 1982. GADA 28. AUGUSTS 32. GADS

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

SATURDAY, AUGUST 28, 1982

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Vai noklusēta trauksme?

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Brīdī, kad visas pasaules uzmanība pagājušā nedēļā bija pievērsta notikumiem Lebanonā, prezidents Rēgens negaidot pie sevis izsauca ārlietu ministru Šulcu un pavēlēja viņam nekavējoties sapulcināt Baltajā namā ārlietu resora Pad. savienības lielākās autoritātes, Pentagona un CIA vadību, kā arī visus valsts drošības padomes locekļus un paša prezidenta īpašos konsultantus. Reizē Šulcam bija jāsameklē arī visu bijušo prezidentu padomdevēji valsts drošības jautājumos un arī vairāki kādreizējie ārlietu resora vadītāji. Iespējams, ka Rēgens labprāt būtu dalījies domās arī ar ģenerāli Aleksandru Heigu. Šāda apjoma autoritāšu apspriede Baltajā namā nebija notikusi mēnešiem.

Šulcs preses pārstāvjiem mēģināja apgalvot, ka apspriedes mērķis esot tikai izvērtēt prezidenta Rēgena nostājas reakciju pret Pad. savienību. ,,Nav nekas ārkārtīgs,'' mēļoja Šulcs. ,,Mēs gribam tikai pārrunāt labības darījumu konsekvences, jauno nostāju technoloģijas piegādē, Sibirijas gāzes pievada lietu, kreditu piešķiršanu un citus rutīnas jautājumus.'' Prezidenta kancelejas šefs savukārt preses pārstāvjiem piebilda, ka šī apspriede nekādā ziņā neesot kaŗama pie lielā zvana.

Prominento autoritāšu saaicināšanu Baltajā namā apzīmēt par rutīnu bija ļoti nepārliecinoša vārdu izvēle. Sanāksme drīzāk atgādināja ārkārtēju trauksmi, — trauksmi, ko Rēgens ar Šulcu mēģināja ietīt tikai viņiem zināmu iemeslu dēļ noklusēšanas dekorācijās.

Vai negaidot Sarkanajā impērijā bija noticis kaut kas ārkārtīgi svarīgs? Vai uz rietumiem bija pārbēdzis kāds ievērojams dezertieris ar jauniem sensācionāliem atklājumiem? Atbildes uz šiem jautājumiem vismaz tuvākā laikā nav izredzes saņemt. Runas par to, ka Brežņeva liktenis beidzot esot izlemts, pagaidām jāuzskata par pāragrām. Daudz lielāka vērība piegriežama versijai, ka Pad. savienības aizsardzības ministrs maršals Ustinovs nosūtījis personīgu slepenu vēstījumu, kuŗā prasa ASV un Pad. savienības attiecību normālizēšanas nepieciešamību.

Lebanonas konfliktā Kremlis nelika svaru kausos visu iespējamo ne Arafata, nedz arī Sirijas atbalstīšanai, un tādējādi Maskava apliecināja netieši savas militārās gatavības vājumu. No otras puses, pagājušā nedēļā publicētā autentiskā informācija liecina, ka patlaban Pad. savienība atomarsenāla ziņā ir divtik stipra nekā rietumi.

Prezidenta Rēgena pieteiktās saimnieciskās sankcijas Kremli uz ceļiem nav nospiedušas un nenospiedīs arī tuvākā nākotnē. Valsts kontrolētā saimniecībā izejvielas un produkciju var viegli pārsviest nepieciešamās sāpju vietās. Protams, ka pilsoņu prasības var ignorēt, tāpat kā līdz šim. Komūnistiskā režīma laikā padomju pilsoņi jau tiktāl pieraduši pie pirmās nepieciešamības preču trūkuma un birokratu doto solījumu laušanas, ka tie vēl nav nobrieduši politiskam dumpim un mierīgi pacietīs pazemībā pārestības arī turpmāk. No otras puses, čeka gādā par to, lai jau laikus paralizētu ikvienu mērķtiecīgu politisku aktīvitāti.

Saimnieciskā krize Pad. savienību skārusi daudz smagāk nekā rietumvalstis. Nejēdzīgās sistēmas dēļ lauksaimniecībā neražas gads seko neražas gadam, rūpniecība nespēj izpildīt plānu, korupcija zied visās malās, bet mazā privilēģētās partijas funkcionāru kliķe turas pie varas.

Tā ir likteņa ironija, ka rietumu pasaule ar savu devīgo roku ir aizvadītajos gados paglābusi padomju saimniecību no pilnīga sabrukuma. Rietumu valstu kopējā saimnieciskā palīdzība komūnistu valstu blokam pagājušā gada beigās izteicās astronomiskā skaitlī — 93 bilj. dol. apmērā. Vēl tikai 1974. gadā naudas kārie rietumu banķieŗi darījumos ar sarkano velnu bija ieguldījuši tikai 48 bilj. dol. Kremļa vasaļvalsts Polija ir lielākā parādniece ar 27 bilj. dol. Pati Pad. savienība no ,,imperiālistu neliešiem'' dabūjusi 19,5 bilj. dol., Austrumvācija 12 bilj. dol., Rumānija — 9,6, Ungārija — 7,2, Čechoslovakija — 3,5 un Bulgārija 2,3 bilj. dol. Mantkārīgiem rietumu banķieŗiem droši vien atdarīsies acis tikai tad, kad visi šie dolaru biljoni būs jāieraksta skurstenī.

Sibirijas gāzes pievada atbalstīšana ir rietumu pasaules financistu muļķības septītais pasaules brīnums. Visu gāzes pievada materiālu sagādi un technoloģiju Kremlis no Eiropas iegūst uz kredita. Kad gāzes vads būs uzbūvēts, par patērēto gāzi eiropieši varēšot, ja Kremlim tas patiks, norēķināt zināmu summu nost no aizdevuma. Kremļa speci jau tagad lēš, ka Sibirijas gāzes vads Maskavai dos gadā 10 bilj. dol. gada ienākumu. Rēgena nostāju pret šo idiotisko darījumu tagad sāk pareizi novērtēt arī viens otrs Eiropas amerikāņu sabiedrotais. Franču un vācu strādnieki no savas puses prasa savām sociālistu valdībām, kā tas izskaidrojams, ka Sibirijā būvdarbos iesaistīti soda nometņu strādnieki.

Aizvadītajā nedēļā Sibirijas gāzes vada celšanas direktors biedrs Šķirbiņins Maskavā jau lielījās, ka pašos tālajos ziemeļos vads jau uzstādīts 500 km gaŗumā.

Pad. savienības prese prezidentu Rēgenu nosoda kā kaŗa kūdītāju, bet patiesībā tā ir noraizējusies par to, ka Rēgens ir viens no retajiem amerikāņu politiķiem, kas pareizi novērtējis Kremļa intrigas un nākotnes plānus. Maskava cer, ka nākamās vēlēšanās Baltajā namā būs atkal demokratu prezidents, un tad viss atkal ies vecajās sliedēs. Pagaidām tā izrādījusi neiedomājamu piekāpību, piedāvājot ielaisties sarunās ar amerikāņiem kā atbruņošanās, tā arī citos jautājumos bez parastiem priekšnoteikumiem.

Maskavas bailes no Vašingtonas ir viena lieta, bet Maskavas vēlēšanās saglabāt Sarkanās imperijas periferiju Austrumeiropā un it sevišķi Polijā ir dzīvības un nāves jautājums Kremlim. Un tā mēs pienākam pie Šulca Vašingtonā sasauktās noklusētās trauksmes konferences. Domā, ka amerikāņu izlūkošanas dienests ieguvis pārbaudītu informāciju par Kremļa varbūtējiem militāriem soļiem, ja šī mēneša pēdējās dienās poļu patrioti no pasīvās pretestības izies atklātā dumpī. Pilsoņu kaŗš Polijā ir iespējams, un šī iespēja apēno visus pārējos notikumus.

Jaruzeļska uzdevumā radikālais komūnists Rakasovskis vēl pirms dažām dienām deklarēja, ka Varšavas režīmam būšot dzelzs nervi jebkādu nemieru uzliesmojuma gadījumā. Šie dzelzs nervi ir jau atbildīgi simtiem nevainīgu poļu patriotu nogalināšanā. Ja arī traģēdija vēl neuzliesmos pilnās ugunīs, tad amerikāņiem tomēr jābūt gataviem, lai reaģētu uz trauksmi Austrumeiropā, kad īstais brīdis būs pienācis.

Lebanonā Arafata partizāni dodas uz citām arabu zemēm, un šī kaŗa uzvarētāja Izraēla pašreiz ir vienīgā pavedēja devēja. Labi, ka Beirutas asiņainais ielenkums ir jau aiz muguras. Runā, ka civīliedzīvotāju upuŗi bijuši desmitkārtīgi lielāki par Arafata zaudējumiem Beirutā. Nav šaubu, ka vidējos austrumos Izraēla diktēs savu mieru — *Pax Hebraica*. Par to liecina jaunā Lebanonas prezidenta izvēle. Tas ir Beginam paklausīgais 34 g. vecais tā dēvētais kristiešu falangistu sektes vadonis Baširs Gasmajels. Aiz viņa stāv ap 40,000 Izraēlas ieročiem apbruņotu falangistu.

Begina prezidenta izvēle liecina, ka Lebanona iet pretī Izraēlas vasaļvalsts liktenim. Zīmīgi, ka prezidenta vēlēšanās nepiedalījās 600,000 musulmaņu suni sektes frakcija un tāpat 1 milj. šiaites musulmaņu masa. Par likteņa ironiju jāuzskata arī tas, ka tā dēvētais Lebanonas kristiešu sektantu vadoņi ir savstarpējā naidā, un tas pats attiecināms arī uz islāma ticīgajiem.

Iraka, Saudi Arabija, pat Ēģipte, par Irānu nemaz nerunājot, nemaz nedomā sūtīt uz Jeruzalemi vīģes un palmu zarus. Naidu aprakt nevar pat gudrāko diplomātu sarunas. Tā aprakšanai ir nepieciešams laiks. Vidējo austrumu patiesa miera nodrošināšanas piedauzības akmens nav nekas cits kā 4 milj. no savām mājām padzītie palestīnieši. Kad palestīniešu jautājums būs izkārtots, tikai tad varēs runāt par paliekama miera izredzēm.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Ārija Kalpaka-Grundmane noliek ziedus pie sava tēvoča O. Kalpaka piemiņas plāksnes pēc tam, kad viņa bija to atklājusi. Kr. pusē — Latviešu Kaŗa Invalīdu apvienības priekšn. L. Apelis, kas organizācijas uzdevumā bija organizējis atklāšanu. Kreisajā pusē pirmais — Latvijas Korporāciju Apvienības seniors Olafs Rozentāls, lettg. Foto A. Upītis.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1982. G. 28. AUGUSTS, 35. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canadā M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Rīga šodien. Dadža zīm. LA

Viktors Kalniņš

Kas notiek tālā ziemeļu salā?

Nevienam nav noslēpums, ka gandrīz visiem Padomju savienības kaimiņiem, sākot ar Japānu un Ķīnu austrumos un beidzot ar Somiju ziemeļrietumos, ir territoriālas pretenzijas, jo agresijas ceļā cariskā Krievija un vēlāk Pad. savienība ir sagrābusi daudz svešu zemju. Liekas, tikai nedaudzi zina, ka arī ASV ir savas territoriālās pretenzijas pret Pad. savienību.

Vrangela sala, īstajā vārdā Ņukolumbija, pieder ASV uz likumīgiem pamatiem. Šo salu izpētīja un sāka apgūt amerikāņu matroži kapteiņa Tomasa Longa vadībā 1849. g. Visas krievu ekspedīcijas, uz kuŗām mēdz tagad atsaukties padomju vēsturnieki, salā nav bijušas, bet salu atzīmēja kartē, pamatojoties uz iedzimto čukču nostāstiem. To padomju enciklopēdijā rakstā par ceļotāju Vrangelu bija spiesti atzīt arī padomju autori, kaut nākošajā rakstā par pašu salu mēģina labot, radot iespaidu, ka Vrangela ekspedīcija salu tomēr atrada.

Kapteinis Longs bija pirmais, kas precīzi atzīmēja kartē salas atrašanās vietu un tās krasta līniju. Pirms simt gadiem amerikāņu valdība nosūtīja uz salu speciālu ekspedīciju, kas pacēla tur ASV karogu un uzcēla dažas akmens ēkas. No 1881. g. visās pasaules kartēs šo salu apzīmē par Ņukolumbijas salu; izņēmums ir tikai padomju kartes, kur sala nosaukta Vrangela vārdā. Sala ir ar ļoti bargu arktisku klimatu, un līdz 1914. g. tur nebija pastāvīgu iedzīvotāju, līdzīgi tagadējam strīdus ābolam starp Arģentīnu un Angliju — Dienviddžordžijas un Dienvidsandviču salām.

1923. g. salā apmetās paliela amerikāņu mednieku grupa ar Čarlzu Velsu priekšgalā. Viņš atveda lielus pārtikas krājumus, bet nākošajā gadā gaidīja amerikāņu kuģi, lai nodotu samedīto zvēru ādas un saņemtu jaunus pārtikas krājumus. Tajā vietā 1924. g. augustā pie salas pienāca padomju ledlauzis ,,Sarkanais oktobris'' ar bruņotiem sarkanarmiešiem. To komandierim Davidovam bija dota pavēle ieņemt salu. Amerikāņu medniekus apcietināja un nogādāja uz Vladivostoku, viņu samedītās ādas konfiscēja. Visus medniekus aizveda līdz Ķīnas robežai un atlaida, izņemot Velsu. Par tā likteni nekas nav zināms, iespējams, ka viņu vai nu nošāva vai pēc kāda laika viņš gāja bojā koncentrācijas nometnē.

1925. g. padomju valdība patvaļīgi izsludināja Vrangela salu par savu territoriju. Nelīdzēja Amerikas valdības protesti pret salas okupāciju un Velsa apcietināšanu.

Tagad salas izskats ir stipri mainījies. Šeit ir iekārtotas lielas militāras bazes zemūdenēm un aviācijai. Brīvās pasaules laikrakstos 60. gados parādījās sensācionālas ziņas, ko vēlāk apstiprināja vairāki avoti. Liecinieki stāstīja, ka Vrangela salā atrodas trīs slepenas koncentrācijas nometnes. Tajās stingrā izolācijā no pārējās pasaules atrodas daudzi tūkstoši Otrā pasaules kaŗa gūstekņu. Starp viņiem ir vācieši, itālieši, beļģi, francūži un citu valstu pilsoņi. Iespējams, ka ir arī latvieši, vismaz no tiem, kas pazuda no zināmām soda nometnēm, bet brīvībā tā arī neparādījās. Savās zemēs visi šie cilvēki skaitās bez vēsts pazuduši, un padomju valdība izliekas neko nezināms vai vienkārši melo, kā zviedru diplomāta Valenberga gadījumā. Vrangela salas ieslodzītie pēc dažu pārbēgušo čekistu ziņām tiek izmantoti dažādiem zinātniskiem eksperimentiem. Uz dažu putnu kājiņām atrasti gredzeni ar palīdzības saukli ,,SOS''.

ASV nav atteikušās no savām tiesībām uz Vrangela jeb Ņukolumbijas salu. 1976. gadā Valsts Departaments nodeva Apvienotajām Nācijām memorandu, kuŗā, pamatojoties uz neapstrīdamiem pierādījumiem, pieprasīja salas nodošanu likumīgam saimniekam. Šis jautājums bija cilāts arī Kongresā. Pagaidām sabiedrības uzmanība nav koncentrēta uz šo problēmu, bet var pienākt brīdis, kad Pad. savienībai vajadzēs risināt visas sarežģītās territoriālās kaimiņvalstu prasības.

Lasītāju Vēstules

VIENA LEĢENDA VAIRĀK PAR PREZIDENTA KĀRĻA ULMAŅA LIKTENI

Līdz šim ticamu un rietumos pārbaudāmu ziņu par viņa likteni nav. Ir tikai leģendas, un par tādu jāuzskata arī kāda krievu ārsta atstāstījums savam draugam, ka Ulmanis vēl 1960. gadu sākumā atradies Vladimiras cietumā (Latvija Amerikā, 10. jūl.). Te jautājums, vai viņa veselības stāvoklī vispār bija iespējams izturēt vairāk nekā 20 gadus ieslodzījumā, jo cietumā viņš ievietots kaŗa izcelšanās (1941. g. 22. jūn.) pirmajā dienā.

Pēc krievu okupācijas varas avotiem Rīgā pirmo reizi minēts (1961), ka Ulmanis miris izsūtījumā 1942.g. (Latvju Encikl. papildināj. Stokholmā, 1962.g.), bet 15 gadus vēlāk, ka miris 1942.g. septembrī vai oktobrī uz ieslodzīto transporta kuģa Kaspijas jūrā (Laiks, 1977.g. 10. sept.). Kas ir šo ziņu avoti? — Čekas archīvs, ieslodzīto latviešu aculiecinieku stāsti vai okupācijas varas leģenda? To nav iespējams pārbaudīt.

Kāds izsūtītais latvietis stāsta, ka vācu ofensīvas laikā pret Kaukāzu (1942.g. vasarā) Ulmanis pārvests no Vorošilovskas (tagad Stavropole) uz Rostovu pie Donas, lai sūtītu tālāk. To pēkšņi ieņēmis vācu kaŗaspēks. Lai nekristu vācu rokās, viņš nošauts. Bet arī šī stāsta patiesību nav iespējams pārbaudīt. Pēc toreizējām militārām operācijām stāsts varētu būt pamatots: pasaules stiprākais cietoksnis Sevastopole krita vācu rokās 1942.g. 3. jūlijā, bet Rostova, ielenkta no vairāk pusēm, pēc 3 dienu cīņām krita 25. jūlijā un Vorošilovska 3. augustā.

Bez pieminētām versijām sākot ar 1948.g. cirkulē visdažādākās leģendas par K. Ulmaņa likteni — viena otrai runā pretī. To autori ir krievi, un ziņu vai leģendu patiesību nav iespējams pārbaudīt.

Līdz šim rietumos nav autentiskas informācijas, ka kāds latvietis būtu aculiecinieks K. Ulmaņa nāves brīdī vai zinātu viņa pēdējās atdusas vietu.

P. Upītis Vilimantikā.

BILDES

DV ziņnesis Indianapolē 30.nr. raksta: ,,Pēc laikrakstu ziņām Mičiganas Studiju Centra pārvaldnieks esot Kārlis Zobs. Kārlis Zobs kādreiz dzīvoja Indianapolē, Centrālā ielā, Žubīšu mājā. Tai laikā viņa istabā pie sienas karājās Ļeņina un Staļina bildes. Šeit Indianapolē vēl tagad dzīvo cilvēki, kas to paši ar savām acīm bija redzējuši.''

I. J. Indianapolē

SKAIDRĪBAS LABĀ

Kopš 1980. gada izdodu Florīdas latviešu mēnešrakstu ,,Saulainā Krasta Vēstis'', kas kopš pagājušā gada iespiež vltn. Ērika Pārupa rakstus par latviešu leģiona dibināšanu un leģionāru cīņu. Viņa rakstos asi uzbrukumi mūsu virsniekiem un leģiona vadībai. Tā pēdējā SKV numurā Pārups, rakstot par kādu ievainotu latviešu jaunekli, saka: ,,Mēs būtu Dieva taisnības zaimotāji un mūsu sirdsapziņas apgānītāji, ja šim nelaimīgam jauneklim pūlētos ieskaidrot, ka viņš ir varonis, kas cīnījās par Latviju..., jo viņš bija beztiesisku ačgārnību, necilvēcīgu varmācību un mūsu valdības glēvuma un bezjēdzīgās rīcības upuris — viens no daudziem desmittūkstošiem...''

Vai šie vārdi neliek mums sašutumā sacelties pret vienu no Latvijas kaŗa skolas jaunākiem virsniekiem, kas var šādus vārdus lietot par mūsu varonīgajiem virsniekiem un latviešu leģionu...

Paskaidroju, ka Saulainā Krasta Vēstis izdevējs un redaktors nekādā ziņā neatbalsta Pārupa personīgos uzskatus...Rakstus ievietoju tamdēļ, ka ticu brīvai un demokratiskai presei, kur katram ļauts savas domas un idejas paust. **Māc. Andris Lamberts**

Saulainā Krasta Vēšķu izdevējs.

Anšlavs Eglītis

Eiženijas Gincburgas Viesulī

HARCOURT BRACE JOVANOVICH APGĀDS ŅUJORKĀ, 1980. 423 LP.

(Turpinājums.)

Ar labvēļu palīdzību un izmantojot nometņu priekšnieku savstarpējās greizsirdības, Gincburgai laimējas pārcelties uz vistu farmu. Tur gan jācilā 150 mārc. smagi graudu maisi un jāmēž vistu mēslu kalni, tomēr ir jumts virs galvas un var nočiept pa olai, lai gan par valsts īpašuma piesavināšanos draud spaidu darbu pagarināšana par dažiem gadiem. (Tādu sodu par tomāta zagšanu saņem laba Gincburgas paziņa.) Dažādu iemeslu dēļ vistas nobeidzas lielā skaitā, bet sprāgoņas nebūt nelikvidē. Tās tiek noplucinātas un sagatavotas pārtikai, un ne jau cietumnieku galdam.

Kā dīvainību Gincburga notēlo jaunas meitenes no Ukrainas Donbasa, kas sodītas ar 10 gadiem par darba kavēšanu ogļu raktuvēs (kontrrevolūcionāra sabotāža). Tās domāja, ka Kolimā ir labāka dzīve nekā „mājās". Darbs raktuvēs bijis tikpat grūts un tuvumā — neviena vīrieša! Kolimā, turpretim, vīriešu netrūkst. Visas šīs meitenes ātri vien nonāk uz grūtām kājām.

Nometnes bandu bērniem iekārtota patversme, kuŗā Gincburga kādu laiku strādā un notēlo to visatbaidīgākās krāsās. Bērni aug kā pilnīgi mežonēni, nepārtraukti kaudamies savā starpā. Barību tie aprij kā rūdīti cietumnieki — vienā mirklī un rūpīgi izlaiza savas blodiņas. Četru gadu vecumā bērni neprot runāt ne vārda un sazinās savā starpā ar rūcieniem un dažādiem signāliem. Patversmē valda šausmīga smirdoņa. Svarīgākais darbs ir grīdu uzmazgāšana un smirdošo lupatu — dažādu autu kalnu mazgāšana. Šad tad uzliesmo dizenterija, un mazie cietēji mirst dučiem.

Gincburga nonāk Taskaņas nometnes pārtikas pārstrādāšanas kompleksa pārpildītajā slimnīcā par kopēju. Drūma ir slimnīcas ikdiena, sevišķi ziemā. Ārsts apstaigā pacientus un ar lielām dzirklēm nokniebj tiem nosaldētos locekļus, visvairāk kāju pirkstus, un met spainī, ko nes sanitārs (114. lp.). Drīz spainis ir pilns... Baigi ir necerīgi novārdzināto bari, kas atvesti uz slimnīcu nomirt, jo priekšniecībai nepatīk, ja cilvēki mirst strādājot.

Slimnīcā Gincburgai izraisās draudzība ar ārstu un homeopatu, Dr. Valteru, Krimas vācieti. Draudzība beidzas ar apprecēšanos, gan tikai pēc gaŗiem gaidīšanas gadiem, jo Dr. Valteram izciestais sods tiek vēl divas reizes pagarināts tāpēc, ka viņš ir vācietis. Viņš tomēr var uzlūkot sevi par laimīgu, jo kaŗam sākoties daudzi apcietinātie vācu tautības ārsti nošauti bez tiesas, it kā mēģinot bēgt (109. lp.). Taskanas nometnes komandants, kā rets izņēmums, izrādās iecietīgs cilvēks, pat ar literārām interesēm. Viņš ņem Dr. Valteru un Gincburgu savā aizsardzībā un iedraudzējas ar viņiem. Gincburga liecina, ka bez šī diezgan ilgstošā puslīdz normālā dzīves perioda Taskanas slimnīcā viņa nekad nebūtu izcietusi visus desmit soda gadus.

Bet — pārvaldes centrā ienāk ziņojumi, ka Taskanas nometnē divus „zekus" īpaši lutina. Labo priekšnieku pārceļ uz citu nometni. Dr. Valteru nosūta uz slepkavīgajām Burchalas zelta raktuvēm. Arī Gincburga nonāk citā slimnīcā — Beličes nometņu kompleksā.

Beidzas kaŗš. Kolimā ieplūst jauni sodīto bari — no Vācijas repatriētie krievu gūstekņi un liels skaits latviešu, lietuviešu un igauņu kaŗavīru, kas nonākuši krievu rokās, okupējot Baltiju. Tos visus sūta uz zelta raktuvēm. Zīmīgi, ka krievi un ukraiņi, kas visu mūžu dzīvojuši nabadzībā un pusbadā kā mājās, tā gūstā Vācijā, iztur raktuvju nesamērīgi smago darbu un īpatnējo ledaino caurvēju labāk nekā baltieši, kas līdz krievu okupācijai dzīvojuši normālā pārticībā. Baltieši — vairumā jauni zēni, ātri vien saslimst ar plaušu karsoni, kam seko ātrā tuberkuloze. Nelaimīgie jaunieši ar rūgtumu atkārto: „Lūk, kādā veidā padomju vara mūs „atbrīvojusi."

Gincburga pati zaudējusi savu vecāko dēlu, kas miris badā Ļeņingradā, tāpēc jūt pret baltiešu zēniem lielāko sirsnību, bet nekādu derīgu palīdzību nespēj sniegt. Viņa pakavējas pie jaunieša Andŗa no Daugavpils, ar ko sevišķi iedraudzējusies. Kad pienāk Andŗa pēdējā stunda, Gincburga pānikā steidzas pie nodaļas pārziņa Dr. Barkāna, Baltijas baronu pēcteča, kas jau nolicies gulēt. Viņa histeriski sauc: „Andris mirst!" Dr. Barkāns tikai noņurd — „Es jau domāju, ka viņš nakti nepārcietīs", un pagriežas uz otriem sāniem. Pēc tam Gincburga virsārsta naktsmieru nekad vairs nav traucējusi.

Viņa atzīmē Dr. Valtera pūles pēc iespējas atvieglot mirēju ciešanas. Bieži viņš riskēdams un ar lielām grūtībām gādājis kādu lāsi degvīna vai morfija iešļircinājumus, ja tādi bijuši pieejami. Gincburga mēģina sekot viņa piemēram un raksta, ka viņas rokās miris kāds tūkstotis Baltijas jaunekļu. (137. lp.)

Baigs stāsts ir par mirušo novākšanu, ko viņai gadījies nejauši novērot. Kapraču loma uzticēta kriminālistiem. Ik naktis no slimnīcas izvelk vairākas jakutu ragavas, piekrautas ar sasalušiem līķiem. Lai būtu ērtāk ar tiem rīkoties, mirušiem apkapā locekļus un galvas. Lai varētu tos vairāk iestūķēt seklajos kapos, nereti sacērt arī ķermeņus. Šo darbošanos vērojot, Gincburga gandrīz nonāk nervu sabrukumā. Viņa atzīmē arī kanibalisma gadījumus.

Gincburga izcieš savus 10 gadus, bet veltīgas cerības, ka viņa varēs doties „mājās" uz Maskavu vai vismaz Eiropas Krieviju. Viņai piešķiŗ „deportētās" statusu un kā lielu žēlastību tiesības dzīvot „galvaspilsētā" Magadānā un 7 km. radiusā ap to. Katras divas nedēļas viņai jāpiesakās čekā, kur jāstāv gaŗas stundas bezgalīgās rindās. Sliktākais tas, ka atbrīvošanas dokuments ir īstā vilka pase. Tur atzīmēts, ka viņa ir sodīta teroriste, un kas gan vēlēsies pieņemt darbā tik bīstamu noziedznieci? Bet viņa prot spēlēt klavieres, un atkal ar dažādiem „sakariem" viņai laimējas dabūt uzraudzes vietu brīvo ļaužu (pārvaldes ierēdņu) bērnudārzā.

Velti gan viņa cer, ka nodosies mūzikai, izdosies izvairīties no polītikas. Tieši otrādi, viņai jāvada dienišķās slavas dziesmas Staļinam un partijai, jārīko svētku dienas izrādes un ceremonijas. Viņa to dara — ar lielāko pretīguma un vainas sajūtu, bet citas izejas jau nav. Cik pilnīga ir Vadoņa dievināšana, liecina Gincburgas noklausīta saruna Magadanas vienīgajā kinoteātrī, kur kādā filmā bijis skats ar katoļu mesi. Kāda meitene sirds vientiesībā iesaukusies: „Jocīgi, ka tie katoļi pielūdz Dievu gluži tāpat kā mēs Staļinu!" (354. lp.) Raizes un arī brieŗmas sagādā tas, ka pat 4—6 gadus veci bērni jau uztveŗ pretrunas starp sludinātajiem meliem un dzīves patiesību un uzmācas ar „ķecerīgiem" jautājumiem, kas dažkārt noved Gincburgu līdz izmisumam.

Saskaņā ar dažādu priekšnieku iegribām un sūdzībām viņa darbu bērnu dārzā vairākkārt zaudē un atkal atgūst. Mitinās pārblīvētā komūnāla dzīvoklī uz nedaudz kvadrātmetriem, tomēr pieņem pie sevis divus gadus vecu pamestu meitenīti. Deportētai vieniniecei nav atļauts bērnu adoptēt; apprecēt Dr. Valteri viņa arī nevar, jo tas vēl nav izcietis savu otro soda pagarinājumu.

(Turpinājums sekos.)

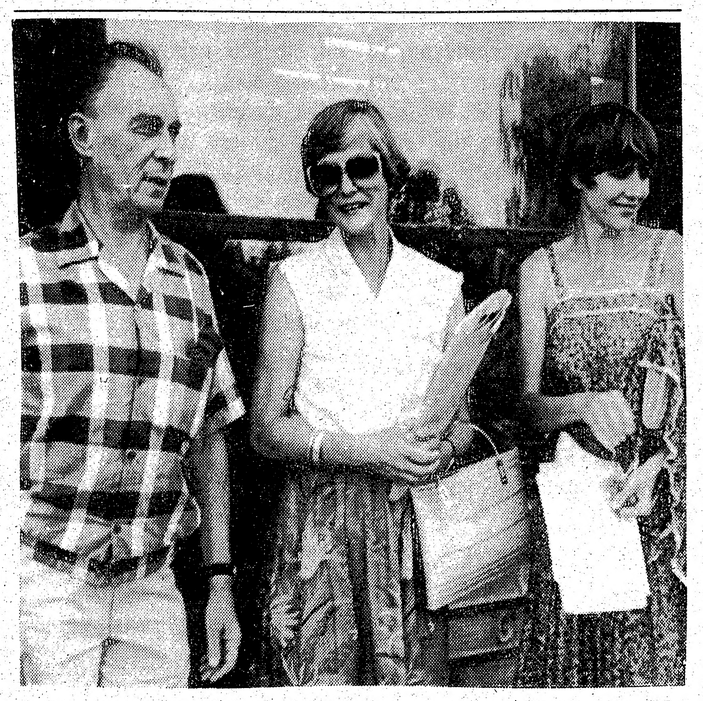

Mākslinieki A. Vītols, Ž. Vītola un A. Rundāne piedalījās koncertā Sidrabenē. Foto J. Liģers.

Piemiņas plāksne Mauriņai un Raudivem

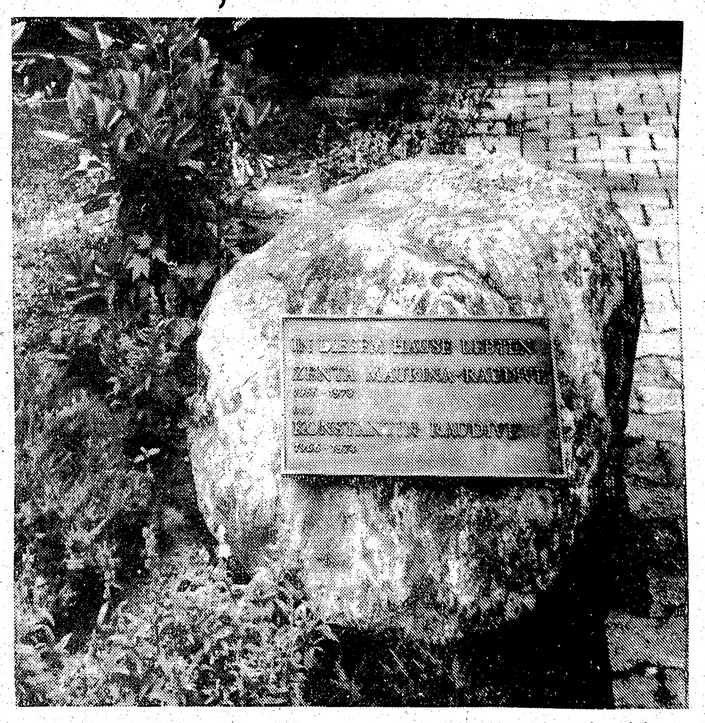

Dr. Zentas Mauriņas-Raudives draudzenes, sava laika sekretāres un mantinieces Irēne Melle, Anemarija Morgentāle un Iza Siga mūsu rakstnieku un domātāju piemiņai piekalušas viņu pēdējā dzīves vietā Bad Krocingenā, Roemerweg 9 pie akmens mājas priekšā plāksni ar uzrakstu „Šajā mājā dzīvoja Zenta Mauriņa-Raudive (1966. — 1978.) un Konstantins Raudive (1966. — 1974.)". Plāksnes atklāšana un iesvēte notika 24. jūlijā, piedaloties lūgtiem rakstnieku tuvākiem draugiem un oficiāliem pārstāvjiem. Latviešu pārstāvji bija abu rakstnieku mūzeja Minsterē vadītāja Dr. Austra Rudzīte un Zentas Mauriņas piemiņas fonda pārstāvis Alberts Spoģis.

Plāksni iesvētīja draudzes prāvests dekāns Hugo Spiners un īsā uzrunā atcerējās draudzīgās tikšanās šajā mājā abu rakstnieku sabiedrībā. Oficiālo atklāšanas runu teica Bad Krocingenas pilsētas galvas vietnieks Geigers. Arī viņš atcerējās abu lielo latviešu pēdējās šāszemes gaitas šajā mājā, kas, dzīvodami svešumā, devuši ticību dzīvei citiem. Īsus piemiņas vārdus (visu dienu nepārtraukti lija) teica rakstnieku pāŗa draudzene Anemarija Morgentāle. Pateicības vārdus par piemiņas plāksnes uzlikšanu latviešu vārdā rakstnieku draudzenēm izteica Dr. Zentas Mauriņas fonda pārstāvis A. Spoģis un reizē arī visus klātesošos ielūdza mūsu rakstnieces 5 gadu nāves atceres sarīkojumā 1983. gada pavasarī Minsterē.

Pēc plāksnes iesvētes akta dalībnieki pulcējās kopējās pusdienās un arī pakavējās abu rakstnieku draudzības un gara gaisotnē. Anemarija Morgentāle lasīja Konstantina Raudives atmiņas par iepazīšanos ar Zentu Mauriņu un Iza Siga lasīja Zentas Mauriņas atmiņas par iedzīvošanos šajā pēdējā rakstnieku šīszemes miteklī. Kā liecinieki mājas dārzā aug divi balti bērzi no kopējas saknes. Un pie šīs mājas nu apmeklētājiem un gaŗāmgājējiem liecinās piemiņas plāksne, ka tur svešumā mituši divi gara cilvēki.

A. Spoģis

Sarīkojums Sidrabenē

Mūsu lasītāju ziņāšanai:

Piektdien, sestdien un svētdien, 13., 14. un 15. augustā, Sv. Andreja draudzes lauku īpašumā Sidrabenē notika daudz un dažāda rakstura sarīkojumu. Mūsu laikraksta līdzstrādnieks Ž. Zentiņš pāri par 20 mašīnraksta lapās rūpīgi dokumentēja visus šos notikumus. Diemžēl, mūsu laikraksta apmēri neatļauj viena sabiedriska iestādījuma nedēļas nogales atreferēšanai atvēlēt tik daudz telpas, vēl jo vairāk tādēļ, ka manuskriptu no autora dabūjām tikai pēc veselas nedēļas. Nožēlojam Ž. Zentiņa kunga lielos darba pūliņus, bet esam spiesti reportāžu drastiski īsināt. Ceram, ka to akceptēs kā autors, tā lasītāji.

REDAKCIJA

Tāda plaša sarīkojuma izdošanās, kāds nupat notika Sidrabenē, ir ļoti atkarīga no laika apstākļiem, jo daudzi sarīkojumi bija paredzēti brīvā dabā. Rīkotājiem arī šoreiz laimējies. Ja piektdien, 13. augustā, vakars bija pavēss, tad pārējās dienās laiks atmetās silts un spīdēja spoža saule. Kopējais apmeklētāju skaits bija nedaudz pāri tūkstotim, bet tā kā bija ap 300 dalībnieku un ap 100 technisko darbinieku, tad iespējams, ka ienākumi tikko segs izdevumus. Sarīkojumu kuplināja vairāk izstādes nekā bija paredzēts. No gleznotājiem sava istaba ar 12 gleznām bija Agrim Anšmitam, architektei un gleznotājai Itai Ozolai bija izstādīti 7 darbi. Vairāki gleznotāji pārstāvēja loterijas izlozei veltītos darbus. Starptautisko atzinību ieguvušais foto mākslas pārstāvis Ints Plampe bija izstādījis 10 darbus, bet 8 foto studijas bija Jānim Dāvisam, un Jānim Liģerim 12 studijas. Jauki iekārtota darbu skate bija podniecei Velgai Jansonei. Keramiķe Anna Zvilgme bija savus darbus novietojusi ēkas ārpusē, turpat bija arī rokdarbnieces Elzas Avotas darbi. Visas izstādes bija labi apmeklētas un daļa darbu arī pārdoti.

Daļa apmeklētāju bija ieradusies jau piektdien un pārnakšņoja savās teltīs. Labi darbojās nometnes virtuve Rasmas Gailes vadībā un kafejnīca, kur visu laiku varēja dabūt siltus un aukstus ēdienus. Kafejnīcā darbojās baznīcas dāmu komiteja.

Sidrabenes plašo lielsarīkojuma programmu ievadīja okupētās Latvijas autora Gunāra Priedes 3 cēlienu lugas Elpojiet dziļi izrāde, teātŗa ansambļa Dzintarstari iestudējumā.

Pēc pirmās dienas izrādes notika pārrunas par izrādi. Cik zināms lugu ieteikusi Rīgas laureāte Velta Toma. Sakarā ar debatēm par teātri, ugunskurs notika turpat vai pusnaktī. Vēsā laika dēļ pie ugunskura bija tikai ap 80 interesentu. Bija dažādi priekšnesumi.

* * *

Ceturto Sidrabenes lielsarīkojumu ar īsreferātu atklāja māc. Ādolfs Čops sestdien, 14. augustā, Sidrabenes sarīkojumu zālē. Kā vienmēr, viņa dziļi pārdomātais un intelliģentais priekšnesums radīja paliekamu atbalsi klausītājos.

* * *

Daudzie pārējie referāti un paneļdiskusijas Sidrabenes lielsarīkojumā deva labu ainu par atsevišķo individu ieskatiem jautājumos, kas skaŗ mūsu attieksmes ar okupēto Latviju un čekas kultūras komiteju.

Viens no interesantākiem referātiem bija Viktora Upeslāča priekšlasījums Maskavas mērķi Latvijā. Referents pieskārās daudzām nozīmīgām aktuālitātēm.

* * *

Par tematu Ko esam mācījušies no senā latviešu zemnieka — aršanu vai ārdīšanu? runāja Uldis Grava.

* * *

Ilgvars Spilners savā priekšlasījumā par tematu Kā vājināt padomju varu? raksturoja apstākļus okupētajā Latvijā un svešumā, kur latvieši dzīvo demokratiskās iekārtas valstīs, kas dod viņiem iespēju cīnīties par dzimtenes brīvību.

* * *

Paneļdiskusijas par tematu ,,Mūsu apdraudēšanas pārdzīvojumu iespējas'' vadīja Valdis Liepiņš. Panelī bija — V. Upeslācis, U. Grava, Dr. I. Spilners, Elmārs Krūka, Baiba Rubesa un Ingrīda Mukāne. Dzirdējām daudz dažādu domu un ieteikumu.

* * *

PBLA valdes priekšsēdis O. Pavlovskis nebija paredzējis ierasties, par ko bija iepriekš ziņojis. Viņa vietā Dr. L. Lukss savā filozofiska satura uzrunā norādīja uz kaut kādu piepildījumu, kas piešķir mūsu dzīvei saturu. Mums visiem ir jācenšas kalpot savai tautai. Mēs zinām, ka darītājs reizēm arī kļūdās, un arī tas mums jāmācās saprast. Nesavtīgi strādājot tautas labā, šķietami nereālas idejas īstenojas.

* * *

Paneļdiskusiju par tematu: ,,Nacionālpolītika — kas tā ir?'' vadīja LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs. Panelī bija Dr. Linards Lukss, Varimants Plūdons, Guntars Brikmanis un Dace Veinberga.

T. Kronbergs vispirms savā ievadā pieskārās jautājumam — kas ir nacionālpolītika? Katrai zemei ir sava nacionālpolītika, ko demokratiskās zemēs nosaka vairākums, ar vēlēšanu palīdzību ievēl valdību. Opozicijai ir iespējams uzrādīt kļūdas. Latviešu nacionālo polītiku svešumā nosaka mūsu centrālās un nacionālās organizācijas, bet garīgajā laukā latviešu baznīca. Iekļaušanās mūsu trimdas nacionālpolītikas ietvaros ir uz brīvprātības principiem. Mūsu nacionālā polītika neatļauj piederēt pie komūnistu partijas un atbalstīt kādā veidā Latvijas okupācijas varu. Latviešu pirmais pienākums ir cīnīties par Latvijas brīvību.

Paneļa diskusijās Sidrabenē ,,Kas ir nacionālpolītika?'' piedalījās uzņēmumā no kr. V. Plūdons, Dr. L. Lukss, T. Kronbergs, G. Brikmanis un D. Veinberga. Foto J. Liģers.

Auseklis Zaķis vada paneli angļu valodā ,,Mēs svešu acu skatījumā, jaukto laulību partneŗi un vai sveštautieši var iedzīvoties latviskā vidē?'' Foto J. Liģers

Savus uzskatus īpašā panelī Sidrabenē pauda: U. Grava, B. Rubesa, I. Spilners, V. Upeslācis, V. Liepiņš, I. Mukāne un E. Krūka. Foto J. Liģers.

Dr. L. Lukss uzsvēra, ka mums ir jācienī savas tautas simboli.

V. Plūdons aicināja izraisīt nezāles attiecībā uz kultūras saskari ar okupēto Latviju — nesadarboties ar Kultūras komiteju, kuŗas darbu kontrolē čeka - KGB. Tāds darbs domāts latviešu sašķelšanai un sajauktu mūsu nacionālpolītiku. Svarīga ir jaunās paaudzes iesaistīšana mūsu nacionālpolītikā, tautas dzīvā spēka saglabāšana un valoda.

Guntars Brikmanis: — Šīsdienas dzīves jēgu lielā mērā ietekmē svešu kultūru pārāk liberālā nostāja, kas nerēķinās ar īstenību, tā ietekmē ne tikai jaunatni, bet reizēm arī veco paaudzi. Vispār, latviešu jaunatne ir latviska un vēlas redzēt Latviju brīvu.

Dace Veinberga, kas ir pašreizējā LNJAK polītiskās nozares vadītāja, atzīmē — mūsu nacionālpolītika ir ietverta brīvās Latvijas dibināšanas aktā. Mēs esam polītiskā trimdā, un visas mūsu organizācijas ir polītiski orientētas. Visām paaudzēm ir jāsadarbojas, latvieši nedrīkst būt apolītiski.

* * *

Dr. Valdis Muižnieks sniedza informātīva rakstura priekšlasījumu par augstākās latviešu izglītības iespējām Rietummičigenas universitātē, kur ir jau uzbūvēts latviešu studiju centrs un uzsākta sekmīga darbība. Studiju centra būvē latviešu sabiedrība bijusi ļoti atsaucīga financiālā ziņā un šis centrs kļūst plaši pazīstams. Ieradušies studenti pat no Anglijas un Vācijas. Referents informēja par studiju centra būvi, illustrējot savus paskaidrojumus ar slīdītēm. Studiju centrs ir bagātīgi apgādāts arī ar mācību līdzekļiem — liela bibliotēka, mākslas diapozitīvi, mūzikas klausītava, u.t.t.

Interesentiem bija pieejamas informācijas brošūras, gan latviešu, gan arī angļu valodā.

(Turpinājums 20. lp.)

Zīmīgs priekšlikums

Masačuzetas pavalsts deputāte Maria Hove (Marie Howe) pieņēma savā birojā State House Apspiesto tautu komitejas pārstāvju delegāciju. Šo vizīti bija izkārtojis 14. jūnija piemiņas kom. priekšsēdis Aristids Lambergs, lai izteiktu deputātei pateicību un nodibinātu kontaktus kādai jaunai politiskai cīņai apspiesto Baltijas valstu, kā arī pārējo komūnistu apspiesto tautu brīvības atgūšanai.

Aizkustināja deputātes M. Hoves stāsts, ka viņa piedalījusies 1. janvārī demonstrācijā, ko rīkoja trimdas poļi. Tā bijusi drāmatiska diena, kad lietus demonstrantus izmērcējis līdz ādai.— Viņa klausoties Latviskā mantojuma radio raidījumus, mūziku un komentārus par latviešiem, un viņa kā īriete vēlētos ciešāku sadarbību, jo Ziemeļīrijas jautājums ir tuvs apspiesto tautu lietai.

Galvenais pārrunu temats bija 1. jūlija gaŗā nakts sēde, kas ilgusi pāri pusnaktij State House, kuŗā 140 deputātu pieņēma lēmumu par atomieroču iesaldēšanu. Pati savā ierosmē M. Hove iesniedza papildinājumu, ka, pieņemot atomieroču iesaldēšanu, prasāms, lai PSRS izbeigtu represijas pret poļu tautu, ka disidenti varētu pēc pašu gribas atstāt PSRS un ka padomju spēki jāizvāc no Afganistānas, Latvijas, Igaunijas un Lietuvas, Ungārijas, Čechoslovakijas, Armēnijas un citām padomju okupētām zemēm.

Papildinājumu pēc gaŗiem strīdiņiem pieņēma, bet par to iedzīvotāji uzzināja tikai 31. jūlijā, kad lielajā laikrakstā Boston Globe parādījās ievadraksts For a ,,clean'' freeze vote. Tur teikts, ka Maria Hove prasot atomiesaldēšanā neprātīgu lietu, kas saistīta ar 40 gadu Padomju vēsturi. Piemēram, Hoves papildinājums prasot izbeigt Padomju domināciju tādās vietās kā Latvijā, Lietuvā un Igaunijā. Laikraksts nosauc šādu papildinājumu par ,,Junk Amendments'' un atomiesaldēšanu prasa bez kādiem līdzīgiem noteikumiem.

Hoves priekšlikums iespiests oficiālā grāmatiņā Yea and Nay Supplement Journal of the House'', ko saņēma arī visi delegācijas locekļi. Šis svarīgais priekšlikums, saistot atomatbruņošanos ar Apspiestajām tautām, nobalsošanā nāks Senātā ap 22. sept. Ja to pieņems Hoves redakcijā, tad tas novembrī nāks nobalsošanā pavalsts iedzīvotājiem un pēc tam uz ASV prezidenta galda.

Lieki teikt, ka apmeklējums State House bija sevišķi sirsnīgs, jo deputātes sirds pieder apspiestajiem. Lai svarīgo papildinājumu pieņemtu, delegācija apmeklēja pavalsts senātoru birojus, lūdzot atbalstīt M. Hoves 1. jūlija papildinājumu; saņemtas cerīgas atbildes.

Lambergs un citi apspiesto tautu pārstāvji sagatavos vēstules un izsūtīs tautiešiem, kā rīkoties vēlēšanās novembrī. — Kādas būtu reālas iespējas kustināt Baltijas jautājumu?

A. Lambergs uz to atbild: Vēlētāju prasība nonāks uz prezidenta galda viņa tālākai rīcībai. Viena pavalsts, tāpat kā viena bezdelīga, nevar atnest pavasari, bet šai politiskajai kustībai mūsu pavalstī ir simboliska un morāla nozīme. ,,Mūsu darbība tiek novērtēta, kā piem. 14. jūnija atcere pēdējos divos gados, un tagad amerikāņi paši strādā mūsu labā. Mūsu pavalsts šogad pieņēma likumu, ka katru gadu bez īpaša atgādinājuma jāatzīmē Apspiesto tautu nedēļa.''

No kreisās: O. Akmentiņš, E. Tuttle, A. Lambergs, O. Šudloks, V. Bērziņš, deputāte M. Hove, V. Lalas, A. Eivas, T. Temple, I. Rivero-Arguelles, M. Laas.

12. augustā Baltijas tautu pārstāvji A. Lambergs, Jaak Juhanso un Vitautas Lalas ieradās laikraksta Boston Globe redakcijā izteikt protestu pret minēto ievadrakstu, bet par to būs atsevišķs ziņojums.

O. Akmentiņš

Tev jārunā — dziesma zels, ja to lielā godā cels

Ik reizes, kad pienāk Kanadas gadskārta Dziesmu svētkiem, sarīkojumu vienmēr bijis ,,par daudz'', ,,ballei laika par maz'', ,,biļetes par dārgām'', ,,zāles par mazām'', ,,draugu un paziņu tāds birums, ka laiks iznācis tikai pavīcināt roku sveicienam'', bet ja vēl esi bijis viens no koristiem, tad laimīgs, ka pēc svētkiem vēl dzīvs.

Ļaudis mēdz teikt, ka laba dzīve padarot cilvēkus gļēvus. Ja tā, tad mēs Kanadā esam pieskaitāmi pie gļēviem, jo tas, ko dziedātāji un rīkotāji pārdzīvojuši un piedzīvojuši pēdējos Dziesmu svētkos Līdsā, Anglijā, īsi sakot, jāsauc par varonību.

Šeit negribu kavēties pie ugunsgrēka nelaimes, kuŗā nodega koncertam paredzētā zāle, bet pēc aculiecinieka stāstījuma šo dziesmu svētku dziedātājiem būtu jāpiešķir zelta medaļas.

Sakarā ar Dziesmu svētku vietas un telpu maiņu koncerta zāle bijusi par mazu. Lai apmierinātu svētku apmeklētājus, dziedātāji ar diriģentiem vienojušies sniegt divus koncertus ar stundas atstarpi. Tā bijusi visgaŗākā darba diena dziedātājiem jebkuŗos Dziesmu svētkos. Mēģinājumi sākās deviņos no rīta, un koncerta atkārtojums beidzās deviņos vakarā. Bet te Kanadā un ASV dziedātāji sten un pukst par katru lieku minūti. Pārguruši! Jāatpūšas! ,,Mana kāja! (My foot!) Vai Eiropas koristi ir pārcilvēki? ,,Supermeņi''? Mācieties, draudziņi, lai Milvoku dziesmu svētkos mēs varētu pārspēt Eiropas latviešus un nodzietāt trīs koncertus pēc kārtas.

,,Latvija Amerikā'' Mājturības nodaļas vadītāja pašreiz gatavojot receptes īpašiem ,,koristu stiprināšanas ēdieniem''. Anglijas dziesmu svētkos bijušas arī tādas problemas, kuŗām arī šinī kontinentā būtu grūti izdomāt atrisinājumu. Neparastās likstas radušās gluži cilvēcisku interešu dēļ. Tā, piemēram, cinījams kungs, kas savu biļeti pasūtinājis jau pirms pusgada, iekļuvis tikai ,,otrās maiņas'' koncerta apmeklētājos. Kā tur viss tālāk risinājies, aculiecinieks gan mēģināja izstāstīt ar dažādiem psiholoģiskiem pamatojumiem, bet vienkārša cilvēka ausij lieta bija skaidra: kungam svētku balle pirmā vietā, kas sākusies astoņos vakarā, tieši koncerta atklājuma laikā, tāpēc arī viņam pienācās ,,sāpju nauda'', koncerta biļetes cenas apmērā.

,,Lai tur vai kas, ballē man jābūt laikā! Tāpēc jau es te šurpu dzinos!'' Vai zināt, tas atbildēja uz korī ,,Zīle'' daudzkārt debātēto jautājumu par gadskārtējā koncerta norisi — ar vai bez balles?

1983. gadam zāle jau saņemta, bet par to stingri jāpiedomā nākotnē, varbūt arī Zīles zaudē klausītājus ,,neballes'' dēļ? Bija arī vēl lielākas likstas. Piemēram, dziesmu svētku apmeklētāju straume plūst uz koncerta zāli, kad pie kases piesteidzas gados jaunāka kundze un izmisusi vaicā: ,,Ko lai es daru? Kā lai es tieku iekšā? Mans puika apēda biļeti!'' Jā, iedomājieties tik, kas tur būtu par tiesas procesu ar kriminālās laboratorijas iejaukšanos, ja mātei būtu jāpierāda, ka puika tiešām biļeti apēdis!

Šķiet, ka Milvoku Dziesmu svētku rīkotājiem būs jāparedz īpašas komitejas un kadri šādu problēmu risināšanai. Visas šīs interesantās ziņas un, protams, vēl daudz citu Zīles uzzināja no sava diriģenta Arvīda Purva, kas tikko kā bija atgriezies no Eiropas. Īstenībā šim rakstam vajadzēja dot romantiskātu virsrakstu, kā piemēram: ,,Cekulainas Zīles dzied Ilgas rožu dārziņā'', vai ,,Vakars atpūtai un dzīvotpriekam Liepiņpāŗa muižā'', bet tie nav pārāk ,,intriģējoši''. Šinī 6. augusta salidojumā izskanēja arī dažs labs nopietns nodoms un iecere. Piemēram, koŗa priekšniece Monika Jonāne ieteica rīkot īpašas vakariņas ar programmu latviešu komponistu jaundarbu celsmei un sekmēšanai. Lai būtu iespēja pasūtināt vairāk jaundarbu, īpaši no mūsu cienījamās senioru klases komponistiem, Zīles nolēma, ka viesiem-labvēļiem, kas gribētu palīdzēt šai nodomā — sagādāt ne tikai lielisku cienastu, bet arī vienreizēju, interesantu programmu. Ieejas maksa paredzēta $ 50.- no personas.

Diemžēl, vietu skaits ierobežots, jo sarīkojums paredzēts Daugavas vanagu namā (tur Zīlēm telpas bez maksas), tāpēc, ja kāds no šī laikraksta lasītājiem, viņu radiem vai draugiem vēlētos ne tikai atbalstīt šo vērtīgo nodomu, bet arī jauki pavadīt sestdienas vakaru 13. novembrī, varētu jau laikus pieteikties vai nu pie koŗa priekšnieces Monikas Jonānes, 536-5235 vakaros, vai vietniecēm: Ausmas Miķelsones 465-9905 (dienā), Tonijas Krūkas — 489-2878 (vakaros).

Mūsu nedaudzo brīvās Latvijas laika komponistu dzīvi ar katru dienu padara grūtāku ne tikai gadu nasta, bet arī materiālie apstākļi.

(Turpinājums 17. lp.)

Aicinājums universitātes beigušajiem

Kad iznāca grāmata Latvian Graduates of Universities and Colleges in the Free World 1945–1975, pēc tās varēja konstatēt divi lietas: 1) latvieši, kas ieguvuši akadēmisko gradu, skaita ziņā relātīvi pārspēja universitāšu absolventus ASV, kur ir lielākais beidzēju skaits pasaulē; 2) sākot ar sesdesmitajiem gadiem, latviešu skaits, kas beidz universitātes, sāka mazināties.

Lai noskaidrotu, vai latviešu absolventu skaita mazināšanās universitātēs bija pārejoša vai ilgstoša parādība, un gūtu atbildes uz daudz citiem svarīgiem jautājumiem par tagadējo latviešu augstāko izglītību, ir paredzēts sakopot datus grāmatas Latvian Graduates otrajam sējumam.

Laipns lūgums sniegt šādus datus par gradu ieguvušajiem universitātēs un kolledžās: 1) Vārds, uzvārds (precētām dāmām iekavās arī dzimtais uzvārds). 2) Kad dzimis? Kur dzimis? (mēnesis rakstāms vai nu ar romiešu ciparlem, vai ar mēneša vārdu). 3) Kādu universitāti, fakultāti, kādā gadā un ar kādu gradu beidzis? (universitātes vai kolledžas, tāpat grada nosaukums rakstāms oriģinālrakstībā).

Svarīgi ir dati par dzimšanas laiku, jo pēc tā varēs spriest par iemesliem, kādēļ sešdesmitajos gados beidzēju skaits sāka mazināties.

Datus vācam pirmām kārtām par tiem, kas ieguvuši gradus, sākot ar 1976. gadu. Otrkārt, ja grāmatā Latvian Graduates ... 1945–1975 būtu pamanīti izlaidumi, kļūdas un nepilnības (tādas ir sevišķi par tur minēto 7946 personu dzimšanas laiku), tad lūdzam sniegt papildinājumus un labojumus.

Sevišķi aicinām piederīgos sniegt ziņas arī par tiem, kas aizprecējušies svešās tautās vai citādi no latviešiem atsvešinājušies.

Ziņas lūdzam sūtīt grāmatas Latvian Graduates redaktoram prof. Dr. E. Dunsdorfam (adrese: 3 Dickens St., Elwood, Vic. 3184, Australia) vai LAAJ zinātnes nozares sekretāram architektam K. Sātiņam (adrese: 2/12 Sydney Street, Prahran, Vic. 3181, Australia).

Lūdzam latviešu draudžu un organizāciju biļetenus šo aicinājumu pārpublicēt.

Pelnīta atzinība Vilim Hāzneram

Daugavas Vanagu centrālā valde savā gadskārtējā kopsēdē, kas Halifaksas nodaļas namā, Anglijā, notika 25. un 26. jūlijā, konstatēja, ka zemju delegātu sapulces, saskaņā ar Noteikumiem DV organizācijas darbībai, par visas organizācijas goda priekšnieku vienprātīgi izraudzījušas Vili Hāzneru. Jaunais goda priekšnieks organizācijas vadītājos amatos ir bijis nepārtraukti kopš tās dibināšanas Beļģijā 1945. gada decembrī.

Goda priekšniekam 23. jūlijā piepildījās 77 mūža gadi. Garais mūžs ir bijis viena nerimtīga kalpošana savai tautai un valstij. Latvijas valstī beidzis Kara skolu un vēlāk Augstāko kara skolu. 1943. g. maijā stājies Latviešu leģiona rindās, kur pildījis 32. gren. pulka adjutanta, vēlāk 1. Un pēdīgi 3. batalj. komandiera amatus. Kara beigās bijis 15. div. Izlūku batalj. komandieris. Kaujās vairākkārt ievainots. Par nopelniem kaujās apbalvots ar 2. un 1. šk. Dzelzs krustu.

Cēdelgēmas gūsta nometnē bijis viens no idejiskajiem DV organizācijas pamatlicējiem, iniciātoriem. Ievēlēts pagaidu valdē. Vācijā darbojies Anglu joslas, vēlāk Rietumvācijas resp. centrālajā valdē. 1951. g. piedalījies DV biļetēna, vēlāk Mēnešraksta izveidošanā, darbojoties redakcijā ar īsāku pārtraukumu, apm. gadsimta ceturksni. Pēc iecelošanas ASV darbojies turienes zemes valdē, vēlāk bijis organizācijas ASV saimes priekšnieks, centrālās valdes pr-ža 1. vietnieks. Laikā no 1970. līdz 1972. g. (ieskaitot) visas organizācijas priekšnieks. Pēc nopietniem veselības traucējumiem — priekšnieka amatam vairs nekandidēja, bet pieaicināšanas ceļā kļuva valdes apstiprināts par CV ideoloģiskās noz. vadītāju, šo amatu veicot līdz valdes šā gada sēdei. Gadu gaitā apmeklējis saimes nozarojumus visās darbības zemēs. Kā viens no pirmajiem apbalvots ar DV nozīmi zeltā.

Garš ir citu sabiedrisko amatu saraksts, kuŗš šeit rakstos nebūs pilnīgs, tomēr jāpiemin līdzdalība Latvijas skautu organizācijā dzimtenē un trimdā. Darbojies politiskās trimdas vēlētās pārstāvībās — Rietumvācijā, ASV un bijis arī Pasaules brīvo latviešu valdes loc. Kopš 1953. g. maija bija Komitejas Latvijas brīvībai loceklis un no 1961. g. aprīļa tās priekšsēdis. Darbojies Apspiesto Eiropas tautu asamblejas latv. delegācijā.

Žurnālistikai pievērsies jau tēvzemē — ar militāriem rakstiem, bet trimdā Hāznera spalvai pieder kādi pāri simti vai vairāk rakstu — izkaisīti periodikas dažādos izdevumos, visnotaļ par nacionālpolītiskiem, ideoloģiskiem tematiem, to vidū neskaitāmi apcerējumi par notikumiem, norisēm okupētajā Latvijā. Pēdējā laukā pieskaitāms — mūsu nedaudzajiem lietpratējiem — sovjetologiem. Raksti par politiskiem jautājumiem publicēti arī angļu, franču, spāņu un vācu valodā.

Piedevām sarakstījis un rediģējis daudz grāmatu. Mūža atmiņas ietvertas grāmatā Varmācības torņi. Bijis galv. redaktors DV CV grāmatu serijas Latviešu karavīrs 2. pasl. kara laikā — 6., 7. un 8. sējumam. Rediģējis DV organizācijas 25 pirmo darbības gadu vēsturiskās apceres Laiks, Telpa, Ļaudis visus trīs plašos sējumus.

Vēlākos gados daudz rūpju un nepelnītu nepatikšanu sagādājuši zināmu aprindu safabricēti pārmetumi, kas pēdīgi pērn tiesā noraidīti.

Ievēlēšanas sakarībā Vilis Hāzners raksta: „...izsaku it visiem organizācijas piederīgiem savu izjustāko pateicību par man parādīto uzmanību un godu. Vai es vispār tik augstu pagodinājumu esmu pelnījis, tas ir cits jautājums, bet solos visai DV organizācijai šo goda amatu arī patiesi godam pildīt un nebeigt kalpot mūsu ideāliem un mērķiem — dzīvot un strādāt Latvijai līdz galam. Lūdzu nodod manus sirsnīgākos pateicības vārdus visai lielajai DV saimei. Es paliekšu kopā ar jums — cik nu ilgi man būs lemts staigāt šīs zemes gaitas!"

Jānis Frišvalds
Daugavas Vanagu priekšnieks

6. Latviešu technisko zinātņu kongresa rīcības komiteja. No kreisās: dipl. inž. Arturs Ludriksons, dipl. inž. Voldemārs Zvidriņš, inž. Jānis Liepiņš un Dr. inž. Ivars Veits.

DV Brazilijas nodaļas trīsdesmit pastāvēšanas gadi

Uz DV organizācijas priekšnieka Viļa Januma 1951. gada 4. septembŗa raksta pamata pagaidu pilnvarotais Pēteris Ļavans uzsāka organizēt DV nodaļu Brazilijā.

Sakarā ar iepriekš minēto, pirmā pilnsapulce notika 1952. gada 15. janvārī Sanpaulas pilsētā, kur no 16 dalībniekiem ievēlēja pirmo valdi. Pēc dažiem gadiem biedru skaits pieauga līdz 80 personām. Šajos 30 gados, meklēdami labākus darba un dzīves apstākļus, lielākā daļa no Brazilijā iebraukušiem latviešiem ir izbraukuši uz ārvalstīm, kā arī izklīduši pa vietējās zemes lielajiem plašumiem. Daudzi no bijušajiem aktīviem nodaļas vanagiem ir aizgājuši augstākā kalpībā. Pašreizējais biedru skaits nodaļā ir 10 vanagi. Tuvākā nākotnē valdei ir cerības biedru skaitu palielināt. Visā pastāvēšanas laikā DV Brazilijas nodaļas darbība ir bijusi diezgan sekmīga. Ir notikuši 14. jūnija, 18. novembŗa, plkv. Kalpaka un leģionāru piemiņas akti, Jāņa dienas, Mārtiņa vakara, Ziemas svētku eglītes, dažādi biedru vakaru un citi sarīkojumi. Pirmoreiz Brazilijā arī notika 2 teātŗa izrādes. Izsniegti dažāda veida pabalsti kaŗa invalidiem un pārējām personām kā Brazilijā, tā ārpus tās. Visā nodaļas darbības laikā ir notikusi laba sadarbība ar vietējām laicīgām organizācijām un draudzēm. Brazilijas valdības iestādēm tiek sniegta iespējamā informācija par mūsu tautas verdzības dzīvi Latvijā un izsūtīto verdzināšanu Sibirijas taigās.

Par DV Brazilijas nodaļas valdes priekšniekiem ir darbojušies Valdemārs Švāns, Pēteris Ļavans, Jānis Rudzītis, Laimons Vasils, Vadims Bārs un Jānis Ķīvītis. Sākot ar 1975. gadu, DV Brazilijas nodaļas valdē darbojas priekšsēdis Pēteris Ļavans, priekšsēža biedrs māc. Jēkabs Mekšs, sekretārs Sokrāts Novickis, kasieris Alfons Švalbe un sporta nodarbību vadītājs Jānis Rudzītis.

Pēteris Ļavans

Jubilejas svinību dalībnieki

Latviešu katoļu dienas Gaŗezerā

Amerikas Latviešu Katoļu Apvienības izkārtojumā 24. un 25. jūlijā Gaŗezerā notika latviešu katoļu dienas — gadskārtējais tradicionālais sabraukums Gaŗezerā ar izstādi, koncertu, latgaļu grāmatu galdu un izbraukumu zaļumos.

Valdemāra zālē izstādi atklāja ALKA valdes priekšsēdis Dr. J. Dimants, jun. ar P. Lielzuiku — Gaŗezera sarīkojumu daļas vadītāju. Gleznas bija izstādījušas P. Zadvinska, M. Skutāne-Netz, A. Klīdzējs un I. Lobza; tautisko cimdu kollekciju un rokdarbus — A. Motivāne, koka darbus — J. Motivāns, rotas — K. Grencions. Plašo grāmatu galdu vadīja J. Dimants, sen. un A. Dimante. Vakarā Kronvalda zālē koncertā piedalījās Daina Borgiela — klavieres, Māra Mozga — soprans un Renāte Šakina — oboja. Koncerts bija labi apmeklēts. Mākslinieces saņēma daudz vasaras ziedu.

25. jūlija rītā dievkalpojumu vadīja Tēvs B. Baginskis, M.I.C. no Čikagas. To kuplināja Gaŗezera meiteņu ansamblis — koris Vizmas Maksiņas vadībā, bet pie ērģelēm bija pianists Pēteris Zariņš. Dievkalpojumā bija vairāk nekā 400 cilvēku, jo bija ieradušies latviešu katoļi no Čikagas, Grand Rapidiem, Klīvlandes, Indianapoles, Milvokiem, Detroitas u.c. Pēc dievkalpojuma turpat Gaŗezerā Dr. Z. Zadvinska un D. Dauksta vasarnīcu pagalmos notika tradicionālais izbraukums zaļumos groziņu veidā. To ievadīja jauniešu vasaras mūzikālie priekšnesumi — dziesmas kokļu un ģitaras pavadījumā — piedalījās M. Daukste, V. Daukste, P. Zadvinskis un D. Zadvinskis.

Vēl pieņem jaunus sludinājumus

Latviešu Kreditsabiedrību 1983. gada grāmatai — kalendāram.

Sludinājumu maksas par lappuses 6 1/2x4 telpu..$ 100
" puslapaspusi..... 60
" trešdaļu lappuses..... 35
" ceturtdaļu lappuses..... 30
Uzņēmēju sarakstā par 2 rindām 5
par 3 " 7.50
par 4 " 10

Sludinājumi piesūtāmi līdz 7.septembrim Amber Publ. Ltd. 125 Broadview Ave Toronto, Ont. M4M 2E9, tel. 416—466—1514.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 43

Kad Gallupa institūts 7 Eiropas valstīs iztaujājis 8000 cilvēkus par to, kas krievu iebrukuma gadījumā pēc viņu ieskata būtu darāms: padoties vai apņēmīgi cīnīties, visās septiņās zemēs iztaujāto vairākums bijis par cīnīšanos līdz nāvei. Procentuāli lielākais cīnītāju gars bijis šādā secībā: ASV (71 proc., bet nav ziņu, vai iztaujāto skaitā bijuši arī kādi no tiem pusmiljona jaunekļiem, kas nav pildījuši likumu par reģistrēšanos kara klausībai), Šveicē, Anglijā un Rietumvācijā. Ja tā, tad jau viss vēl nav pagalam! —

* * *

Nesenajā ASV prezidenta Eiropas ceļojumā, kad prezidents 10. jūnijā atvadījās Bonnā no Rietumvācijas valdības galvas Helmūta Šmita, pēdējais teica: „Eiropai bija svarīgi dzirdēt ASV prezidentu sakām, ka Eiropas robežas ir arī ASV robežas, ka Berlīnes brīvība ir arī ASV brīvība. Paldies Jums par to, Prezidenta kungs!" Kāds cits ASV prezidents (27. jūlijā baltieši viņu sumināja de jure atzīšanas 60. gadadienā), 1975. g. 1. augustā Helsinkos parakstīja dokumentu, ka ASV atzīst, ka Baltijas robežas (Baltija taču pieder Eiropai!) tagad ir neaizkaramās PSRS robežas. Pagājušos 7 gados neviens pat neiedrīkstējās pieminēt šo Austrumeiropas izvarošanu, lai nekļūtu par kara kūdītāju! Helsinkos ASV prezidents nodzēsa mums brīvības blāzmu. Nāk nakts, nāk nakts. . . Kas būs tālāk? Lai atceramies A. Čaka rindu „Dziesmā par sevi": „Kās nāk tālāk, to velns vien zina!" Sarkanais velns, kuŗam elles uguni nesen Maskavā palīdzēja dzīvu uzturēt arī daudz simtu vēl brīvo rietumu garīdznieku!

* * *

Bet nu Studiju centra programmā uzņemts 2 kreditu mācības priekšmets „Ievads latgaļu valodā" (latgaļu valoda kā „patstāvīga valodas sistēma") ar vingrinājumiem latgaļu literārajā valodā utml. mācības metodjkām. Diezin, vai tas bija labi, ja pirms mūsu studenti nevainojami un pilnīgi neprot mūsu valsts valodu, sākt tos dīdīt dialektos, kas viņu tagadējo žargonu tikai paplašinās, kā arī sajauks pareizrakstību. Studijas nobeidzot, var iznākt tā, ka „leidz pusceļa nanūjoju, nūsazvīdza kumēlinis"! Ne zivs, ne gaļa!

* * *

„Trimdas Piezīmēs" pieminēta kādas Kalamazū Studiju centra studentes atzīšanās, ka centra gaitenī, pie mazmājiņas, studentu tēvu valoda vēl risinoties žargonā. Tas pierāda, ka mūsu cālīšiem tur vēl daudz, daudz jāpiestrādā, lai attaisnotu centra uzdevumu gādāt, lai mūsu „jaunās tautiskās atmodas vadoņi" piesavinātos nepiesārņotu, tīru, valodnieciski priekšzīmīgu latviešu valodu.

* * *

Antropologi, kas domā, ka cilvēks cēlies no mērkaka, saka, ka kopš „cilvēks nokāpis no koka", viņa būtē, atskaitot maņu notrulināšanos, nekas lieļs gan nav pārmainījies! Citādi uzskati ir Purdue universitātes zinātniekiem, kas publicējuši pētījumus, ka daļa cilvēka smadzeņu turpina augt līdz pat sirmam vecumam, nepārtraukti ietekmējot nervu sistēmas darbību. Bet ja smadzenes aug, tad kālab tās mēs prātīgi nelietojam? Tās sakāms ne tikai par vecīem, bet arī jaunākiem gada gājumiem. Kalamazū latviešu studiju rektors Dr. Muižnieks ALA vīriem Detroitā klāstīja, ka viņa cālīšiem tautiskumā lieliski attīstoties ir labā, ir kreisā smadzeņu puse. Bet vai dažam labam tas nenotiek neļīdzsvaroti — ar jūtamu noslieci uz kreiso? Runājot par zinātni, Kants (Fakultāšu konfliktā) sprieda, ka vaina par augsto asins spiedienu pa lielākai daļai esot „nepārtrauktas iekšējas vārīšanās" sekas. Lai savu asins spiedienu pamazinātu, mūsu vecīši tad pa laikam izlādējas un nolaiž tvaiku, bet šāda sabiedriskā vārīšanās attur jauno paaudzi no verdošā sabiedriskā katla...

* * *

Kad Gaŗezerā vasaras vidusskolas priecīgie audzēkņi nodibināja ZZK (Zeķu un zandaļu klubu), pēc skolotāja mag. iur. V. Upeslāča ieteikuma ZZK pieņēmis lēmumu, ka 1982. g. vasarā vēlams, ka „zandales būtu brūnas un no ādas". Izrādās, ka pats skolotājs, kas ir pazīstams redaktors, pagalam aizmirsis kādu vērā liekamu mūsu valodnieces Valērijas Baltiņas sūkstēšanos („Mūsu valoda nespēj vien novelt bluķus, kas apiež tai dzīvību ārā!"), un runājis par „zandalēm", kāda latviešu vārda nevaid, ir tikai „sandales". ZZK labāk būtu turējusi rūpi par tīru tēvu valodu Gaŗezerā, par katru „nokertu" nelatvisku vārdu iekasējot (arī no skolotājiem) 1 centu soda naudu (ēdamzālē iekārtojot lādīti). Kas par brangu fondu īsā laikā uzkrātos, kaut vai nerātno dainu iegādei bibliotēkai.

amber
AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514; 465-7902

Hamiltonas vanadzes dzied Anglijas dziesmu svētkos Līdsā. — Pirms pāris gadiem Noras Pulciņas ierosmē Hamiltonā nodibinājās vanadžu koris Skaidrītes Darkēvicas vadībā. Koris ar savām dziesmām kuplinājis DV Hamiltonas nod. sarīkojumus, šogad piedalījās Sidrabenes Jāņu uzvedumā un 5 koristes piedalījās Anglijas dziesmu svētkos Līdsā. Uzņēmumā no kreisās: diriģente S. Darkēvica, I. Andersone, V. Alksne, E. Dāboliņa, Daugavas vanadžu vadītāja Kanadā N. Pulciņa (daļēji aizsegta), R. Tuklere, E. Ābele, I. Zeltiņa, L. Kalvāne, Z. Dindzāne. **Foto J. Gailītis.**

Sidrabenes nometnē viena no iemīļotākām nodarbībām bērniem ir rotējošā muca. Labajā pusē vadītāja Astrīde Kalna. **Foto V. Plampe.**

Sporta sacensību uzvarētāji ar izcīnītām balvām. **Foto N. Sebris.**

TORONTO ZIŅAS

● Toronto JKS (YMCA) valde konstruējusies šādā sastāvā: valdes priekšsēdis Olģerts Kurcigs, priekšs. vietn. Atis Ozoliņš, priekšsēža vietn. Ernests Skujiņš sen., sekretāre Rasma McNeill-Elksne, biedrzinis Juris Zivtiņa, mantzinis Daina Egle, valdes loc. Velta Dāboliņa, revidents Valdis Galviņš, padomnieks Žanis Zentiņš.

● Toronto Latviešu tautas augstskolas ģimnazija atsāks 30. mācības gadu 10. septembrī Latviešu Namā. Jaunu audzēkņu reģistrācija no pl. 17. Līdzšinējiem audzēkņiem jāierodas stundu vēlāk — pl. 18. Ģimnazijas 1. klasē uzņems audzēkņus ar pamatskolas gatavības apliecību; jaunus audzēkņus uzņems arī ģimnazijas sagatavošanas klasē. Vasaras darbu nokārtojums un pēceksāmeni no pl. 17. — 18. Tuvākai informācijai zvanīt: 483-4258. Līdzšinējos ģimnazijas 29 mācības gados ģimnaziju beiguši ap 500 audzēkņu, no kuriem daudzi darbojas latviešu sabiedrībā.

● Dievturu Burtnieku draudzes Māras saietā 14. augustā Jāņa Vandeļa vasaras mājā Dzelzkalnos pulcējās 12 draudzes locekļu. Māra veltītu runu teica vadonis Auseklis Pērkons. Draudzes priekšnieks A. Memenis nolasīja savu stāstu Māras krūze. Bija klāts Māras galds. Saietu vadīja namatēvs Jānis Vandelis. Pie mielasta galda un ugunskura skanēja tautasdziesmas Ausekļa Pērkona ģitaras pavadījumā. Klusajā vasaras vakarā tālu skanēja dziedātās dziesmas, kuras noklausījās arī citu vasaras mītņu iemītnieki. Nākošais sarīkojums — Veļu daudzinājums notiks 10. oktobrī pl. 15 DV namā.

● Māc. I. Gaide salaulājis Edgaru Normundu Legzdiņu un Sandru Annu Richteri. Līgavainis pieder pie studentu korpor. Fr. Lataviensis. Dievkalpojumu ar divām dziesmām kuplināja solists A. Spricenieks, pie ērģelēm Anita Rundāne.

● Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā 15. augustā Brīvības cīņu atceres dievkalpojumā brīvdabas baznīcā pulcējās ap 50 dievlūdzēju. Dievkalpojumu vadīja māc. A. Celms. Pēc dievkalpojuma draudzes ēkas zālē Tālavas dāmas S. Pogules vadībā bija klājušas kafijas galdu. Turpat tālavietei Verai Leišupei atzīmēja arī 80 mūža gadus. Māc. A. Celms nolasīja jubilārei dzejoli Varoņi, bet Tālavas pārvaldes administrātors L. Zablovskis apsveica jubilāri ar ziediem. A. Leišups pastāstīja, kā Pirmā pasaules karā boļševikus padzinuši no Līvāniem. Nākamais dievkalpojums Tālavā 29. augustā pl. 11. Pēc tam kafijas galds un deju kopas Daugaviņa priekšnesumi. Tālavas sezonas nobeiguma sarīkojums 26. septembrī pl. 13 ar dievkalpojumu un dievgaldu, rokdarbu skati, loteriju un cienastu.

● Alistonas kapsētā, kur tuvumā atrodas Toronto Austrumu draudzes lauku īpašums Tālava, atdusas jau vairāki latvieši. 22. augustā šinī kapsētā pirmo reizi notika latviešu kapu svētki, piedaloties 40. svētceļniekiem, vairumā no Tālavas vasaras māju iemītniekiem mācītāja A. Celma vadībā, sākot svētbrīdi ar dziesmu Caur dzīvi tūkstoš ceļu ved. Mācītājs iesvētīja arī pieminekli mūžībā aizgājušajam Arturam Bikam. Pēc tam 35 personas pulcējās Tālavas sabiedriskā ēkā pie dāmu komitejas rīkotā kafijas galda O. Grotānes vadībā. Kapu svētkus bija izkārtojis Tālavas administrātors L. Zablovskis.

● „Who in American Arts" 15. izdevumā, kas nupat iznācis 1204 lp. biezā sējumā, kuŗā uzņemti arī mākslinieki no Kanadas, lasāmi gleznotāja Daiņa Miezāja, nelaika skulptora Augusta Kopmaņa un tēlnieka Zigfrīda Jurševska vārdi. Viņi ir mākslinieku vienības Latvis biedri. Tur ievietots arī architekts Jānis Kravis. Minēto sējumu ik divus gadus izdod R. R. Bowker Co. Ņujorkā un Londonā.

● Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas mācību gada ievadījums 11. septembrī pl. 10 Jesse Ketchum pamatskolā, 61 Davenport Rd. ar rīta lūgšanu un atklāšanas aktu, pēc tam sāksies kārtējais darbs klasēs līdz pl. 13. Jaunu skolēnu pieteikšana pl. 9 skolas dienā vai pirms tam pa tālruni 481-6339 un 762-5559. Bērnudārzā pieņem audzēkņus, sākot ar 3 gadu vecumu. Skola aicina pieteikt bērnus, arī latviešu valodas nepratējus. Grāmatas un mācību līdzekļus varēs iegādāties skolas ēdamzālē.

● Gadskārtējā Ontario pensionāru apvienības kongresā laikā no 9. — 11. augustam Sadberijā piedalījās 686 delegāti un 112 viesi interesenti no visas Ontario provinces. Toronto Latviešu pensionāru apvienību pārstāvēja valdes priekšsēdis A. Retigs un A. Ozoliņš. Kongresā bija iesniegtas 134 rezolūcijas, no kuŗām daudzas pieņēma nosūtīšanai Ontario provinces valdības iestādēm tālākai virzīšanai Kanadas federālai valdībai. Rezolūcijai bija prasības pazemināt degvielas cenas, ceļošanu autobusos u.c. Bija arī sūdzības par metriskās sistēmas ieviešanu Kanadā... Taču bija arī aizrādījumi, ka arī Kanadai, kas ir jauna valsts, šinī ziņā jāsaskaņojas ar Eiropu. Izskanēja arī neapmierinātība, ka lielāka vecuma sasniegušajiem auto vadītājiem jāiet uz pārbaudēm, bet gados jaunajiem braucējiem tas nav jādara, kaut arī tie satiksmes negadījumos atzīti par vainīgiem. Radikāliem arodbiedrības locekļiem bija prasības, lai Kanada neizdod līdzekļus aizsardzības vajadzībām, bet naudu izlieto pensionāru atbalstam! Balsošanā ievēlēja līdzšinējo apvienības prezidentu Vagoneru (J. V. Waggoner), bet arodbiedrību kandidātu izbalsoja. Kongresā viens no galvenajiem runātājiem bija Ontario provinces sabiedrisko lietu ministrijas departamenta direktors Džons Kravfords, kas izteicās par medicīniskās palīdzības turpināšanu pensionāriem.

● Pēc četru gadu ilgas slimošanas, divām sirds operācijām un nedēļu pēc kuņģa operācijas 23. augustā Toronto mirusi Berta Jansona, dzimusi Lūse, 17. augustā viņai būtu apritējuši 76 mūža gadi. Dzimusi 1906. gadā Valkas apriņķa Aumeistaru pagastā. Nelaiķi 20. augustā Sv. Džēmsa krematorijas kapellā pārpelnošanai izvadīja mācītājs A. Celms, sēru mūziku spēlējot ērģelniekam Jānim Barušam. Pie šķirsta, kas bija klāts ar Latvijas karogu, aizgājējas māsa aktrise Lija Pone deklamēja viņas mīļākā dzejnieka Friča Bārdas dzejas no krājuma Skaidu spilvens. Aizgājēja Toronto atstāj vīru, Latvijas armijas kapteini Jāni Jansonu, ar kuŗu bija aizvadījusi laulības dzīvē 44 gadus. Viņai Toronto vēl paliek trīs māsas: Emma Māsena, kuŗa piedzīvojusi jau 90 mūža gadus, Emīlija Lija Pone un Paulīne Lūse, bet Bostonā māsa Anna Vijupe. Ģimenē vēl bijuši trīs brāļi, kas visi miruši, pēdējais Dr. Pēteris Lūsis pirms nedēļas savas dzīves gaitas izbeidzis Bostonā, ASV. Bēŗu mielasts bija rīkots DV namā, pulcējoties radiem un ģimenes draugiem, kā arī daudziem Latv. virsnieku apvienības Kanadā biedriem.

● Ziemeļjorkas slimnīcā 11. augustā ar sirdstrieku miris 76 g. vecais Latvijas armijas virsnieka vietnieks Augusts Timma. Viņš strādājis Latvijas armijas štābā Rīgā. Nelaiķi no Rosara bēŗu nama uz Jorkas latviešu kapiem 14. augustā izvadīja māc. I. Gaide. Viņš atstāj dzīvesbiedri Zelmu, meitu Valdu, znotu Egilu Bamberu, mazbērnus Paulu un Ritu un dēlu Zigurdu Timmu un mazmeitu Sandru.

● Bramptonā 13. augustā ar sirdstrieku mirusi 83 g. vecā Anna Karolina Otto, dzim. Ozola. Viņu 16. augustā uz vietējiem kapiem izvadīja mācītājs A. Briedis. Aizgājējai paliek znots Augusts Reiss Norandā, mazmeita Ilze Otavā un mazdēls Ivars Otavā. Nelaikes meita Ilga mirusi 1980. gadā Norandā, bet nelaikes Annas vīrs Juris Otto pirms pusotra gada Bramptonā. Pēc vīra nāves nelaike pēdējo laiku pavadījusi Bramptonas veco ļaužu mītnē. Aizgājēja darbojusies DV Norandas nodaļas vanadžu kopā. Nodaļas vārdā kapsētā no viņas atvadījās un vainagu nolika Roberts Grāvītis.

● Toronto 16. augustā miris 89 g. vecais Eduards Alfreds Apenis, dzimis 1893. gada 2. janvārī Siguldā. Par nopelniem kaujās 1. pasaules karā apbalvots ar 4. šķiras Juŗa krustu, medaļām un citām goda zīmēm. Piedalījies arī Latvijas atbrīvošanas cīņās, arī gūstot apbalvojumus. Otrā pasaules karā kalpojis rezerves rotā. Nelaikim dzīvesbiedre mirusi jau sešdesmitajos gados Toronto. Viņš Ričmondhillā, Ont., atstāj meitu Ausmu Tauriņu ar znotu, mazdēlu Juri ar ģimeni un mazmeitu Dagniju, otru meitu Ināru Andersoni, mazdēlu un mazmeitu Vilimantikā, ASV. Trīs Apeņa dēli jau miruši: divi krituši 2. pasaules karā Vidzemē, Dainis miris pirms trim gadiem, atstājot sievu Annu ar diviem bērniem. Nelaika brālis Jānis Apenis miris pirms dažiem mēnešiem Bramptonā, Ont. Aizgājēju 19. augustā no Kēnes bēŗu mājas uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja mācītājs J. Cālītis, šķirstu nesot trim mazdēliem. Kapsētā Latviešu karā veterānu un strēlnieku biedrības vārdā atvadījās biedrības goda biedre Biruta Senkēviča un vecais strēlnieks Krišjānis Galvāns, noliekot vainagu. No Sidrabenes pārvaldes atvadvārdus teica Juris Tērauds.

● Kapu svētki Jorkas latviešu kapos notiks 12. septembrī pl. 11. Piedalīsies visu Toronto latviešu ev. lut. draudžu mācītāji. Spredīķi teiks Sv. Andreja draudzes mācītājs Juris Cālītis. Dziedās Sv. Andreja draudzes koris diriģenta Arvīda Purva vadībā un spēlēs Bramptonas ragu orķestris.

● Amerikas latviešu teātŗa Vašingtonas ansambļa viesizrāde ar Valdemāra Kārkliņa komēdiju Sarkanvīns 30. oktobrī atsaukta, jo nopietni saslimis viens no galvenajiem tēlotājiem. Viesizrāde Toronto pārcelta uz nākošā gada 23. aprīli. Pirmo reizi 22 gadu laikā ansamblim šāds gadījums, kad atsaukta visa turneja pa ASV un Kanadu.

● Saulaines bērnu nometne pēc 3 nedēļu rosīgas darbošanās sezonu izbeidza 14. augustā. Pirmā nedēļā bērnu skaits bija 60, pēdējā — 40. Nometnes komandantes pienākumus pirmajos posmos veica Renāte Pogule-Vusta, pēdējo posmu aizstājot Paulam Miniatam un Albertam Vītolam. Nometnes galvenās saimnieces bija R. Suchova un E. Reinfelde. Nometnes slēgšanas sarīkojums notika 14. augusta vakarā ar ugunskuru un priekšnesumiem, ko vadīja Laima Gulēna un Alberts Vītols. Pateicību nometnes dalībniekiem no nometnes vadības komitejas izteica Kārlis Ozoliņš un no Saulaines pārvaldes Voldemārs Grasmanis. Nobeiguma lūgšanu vadīja māc. I. Gaide un beidzās ar lāpu gājienu un jundu pie Kritušo karavīru pieminekļa. Nometnes pagalmā bija klāts azaida galds.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja rīko 26. septembrī pl. 14 Sidrabenes sabiedriskajās telpās (lielajā zālē) Elegantās pusdienas ar vīnu un priekšnesumiem līdzekļu sagādei bērnu vasaras nometnei. Dalības maksa 25 dol. no personas, par ko labi pamielos un izsniegs ziedojuma kvīti 20 dol. apmērā, ko varēs atskaitīt no ienākumu nodokļa aplēses. Priekšnesumos piedalīsies Vizma Maksiņa ar solo dziesmām. Lai ietaupītu dārgos pasta izdevumus, ielūgumus neizsūtīs. Pieteikšanās baznīcas kancelejā pēc dievkalpojuma pie kasieres M. Milleres vai dāmu komitejas priekšnieces B. Kūlas, tālr. 822-7929, Hamiltonā pie V. Ozola, tālr. 528-6120. Dāmu komiteja gādās par transportu pēc dievkalpojuma pl. 11 no baznīcas uz Sidrabeni. Sestdien, 11. septembrī, tanī pašā zālē notiks gadskārtējais sidrabeniešu groziņu vakars ar priekšnesumiem un deju.

● Tēlnieka Zigfrīda Jurševska studijas audzēknis Stīvens Andračoks ieguvis pirmo godalgu keramikā Kanadas Nacionālās izstādes daiļamatniecības sacensībās, kur sacensības noritējušas vairākās katēgorijās. St. Andračoks saņēmis vēl citas godalgas un atzinības rakstus. Kanadas Nacionālā izstādē (CNE) godalgotie darbi skatāmi daiļamatniecības darbu novietnē.

● Savā dzīves vietā 3. augustā no šīs zemes gaitām šķīries Haralds Bukavs. Viņam 21. februārī apritēja 77 mūža gadi. Aizgājējs Latvijas brīvības laikā strādāja Latvijas armijas ekonomiskā veikalā Rīgā. Kaŗa laikā piedalījās cīnītāju rindās un pārdzīvoja gūstu Cēdelgēmā. Iecelojis Toronto 1948. g. Nelaikis piederēja pie DV saimes. Pēdējā gaitā uz Džēmsa krematoriju 6. augustā aizgājēju izvadīja māc. Ā. Čops. Aizgājējs sava tīkamā rakstura dēļ bija paziņu vidū visai iecienīts. Sēro māsa Terēze Kreišmane ar piederīgiem Bostonā un krustmeita Hamiltonā.

Pensionāri—makšķernieki—

Simcoe ezera malā iespēja lēti dzīvot kā vasarā, tā arī ziemā. Arī liela laiva lietošanā.

Tuvākas ziņas zvanot 705—436—1141.

KESVIKĀ

● Kanadas DV saimes jaunākā nodaļa Kesvikā atcerēsies aizvadīto 4 gadu darbu īpašā sarīkojumā 11. septembrī plkst. 19 Kesvikas arēnā (Church un Queensway ielu krustojumā). Programmā piedalās DV Toronto nod. tautas deju kopa Daugaviņa un kokļu ansamblis Auseklītis. Par dejas mūziku rūpēsies E. Zakuļa deju kapella.

O. K.

Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstes vieglatlētikā

Latviešu sporta apvienības Kanadā sarīkojumi Sidrabenē 11. un 12. septembrī. Programmā sacensības visās populārās disciplīnās, kā jaunatnes, tā vispārējo klašu vieglatlētiem, kuŗās piedalīties aicināti arī vecvieglatlēti. Paredzama arī somu vieglatlētu piedalīšanās.

Vecuma grupu iedalījums, sākot ar Bantam (dz. 1972. g. un vēlāk), ik pa diviem gadiem līdz 1963.-65. g. dz. junioriem zēniem un 1966.-67. g. dz. meitenēm. Vecākās grupas startē vispārējā klasē.

Sacensību sākums sestdien, 11. sept., pl. 14 (reģistrācija no pl. 12) un svētdien, 12. sept., pl. 10 no rīta. Starta naudas 4 dol. vispārējās un 3 dol. jaunatnes klasēs. Katrs var piedalīties ne vairāk kā 5 disciplīnās.

LSAK aicina meistarsacīkstēs piedalīties visus Kanadas latviešu vieglatlētus.

LSKA Info.

Kārlis Ķezbers

Rumba

ROMĀNS

(4. turpinājums)

„Tikai nenokavējieties!"

Tā! priecīgs sevī norūca Jānis Rags. Nu tas reiz bija padarīts! Cik ilgu laiku viņš šo gājienu bija apsvēris, pārdomājis, atlicis un atkal sācis par bēgšanu domāt! Varbūt ka nu jau viņa pazušana ir atklāta, bet kas varētu iedomāties, ka viņš atrodas lidmašīnā, ceļā uz Frankfurti iesākt jaunu dzīvi! Protams, viņi viņu meklēs, bet bija neticami, ka Aija par naudas zušanu ziņos policijai. Viņa teiks, ka vīrs izgājis no mājām un nav atgriezies. Tādi gadījumi Amerikā notiek ik pa desmit minūtēm, un uzraudzības iestādes nekādu lielu vērību tiem nepiegriež. Uzraksta protokolu, piezvana pāris vietām, vai tāds nav redzēts, dažos gadījumos ievieto foto ziņu biļetenā un — lieta drīz apklust. Aija? Par viņu nebija ko bēdāt. Nepaies ne gads, kad viņa būs sev atradusi jaunu vergu. Aija nepazudīs!

Rags pameta skatu pa lodziņu uz lidlauku. Ieraudzīja kaimiņu stāvam netālu, četru citu ielenktu. Viņš acīm redzot mēģināja tiem kaut ko izskaidrot, rādīja visādus papīrus, taču drīz svešie viņu paņēma aiz elkoņiem un ievilka terminālā.

Jānis Rags gribēja lēkt kājās un saukt stjuartesi, kad viņš atskārta, ka šādai straujai rīcībai varētu būt nepatīkamas sekas. Tā tikai vēl trūktu, lai viņa vārds būtu iejaukts kādā afērā sakarā ar svešo! Tikai ne to! Vārdu izziņotu pa skaļruni, kāds varbūt piezvanītu mājās Aijai! Viss lieliskais plāns izjuktu. Nē, tagad vajadzēja turēt muti!

Pāris minūtes pirms lidmašīnas atiešanas stjuartese ieveda vecāku dāmu, kas atsēdās svešā sēdeklī.

„Šis sēdeklis aizņemts," aizrādīja Rags. „Koraba kungs tikai izskrēja laukā piezvanīt sievai! Viņš būs atpakaļ!"

Stjuartese noraudzījās viņā nopietnu skatu.

„Sēdiet vien mierīgi, Morgenvīdera kundze!" viņa teica vecajai dāmai. „Koraba kungs vairs nebūs atpakaļ. Viņam radušies neparedzēti šķēršļi. Jums tā liela laime, jo šī ir vienīgā brīvā vieta lidojumā. Citādi jums būtu lidlaukā jākavējas vēl četras stundas!"

Viņa pasmaidīja ieskoloto mīlīgo smaidu un aiztipināja.

„Jaunkundz, pagaidait!" izsaucās Jānis Rags, jo tam pēkšņi ienāca prātā Koraba soma, kas, pastumta zem sēdekļa, bija viņa acu priekšā. Bet tad viņš aprāvās. Nē, tikai to ne! Kaut kādā veidā saistīties ar apcietinātu vai aizturētu cilvēku viņam varēja bargi maksāt, viss lieliskais plāns izjukt.

Kad meitene atgriezās, viņš atsmaidīja:

„Nekas . . . Gribēju pajautāt, kāds laiks Frankfurtē?"

„Ļoti patīkams, Raga kungs!" viņa atteica. „Pēc pusstundas pasniegsim kafiju un sviestmaizītes."

„Paldies!"

Tikām kaimiņiene grozījās pa sēdekli kā vista uz perēšanu.

„Vai jūs nevarētu pavilkt somiņu vairāk uz savu pusi," viņa teica. „Man te neliels koferītis! Bagāžā gan seši lieli, nevaru taču aizskriet uz Neihofu plika. Kleitas, kurpes, dāvanas, dāvanas, visiem dāvanas!"

„Kāpēc vedat tik daudz dāvanu? Vācijā dzīve nav sliktāka kā šeit," atbildēja Rags un ar kāju parausa Koraba somu sev tuvāk. Nu viņam bija divas somas. Jācer, ka svešais tiks drīz vaļā un mēģinās viņu sameklēt lidostā Frankfurtē vai citur. Ja tas nenotiktu, viņš vienmēr varēja nodot atradumu lidmašīnu sabiedrībai. Pagaidām Rags nolēma to nedarīt. Vispirms bija jānoskaidro, kas atrodas Koraba somā.

Jonatana Ķimeņa birojā bija radusies kustība. Šefs, resnu cigāru mutē iespraudis, staigāja šurpu un turpu gar lielo logu, tikai reizumis pametot skatu uz dārznieku, kas pašlaik rakņājās ap dobi dārza vienā malā. Ķimenis sevī dungoja „Kur tu teci, kur tu teci, gailīti manu . . ." motīvu. Detektīvs vienkāršo melodiju dungoja vai svilpoja reizēs, kad tam bija kāda ļieta pamatīgi jāpārdomā. Šoreiz rūpes sagādāja divu latviešu pazušana gandrīz vienā laikā — Raita Lejezera un Jāņa Raga. Vēl tikai priekš pusstundas Aija Raga bija atstājusi biroju raudādama. Viņa nekā cita nevarēja izdomāt, ka vīru kāds nositis, aplaupījis un iemetis upē. Jānis Rags nekad un nekādos apstākļos pats viņu nebūtu atstājis. Ar viņu bija kas nelabs noticis. Asarām acīs tā lūdza Jonatana palīdzību vīru atrast.

„Viņš bija tik trausls, nevarīgs dzīvē," viņa teica. „Kā gliemezis turas pie klints, paisumam nākot, tā viņš turējās pie manis. Otra cilvēka padoms viņam bija allaž vajadzīgs un nepieciešams. To arī nekad neliedzu."

Ja Raita Lejezera gadījumā Jonatana Ķimeņa birojs varējs cerēt uz lielākiem honorāriem, tad Jāņa Raga pazušanas lietu detektīvs uzņēmās tikai tāpēc, ka tas latvietis. Pašu cilvēks, tā sakot. Bija zināms pienākums pret latviešu sabiedrību, bez tam — vai nu viņam naudas trūka. Darbs Ķimenim bija vairāk izprieca nekā ienākumu avots, to zināja viss Mētropoles latviešu pagasts.

Detektīvs piespieda zvana pogu.

„Lorij! Piezvani Hadriānam Rūtainim un sarunā audienci!"

„Ko gribi no tā rupuča, cukurlācīt?"

Ķimenis negribīgi pasmaidīja, tad atvairīja viņu.

„Abu pazudušo latviešu lietā, mazā!"

Viņa uzmeta lūpu.

„Cerēju, ka tu šovakar pavadīsi mani uz mājām. Mana istabas biedre agri no rīta izlidoja uz Ņujorku. Atstāja mani vienu un — ļoti vientuļu!"

„Šoreiz nekas neiznāks — lietas pārāk nopietnas, būs jāstrādā līdz pusnaktij. Te var būt pavisam vienkārša izraušanās no ikdienas vai — noziegums. Citreiz, mazā!"

Kāpjot dažas minūtes vēlāk automobilī, Ķimenis nosprieda, ka sievietēm nevar nekādā gadījumā uzticēties. Viņas iesāk pavisam nevainīgi draudzēties, tad pin un tin cilvēku, līdz tas ietīts tīklā, glābiņa nekāda! Viņa pamatprincips bija ar darbiniecēm romantiskās attiecsmēs neielaisties. To viņš mēģināja ievērot, arī pieņemot darbā izskatīgo Loriju. Cik pakāpeniski un veikli viņa prata tikt šefam tuvāk un tuvāk! Tā lieta nedrīkstēja turpināties! No Lorijas bija jātiek vaļā. Bet kā? Jautājums nodarbināja Jonatana Ķimeņa prātu līdz brīdim, kad automobilis piestāja pie Hadriāna Rūtaiņa mājas.

Uzskrējis pa kāpnēm, Ķimenis piezvanīja.

„Nāc vien iekšā, slepenais!" pa durvju spraugu aicināja Rūtainis, bet durvis nevarēja tik ātri atvērt. Izrādījās, ka aiz tām bija sakrautas grāmatu un žurnālu kaudzes, kas aizsprostoja ieeju. Kad cieminš beidzot iespraucās istabā, saimnieks bija nosviedis manuskriptu gubu no sagrabējuša krēsla un aicināja piesēsties.

„Dzersi piparmētru tēju? Pašlaik uzlieta."

„Dzeršu."

„Pagaidi mirklīti! Tūliņš būšu atpakaļ."

Hadriāns Rūtainis bija tikko pāri piecdesmit, plecīgs un stalts. Varēja domāt, ka šis vīrs darbotos cirkū par lauzēju vai zvēru dīdītāju, nevis ka tas ir viens no ievērojamākiem kriminologiem valstī, pazīstams visā pasaulē. Viņš bija tērpies saņurcītos rīta svārkos, kājās apvalkātas rīta kurpes. Rūtainis bārdu skuva tikai ik pa trim dienām, mati bija nesukāti un izskats liecināja, ka āriene tam neliekas svarīga. Ieņācis ar divām tasēm rokās, viņš vienu nolika Ķimenim priekšā vienīgajā brīvajā vietiņā uz rakstāmgalda stūŗa. Saldena piparmētru tējas smarža piepildīja telpu.

(Turpinājums seko.)

Austra Balode

Pie kalnu ezera

Slīd laiva līgani
pār vieglu viļņu šūpām,
šķiet iemidzis
ir ezers teiksmju pilns;
zib spoža spāre
meldru meža lokā,
un varavīksna virmo
zelta spārngalos.

Līkst vītols sirms
pār gludo ūdens virsmu,
un ūdens gars
zem sīkstām siekstēm snauž,
un saules pietvīcis,
un klusuma piebriedis,
tas dzelmju dzīlēs
zemes spēku dzeŗ.

* * *

Alma Richtere

Varenā spēks

Klausoties mūžības torņos,
Sirdīs sadzirdēt varam
Likteņa lēmēja rokās
Radošo veseri skanam.

Pāri cilvēku šaubām
Paceļas torņgali smaili,
Debesu okeanam
Jāšūpo raķešu zaigi...

Pasaules lielajā telpā
Sajūtam tumsas tvanu,
Tomēr Varenā gaisma
Paceļ tur karogu savu!

Slāpēs aust cilvēcei diena,
Naids un skaudība māc;
Vienīgi dievišķā elpā
Dvēseles nenoslāpst.

Ticības laukos rok kapus,
Tomēr dvēseles dzimst;
Cilvēci dvēseļu gani
Stiprināt neaprimst!

* * *

Alberts Eglītis

Laikmetīga piezīme

Dvēsles un jūru grib ieslodzīt.
Zem siekstām rūgst dūņu tumsa —
Grēka kalnos sit naglas pierē.
Debess malās rūsa plandās,
Ielās klaigā gals aiz gala...

* * *

Hannes Oja

Vakars Somijā

Ceriņi balti
Pumpurus raisa,
apvalkus plēš,
ziedus plaucē —
zied.

Cerības krūtīs
Jūt, ka krāsaina
mīla ziedēs,
laimi atnesot
vied.

Ceriņi baltie
tik īsu brīdi zied.
Mācas debess,
skrien vējiem līdzi —
klīst.

Nav vairs kupenas
aiz mana loga.
Pelēks mākonis
sīkas lāses
birdina.

Cerības krūtīs
man zudušas —
Mīlā vīlos —
Dzīve tumšā
irst.

Tulkojusi Ella Andersone.

Jaunā ELJA valde

ELJA 7. augustā 29. pilnsapulcē ievēlēja Rošetonā, Francijā, jaunu ELJA vadību ar priekšsēdi Gundegu Muchku. Valdē darbosies ELJA 1981./82. g. priekšsēde Sarma Draviņa. Viņas uzdevums rūpēties par 30. ELJA kongresa programmu. Visvaldis Liepa kasieris un biedrzinis, kā arī turpmāk veiks EI ekspedītora pienākumus. Pāvels Brūvers vicepriekšsēdis, Lāsma Rozīte sekretāre un Paulis Apinis preses pārstāvis. Patlaban ELJA valdē četri biedri no Vācijas un viena no Zviedrijas.

ELJA pilnvarotie cilvēku tiesību laukā Viktors Strunskis un Astrīda Lappuķe, apspiesto tautu jautājumos Ansis Reinhards, Vācijas Latviešu centra jautājumos Andrejs Neimanis un LAK EC lietās Anna Muchka. 6. VLJK rīcības komisijas loceklis no Eiropas Andrejs Neimanis. ELJA Informāciju (EI) arī turpmāk izdos Juris Jostiņš un Aivars Sinka, abi no Anglijas.

ELJA turpmākā darbībā cer rīkot 1983. gada Vasaras kursus Zviedrijā un Eiropas mērogā Jāņus. Nākošā ELJA kongresa vieta būs Dānijā vai Dienvidzviedrijā.

Nākamā valdes sēde decembŗa sākumā Dānijā vai Zviedrijā.

REZOLŪCIJAS

ELJA 29. pilnsapulce konstatē, ka LPSR Jaunatnes Organizācijas Komiteja (JOK) nav atbildējusi uz ELJA vēstulēm un ir ieskatos, ka LPSR JOK līdz ar to nav ieinteresēta 1980. g. maijā Austrumberlīnē uzsākto abpusējo sakaru turpināšanā.

Latviešu jaunatnes apvienību kopēji rīkotais Kongress ir Vispasaules Latviešu Jaunatnes Kongress (saīsināts VLJK) un jaunatnes apvienību kopējais pasākums ir Vispasaules Latviešu Jaunatnes Fonds (saīsināts VLJF).

ELJA 29. pilnsapulce uzskata par latviešu sabiedrībai nepieņemamu un necienīgu parādību, ka latviešu sarīkojumos un iespiedumdarbos novērojama tieksme novērtēt mītņu zemju valodu augstāk par latviešu valodu. Piemēram, latviešu dziesmu svētkos un lielsarīkojumos ieviesusies paraža latviešu runātājiem atvainoties mītnes zemes publikas priekšā par to, ka jāuzrunā savi tautieši tautas valodā.

Paulis Apinis
ELJA preses pārstāvis

Par atgriešanos Latvijā

MLĢ 7. STUDIJU SEMINĀRS

Vienojot latviešu jaunatni visā pasaulē, šogad no 13. novembŗa līdz 17. novembrim notiks MLĢ 7. Studiju seminārs. Dalībnieku kodolu veidos MLĢ vecāko klašu skolēni, bet ciemos gaidīti arī citi jaunieši no 16 līdz 25 g. v.

MLĢ 7. Studiju semināra ievirzi rāda tā virstemats — latviešu jaunatne starp austrumiem un rietumiem. Ja iepriekšējos semināros to dalībnieki lielāko tiesu pievērsās notikumiem okupētajā Latvijā, tad šoreiz semināra degpunktā risināsies diskusijas par latviskajām vērtībām, kas nosaka mūsu tautas gribu dzīvot. Semināristi neizvairīsies arī no rītdienas jautājuma par atgriešanos Latvijā. Temats, kas parasti izraisa dedzīgu domu izmaiņu. Ierosmei der atcerēties divu Kārļu cīņu: — „Es gribu redzēt brīvu Latviju, bet es tomēr pastāvu pie tā, ka daudzi nebrauks un ka latvietību ir vēl vienmēr vērts uzturēt, ja arī kāds netaisās Latvijas neatkarības gadījumā braukt atpakaļ.'' — „Es nedomāju, ka jaunieši būs tie, kas nebrauks, to var redzēt, cik daudzi cilvēki grib strīdēties pretī; tu esi gandrīz vienīgais šeit un varbūt vienalga, kuŗā vietā.''

Bet kā ir šodien? Vēlams, ka par to padiskutētu arī vasaras skolās un nometnēs, lai rudenī Minsterē varētu ievākt vērtīgu pārdomu ražu.

Sīkāku informāciju interesenti var pieprasīt: MLĢ Studiju seminārs, Wienburgstr. 52-56, 4400 Münster, Germany.

HALIFAKSA, ANGLIJĀ

● Daugavas Vanagu centrālā valde savā 25. jūlija sēdē Halifaksā, Anglijā, par jauno DV CV jaunatnes daļas vadītāju izraudzīja Andri Kursieti, dzim. 1955. g. Londonā, uzaugušu latviskā ģimenē. Mācījies Korbijas latviešu skolā. Strādājis par valsts ierēdni Londonā. Kopš 1978. g. ir Eiropas Savienības Komisijā Briselē, Beļģijā, administrātīvais sekretārs. Korbijā darbojies pilsētas jaunatnes padomē par sekretāru. Bijis arī Korbijas pilsētas un apriņķa jaunatnes un sabiedrības foruma sekretārs, kā arī Northamptonšairas izglītības komitejā jaunatnes un sabiedrības apakškomitejas loceklis. Pārstāvējis Beļģijas nodaļu DV centrālās valdes sēdēs 1979. gadā Visbijā un 1982. gadā Halifaksā. I. K.

Jaunie autori!

Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.

- **Izvērtē**
- **Novērš valodas kļūdas**
- **Rediģē**
- **Sagatavo salikumu**
- **Iekārto manuskriptu iespiešanai**
- **Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju**

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.

Tuvāka informācija:

Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

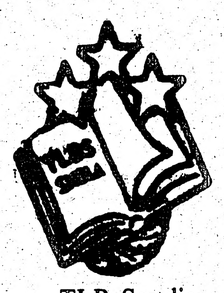

Man ir vēl mātes valoda,
Tā asina kā galoda,
Kā zelta upe vārdi plūst, —
Sirds tēvu zemei neatlūst.
N. Kalniņš

TLB Sestdienas skola aicina vecākus pieteikt bērnus, arī latviešu valodas nepratējus, 11. septembrī plkst. 9 no rīta Jesse Ketchum skolas telpās, 61 Davenport Rd., Toronto. Bērnus uzņem sākot no trīs gadu vecuma. Mācības notiek sestdienās, vadoties no LNAK Latviešu skolas programmas. Skolas mācību sākšanas akts notiks plkst. 10 no rīta ar lūgšanu. Tuvākai informācijai lūdzam zvanīt: **481-6339** vai **762-5559.**

Toronto Latviešu biedrības
Sestdienas skolas padome

VIENOTI DARBĀ LATVIJAI BRĪVAI

DAUGAVAS VANAGU KIČENERAS-VATERLŪ NODAĻAS

30 GADU ATCERES SARĪKOJUMS

1982. g. 18. septembrī pl. 6.30 vakarā
Ukraiņu centra zālē, 15 Michael St. Kitchener

P R O G R A M M Ā

Svinīgais akts
Koncerts — DV vīru koris Kanadā
Koncertam sekos **„Kanaku vakars Kičenerā''.**
Izpildītāji DV vīru koris, aktieŗi un solisti.

Deja: Runču orķestris

VAKARIŅAS! PILNA BUFETE!

Apmeklēt lūdz rīkotāji.

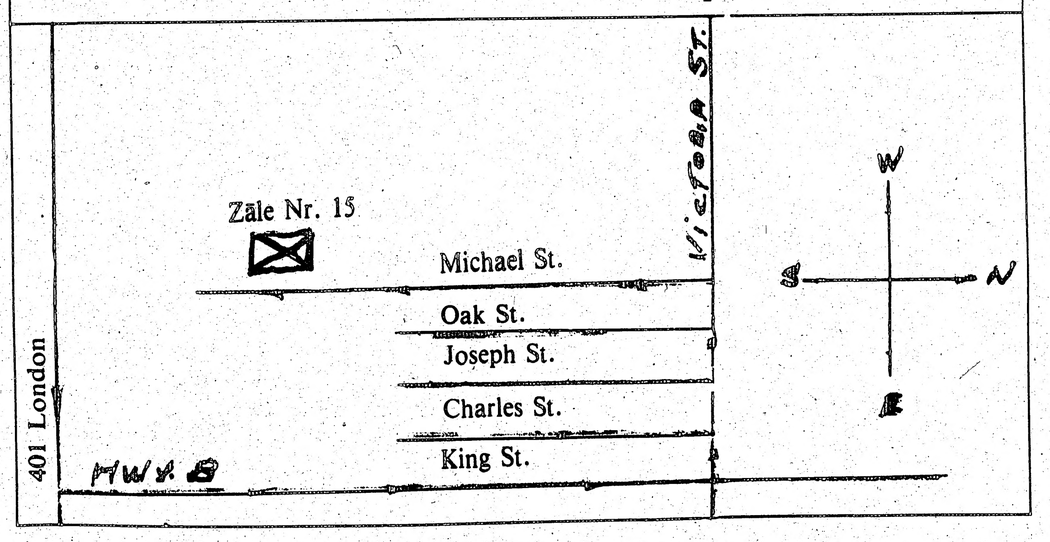

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

1. septembrī pl. 19 Latviešu Centrā paplašināta dāmu komitejas sēde.

12. septembrī pl. 14 — 18 Latviešu Centrā azaids pēc kapu svētkiem.

4. un 5. septembrī pl. 9 rītā Latv. korpor. apvienības meistarsacīkstes basketbolā un volejbolā Scarboro kolledžā, Military Trail, no 401. lielceļa nobraukšana pie Morningside.

Latv. Korp. apvienības apbalvošanas balle Latviešu Centrā 5. sept. pl. 20.

19. septembrī, svētdien, First Unitarian Church 175 St. Clair West Pēteŗa Zariņa koncerts.

25. un 26. septembrī Bickford Park skolā DV teātŗa izrādes — Emīla Skujenieka komēdija „Diriģents''.

16. oktobrī pl. 19 DV namā DV Toronto nod. gada svētki.

23. oktobrī pl. 19 Toronto Latviešu Nama gada svētki Latviešu Namā.

30. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa 2 viesizrādes Toronto tehnisku iemeslu dēļ NENOTIKS.

31. oktobrī pl. 15 DV namā mirušo DV biedru piemiņas vakars.

13. novembrī pl. 19 DV namā DV Toronto sieviešu koŗa Zīle saviesīgs vakars — Nākotnes ieceres.

27. novembrī pl. 19.30 DV namā karavīru daudzinājums.

4. un 5. decembrī pl. 10 DV namā Ziemas svētku tirdziņš.

12. decembrī pl. 14 DV Toronto nod. bērnu eglīte.

18. decembrī pl. 19 DV namā nodaļas biedru eglīte.

31. decembrī pl. 20 DV namā jaunā gada sagaidīšana.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 24. SEZONAS KONCERTI

25. oktobrī, pirmdien, Ingus Nāruns (čello), pie klavierēm — Anatolijs Bērzkalns.

7. decembrī, otrdien, Ruta Kromoviča (vijole) un Alvaro Gomez (vijole). Abi mākslinieki no Čīles.

1983. GADĀ

12. februārī, sestdien, Tālivalža Keniņa skaņdarbu koncerts. Piedalās Ērika Beitāne — soprāns, Arturs Jansons — altvijole, Edite Timermane un Pēteris Zariņš — klavieres, Toronto universitātes mūzikas fakultātes kameransamblis autora vadībā, DV sieviešu koris „Zīle — dir. Arvīds Purvs.

5. martā, sestdien, Skaidrīte Līduma-Hildebrante, soprāns; pie klavierēm Daira Kalnāja-Langena.

Visi koncerti notiks pl. 20 Town Hall, St. Lawrence Centre for the Arts.

1983. g.

17. aprīlī, svētdien, DV Toronto sieviešu koŗa Zīle 11. gadskārtējais koncerts Walter Hall.

KIČENERA

18. septembrī pl. 18.30 DV Kičeneras-Vaterlū nod. 30 g. atcere Ukraiņu zālē, 15 Michael St. DV vīru koŗa uzvedums — „Kanaku vakars Kičenerā''. Saviesīgs vakars. Spēlēs Runči.

SIDRABENE

18. septembrī pl. 19 sidrabeniešu gadskārtējais vakars ar groziņiem.

26. septembrī pl. 14 Sidrabenē Elegantās pusdienas Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas izkārtojumā. Piedalīšanās 25 dol. Pieteikšanās baznīcā pie M. Milleres, dāmu kom. priekšn. B. Kūlas 822-7929, Hamiltonā pie V. Ozola 528-6120.

Arafata

LEBANO
CERĪBU

Prezide
sūtnis Ha
mā nav
amerikāņ
banonā v
atlaidībai
mātiskos
mīgs sva
gas atraš
vienpads
tā tagad
postītās
pacēlušā
delīgas.

Visum
apklusus
kuma ie
lestīniešu
bezcerīgā
misijas
no Leba
tos pale
Viņa pir
kums bi
ma izbei
pierunāt
bu par i
vārdu
Tāpat vi
tas mazā
bas.

RAIBĀ NEDĒĻA

Arafata partizāni atstāj Rietumbeirutu.

LEBANONAS CERĪBU BEZDELĪGA

Prezidenta Rēgena īpašais sūtnis Habibs nekādā gadījumā nav viens no izcilākiem amerikāņu diplomātiem. Lebanonā viņš pierādījis, ka neatlaidībai un pacietībai diplomātiskos manevros ir nozīmīgs svars atrisinājuma atslēgas atrašanā. Habiba panāktā vienpadsmitā pamiera rezultātā tagad virs kara ugunīs nopostītās Beirutas beidzot gaisā pacēlušās pirmās cerību bezdelīgas.

Visumā jau dažas dienas apklususi kā Izraēlas uzbrukuma ieroču dārdoņa, tā palestīniešu Arafata karotāju bezcerīgā pretošanās. Habiba misijas gala mērķis ir izvest no Lebanonas 15,000 bruņotos palestīniešus un siriešus. Viņa pirmais redzamais panākums bija Beirutas aplenkuma izbeigšanās. Habibs spēja pierunāt Beginu atsaukt prasību par izvedamo palestīniešu vārdu katalogu iespiešanu. Tāpat viņš nogludināja arī citas mazāk nozīmīgas pretišķības.

Kad pirmais Arafata partizānu kontingents sēdās grieķu kuģī, lai dotos uz Kipras salu, Rietumlebanonas iedzīvotāju vairums tos izvadīja lielā sajūsmā līdz pat ostai. Sekojot arabu tradicijai, aizbraucēji bija tērpušies labākās drēbēs un atvadoties raidīja gaisā neskaitāmus šāvienus. Šarons aizbraucējiem atļāva ņemt līdz vieglos rokas ieročus. Varbūt ka šis šķietami nenozīmīgais žests vēlāk izrādīsies par ļoti svarīgu faktoru kara cirvju apraksānā, jo uzvarētājs izrādīja zināmu cieņu pret savu pretinieku. Nemanot krastā bija izsēdušies arī franču ārzemju leģiona vīri, kam vēlāk kārtības uzturēšanā pievienosies arī amerikāņu un italiešu militāro spēku kontingenti.

Palestīnieši izturējās tā, it kā viņi patiesi būtu Lebanonas konfrontācijas uzvarētāji. Varbūt tā bija tikai emocionāla manifestācija vai politisks naivums. Militārā uzvara nav aizstājama ne ar ko, un Lebanonā uzvaras mastā plīvo tikai viens karogs — Izraēlas — ar simbolisko Dāvida zvaigzni vidū. Šis svarīgais fakts mums jāpatur prātā, sekojot tālākiem notikumiem. Begina kara ministrs Šarons jau brīdinājis arī Siriju izvākties ātri un bez kādiem iebildumiem, jo Izraēlas artilerijas uguns no Beirutas pozicijām viegli var pārklāt visu Damasku.

Rēgens ar ārlietu ministru Šulcu jau runā par jaunu amerikāņu vidējo austrumu miera plānu. Varbūt ka tā ir tikai tukša propaganda, jo Vašingtonai būtu jāzina, ka jaunais miera plāns nenāks no Rēgena rakstāmgalda, un tas nebūs arī restaurētais Kamp Dēvida gars — tas būs Jeruzalemes resp. Izraēlas diktāts. Jeruzaleme Beirutas uzvaru liks polītiskos svara kausos, un uz to tai visas tiesības.

Franču ārzemju leģiona karavīri ieradās pirmie.

BEZ ŽĒLASTĪBAS

Kad Polijas Kangars ģenerālis Jaruzeļskis tika izsaukts uz Krimu, lai tur saņemtu paša sarkanās imperijas cara bārienu par iecietīgu amerikāņu imperiālistu atbalstīto sabotieru izdarībām Polijā, kā arī nesaprotamo mērenību pret Vatikānam paklausīgo reakcionāro katoļu garīdzniecību, viņš bija patiesi pārsteigts par

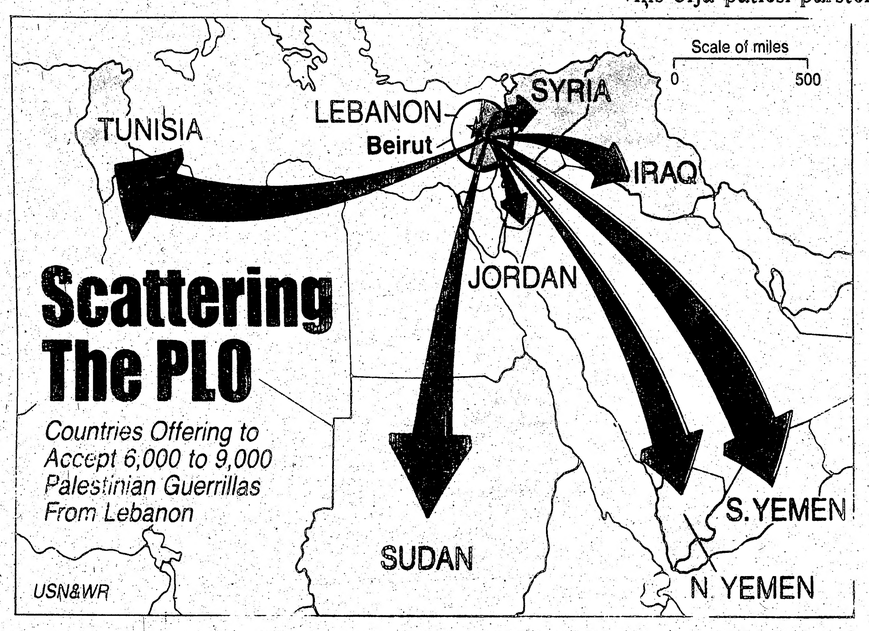

Lebanonas palestīniešu izvietošanas plāns.

Jaruzeļskim gaidāmas kritiskas dienas.

vecīgā Brežņeva ārējo paskatu. Brežņevs vēl nebūt neizskatījās pēc veča, kas tūliņ kāps zārkā, lai viņa pēctecis čekists Andrupovs varētu pie kapa nodeklamēt jau sen sagatavoto atvadrunu. Kāds brīnums uztur Brežņevu uz kājām? Tagad arī padomju prese apstiprina, ka Brežņeva kaites kontrolējot 38 g. vecā brīnumdziedinātāja Davitsavilla. Prominentā Maskavas valsts plāna klinikas šefiene Dr. Irina Čerkmaceva esot konstatējusi, ka pieminētā psichiskā dziedniece Davitsavilla ar 97 proc. pareizību spējot noteikt visas slimnieka kaites un arī pateikt, kas jādara dziedināšanai.

Komjaunatnes oficiozs Komsomoļskaja Pravda arī apstiprina Davitsavillas spējas un pastāsta, ka brīnumdziedniece, pārlaižot rokas slimnieka ķermenim, tūliņ pasaka, kas par vainu un kas jādara. Ja pieņemam šo padomju avotu ticamību, tad droši vien Davitsavilla būs Brežņevam jau sen ieteikusi tikt vaļā no poļu kreņķiem.

Pret Rēgena bezkaunīgo nostāju pagaidām nekādas zāles vēl nav atrastas. Atgriezies no Krimas Varšavā, Jaruzeļskis pavēlēja Polijas čekas triecienvienībām turpmāk bez žēlastības apslāpēt visas demonstrācijas. Tā kā 31. augustu uzskata par Solidāritātes atzīšanas dienu, tad poļu nacionālistu pretestība uzspiestajam režīmam ar katru dienu pieņemas plašumā. Varšavas Uzvaras laukumā ticīgie poļi no puķēm un svecītēm izveidojuši milzu krustu kardināļa Višinska piemiņai. Čekisti šos krustus nojauca katru dienu. Tagad ap laukumu Jaruzeļskis pavēlējis celt augstu sētu, pie kam viņš aizbildinās, ka tas notiekot tādēļ, lai izveidotu laukumam gludāku akmens pamatu. Poļu patrioti tagad sākuši pretdemonstrācijas, izveidojot mazākus krustus visu tuvējo katoļu dievnamu priekšā. Jaruzeļskis un viņa čekisti, vajājot kristīgos, iet pretī nenovēršamai katastrofai. Runas par jauna pilsoņu kara uzliesmojumu pieaug ar katru dienu.

SVETLANA IZPLATĪJUMĀ

Tūristi, kas šogad atgriežas no Pad. savienības, var liecināt, ka tāpat kā uz laukiem, tā arī lielpilsētās padomju sievietēm dotas tiesības strādāt grūtākos vīriešu darbus — nest ķieģeļus būvēs, stumt smagas kravas u.c. Tūkstošiem nespēcīgas padomju pensionāres piepelnās ar slotām, tīrot Maskavas un Ļeningradas ielas.

Padomju propaganda pasaulei turpretī cenšas rādīt citu ainu. Neviena sieviete nav tikusi tik augstu un tik tālu kā padomiete. Tā divu krievu vīriešu astronautu pavadībā izplatījumā izšauta 34 g. vecā Svetlana Savickaja. Nav nemaz iespējams, ka šīs super-Svetlanas vecmāmiņa, tāpat kā daudzas citas viņas likteņbiedrenes, ar slotu mēž kādas Maskavas pazemja stacijas kāpnes.

Pad. savienībā viena sieviete izplatījumā, citas grūtos fiziskos darbos.

VIŅŠ CELS PROJEKTU, KO APBRĪNOS VISA PASAULE

Toronto lielais laikraksts The Star pagājušā svētdienā izcilā vietā atzīmēja 51 g. vecā latviešu lidotāja Gunāra Taņņa prātu mulsinošu projektu — utopiju. Tannis esot izstrādājis projektu pasaules lielākai tūristu atrakcijai, kas no klusā Utopijas Ontario miestiņa gar Notavasagas krastiem stiepšoties 25 jūdzes uz ziemeļiem līdz Vasagas pludmalei. Pieminētā Utopija atrodas netālu no Saulaines. Tannis savā Utopijā paredzējis vietu universitātei, filmu studijām, izpriecas parkiem, spēļu ellēm, mākslas galerijām, sporta stadioniem, mākslīgai Venēcijai un visu pasaules reliģiju aptveļošam milzu ciematam. Utopijā ieprojektēta arī pasaules lielākā slēgtā telpa. Gunārs Tannis 25 gadu lidotāja karjēras laikā iepazinies ar visām pasaules tūristu atrakcijām. Par Utopijas projektu viņš sācis domāt pirms apmēram pieciem gadiem. Pagaidām grūtības sagādājot financiālais atbalsts. Arī federālās un provinces valdības kavējas ar atbildēm. ,,Mani dēvē par sapņotāju,'' aplieciņājis G. Tannis. ,,Bet sapņi ir cilvēku labākā īpašība.''

Pagaidām G. Taņņa projekts izklausās pēc utopiska sapņa, bet nav šaubu, ka tā īstenošana vēl tikai pēc 10 vai 20 gadiem maksās simt vai tūkstošreiz vairāk.

Voss apsolās pastiprināt pārkrievināšanu

Rīgā jūnija beigās notika ,,Vissavienības zinātniski praktiska konference'', kur galvenokārt apskatīja pārkrievināšanu patriotiskās un internacionālās audzināšanas aizsegā. Konferencē piedalījās partijas centrālkomitejas darbinieki, visu ,,republiku'' partiju sekretāri un citi partiju dižvīri. Nekad agrāk Rīga nebija uzņēmusi tik daudz dažādu pakāpju partijas funkcionāru kā šī gada jūnija beigās. Tie visi zem ,,patriotiskās un internacionālās'' audzināšanas aizsega veicina un steidzina pārkrievināšanu. Par šo konferenci ziņoja Cīņa 29. jūnija numurā.

Pirmais, saprotams, runāja lielais kungs, partijas centrālkomitejas sekretārs B. Ponomarjovs. Viņam piebalsoja ukraiņu partijas sekretārs, Kazachijas augstākās padomes prezidija priekšsēdis, protams, arī daži profesori, jo tā taču bija zinātniski praktiskā konference.

Saprotams, konferencē runāja ,,mājastēvs'' — okupētās Latvijas partijas pirmais sekretārs A. Voss par darba ļaužu patriotiskās un internacionālās audzināšanas tālāku pastiprināšanu. A. Voss vispirms vairākas reizes dziļi nolocījās pret Brežņevu, tad pret krieviem, sakot: ,,tā ir mūsu laime un reizē arī jaunu panākumu un uzvaru ķīla, ka galvenais spēks, centrālais kodols, ap kuru varenā savienībā sakļāvušās lielās un mazās padomju tautas, ir dižā Krievzeme, dižā krievu tauta.''

Pēc šīs klanīšanās A. Voss gan mazliet saslējās, pieminēdams pirmās revolūcijas cīņas:,,Latviešu tauta jau sen uzskata krievu tautu par savu draugu un brāli. Ar to kopā latviešu proletārieši cīnījās uz Krievijas pirmās revolūcijas barikādēm, gāza caru, pacēla lielā oktobŗa karogu, pilsoņu kaŗa frontēs cīnījās pret kontrrevolūcijas un intervences hidru.'' Latviešu strēlnieku vārdu Voss nepieminēja, jo ,,draugi un brāļi'' tos, tāpat kā vairumu latviešu, trīsdesmitos gados noslepkavoja. Taču Voss pieminēja latviešu internacionālistus ļeņiniešus Pēteri Stučku, Jāni Bērziņu-Ziemeli, Jāni Fabriciusu, Kārli Jansonu, Eiženu Bergu. Tiem visaugstākais dzīves princips bijis strādnieku šķiŗas starptautiskās revolūcionārās brālības nostiprināšana, tās saliedēšana bez jebkādas tautību šķiŗošanas.

A. Voss savā runā izklāstīja, ka Latvijā notiek strādnieku šķiras saliedēšana daudznāciju darba kollektīvā. Latvijas lielajos uzņēmumos strādājot desmit un vairāk tautību pārstāvju. Šāds kollektīvs esot sabiedrības šūniņa, kur dzimstot personiskā un sabiedriskā, nacionālā un internacionālā savienošanās dialektika.

Mēs zinām, ka par šo ,,abstrakto monstru'' pacelta drauga un brāļa krieva ķetna. To netieši atzīst pats Voss, jo citā vietā saka: ,,Ļoti svarīgs priekšnoteikums daudznāciju kollektīva sekmīgai funkcionēšanai, pastāvošās valodu barjēras pārvarēšanai ir vajadzīgo apstākļu radīšana, lai visur varētu mācīties krievu valodu kā nāciju savstarpējās sazināšanās valodu.'' Voss savā referātā pastāsta, kā šo sazināšanās valodu ieviež. Rajonos un pilsētās, kā arī lielajās rūpnīcās, kur līdz ar latviešiem zināmu procentu dod citu tautību pārstāvji, rajonu, pilsētu un uzņēmumu laikrakstus izdod divās valodās.

Tāpat trešdaļa televīzijas un radio raidījumi notiek krievu valodā, protams, neskaitot tiešos pārraidījumus no krievu stacijām. Ielu, valsts un sabiedrisko organizāciju, tirdzniecības uzņēmumu, rūpnīcu, kultūra un sadzīves iestāžu nosaukumi visur Latvijā arī krievu valodā. (To gan Voss neteica, ka pat grāmatu autoru vārds, nosaukums, apgāda nosaukums un izdošanas gads beigu lappusē jāmin arī krievu valodā, ref.)

Latvijā (A. Voss gan pieņem, ka arī citās republikās) savstarpējās valodas (krievu) mācīšanās sākas pirmskolas bērnu iestādēs un turpinās nākamajos gados, kad bērni mācās skolā. (Lai veicinātu mudīgāku pārkrievināšanu, Latvijā bērnu dārzos krievu valodu tagad māca no pirmās dienas, ref.) Daudzās skolās ieviestas latviešu un krievu valodas paralēlklases. Šādu skolu Latvijā jau ir 130. Partija šīm skolām piešķiŗot lielu nozīmi, savā runā uzsvēra Voss.

Kaut Latvijā lielā mērā cenšoties apgūt krievu valodu un partija sagādājot apstākļus, kas ļautu šo vēlēšanos apmierināt, Latvijā pēdējā tautas skaitīšana rādot, ka vairāk nekā trešā daļa nekrievu tautības iedzīvotāju vēl vāji vai vispār nepārzinot krievu valodu — atklāja Voss. Šī svarīgā uzdevuma risināšanā netiekot pilnīgi izmantotas skolas.

Tā kā Voss neminēja Latviešus, tad var saprast, ka starp krievu valodas nepratējiem Latvijā atrodas arī citu tautu iecelotāji, tādi, kas krievus neuzskata par ,,brāļiem'', bet gan apspiedējiem. Šie vairāk nekā 30 proc. nekādā ziņā nav internacionālie patrioti, kas Vosam sagādā ne mazumu rūpju.

Tā kā Vosa runa veltīta darba ļaužu patriotiskās un internacionālās audzināšanas tālākai pastiprināšanai, tad viņš centās skaidrot, kā to panāks, lai galā iznāktu idejiski pārliecināti, politiski nobrieduši un nelokāmi cilvēki, ar apziņā nostiprinātām padomju patriotisma un sociālistiskā internacionālisma jūtām. Ar ieaudzinātu nesamierinātību pret buržujisko ideoloģiju, ar gatavību un prasmi pretoties svešām ietekmēm, buržuazijas propagandai, Pekinas un citai naidīgai propagandai.

Tā Voss Latvijā no latviešu tautas grib izveidot kaut kādu ,,monstru''. Tam pretojas visasāk jaunatne, ko atzina pats Voss. Tie gan esot atsevišķi komjaunieši, pionieri un skolēni, kas bieži visā noraugoties no malas.

Pretinieki nav tikai atsevišķi jaunieši. To parāda A. Vosa runas beigu daļa, kuŗā viņš norādīja, ka jāsaduŗas ar nacionālisma paliekām, ar lokālisma paliekām. Vispār nepieredzētos apmēros esot pastiprinājusies ideoloģiskā cīņa starp abām sistēmām. Baltijas republikas esot samērā jaunas, tās atrodoties tuvu rietumu ideoloģiskajiem centriem, pastāvot nikna pretpadomju latviešu reakcionāra emigrācija.

Pēdējā laikā šo graujošo ideoloģisko centru aktīvitāte esot krasi pastiprinājusies. Trīskārt esot palielinājies Latvijai adresēto naidīgo ārzemju raidījumu apjoms, ideoloģiskajām diversijām arvien plašāk tiekot izmantoti tirdzniecieskie, zinātniskie un kultūrālie sakari un pat radniecības saites.

,,Latvijā nav un nevar būt vietas sociālās šķiriskās bazes nacionālisma izpausmēm. Tomēr būtu kļūda neņemt vērā, ka buržuaziskā nacionālistiskā propaganda ietekmē zināmu daļu jaunatnes, intelieģences un citu sociālo grupu,'' atzina Voss. Tam par iemeslu esot, ka partijas un komjaunatnes darbinieki un propagandisti neprotot vai nevarot izcīnīt īsti pamatotu cīņu pret nacionālistiskajiem aizspriedumiem un dažkārt esot teorētiski bezspēcīgi, saduŗoties ar ļeņiniskās nacionālās polītikas viltotājiem.

Zināmas problēmas sagādājot tas, ka Latvijā esot pilsētas un rajoni, kur 80 — 90 proc. iedzīvotāju piederot pie pamattautības. Tātad šīs pilsētas, nedaudzas, tāpat rajoni vēl ir tīri latviski, kaut Voss vārdā nesauca, vispār savā runā izvairījās no latviešu vārda pieminēšanas. Šīs pilsētas un rajoni ir latviskuma cietokšņi, grūti pārkrievināmi un pārvēršami par ,,padomju cilvēkiem. Te nekā nepalīdz ne patriotiskā, ne internacionālā audzināšana.

A. Voss arī atzina, ka izdarītas kļūdas. Tās nekavējoties cenšoties izmantot ideoloģiskie pretinieki. Viņi visādi pārspīlējot, izceļot trūkumus, un šādā ceļā tiecoties iegūt polītisko kapitālu savai negantajai pretpadomju antikomūnistiskajai propagandai.

Patiess patriotisms un internacionālisms prasot, lai padomju cilvēka kvēlā dzimtenes mīlestība, uzticība tautu draudzībai iemiesotos konkrētos veikumos, darbā grandiozo komūnisma celtniecības plānu veikšanā.

Ja jau A. Voss tik daudzu komūnistu priekšā neslēpa latviešu nacionālo pretestību, tad tā Latvijā tiešām ir plašāka un asāka nekā mēs zinām šeit.

Pēc šīs ,,zinātniskās'' konferences Latvijā sagaidāma vēl niknāka pārkrievināšana un lielāka cilvēku sajaukšana, lai nebūtu cietokšņu ar 80-90 proc. pamattautības iedzīvotāju.

Pēteris Bauzis

Vanagu Kārlis

Nedrīkstam aizmirst

Priekš 42 gadiem, 1940. g. 23. jūlijā, tā laika ASV ārlietu viceministra Samnera Vellesa vēstījumā Inter-American konferencei iemūžināti šādi vārdi: ,,Nobeigumam strauji tuvojas procesi, ar kuŗiem grib pilnīgi iznīcināt Latvijas, Lietuvas un Igaunijas polītisko neatkarību un teritoriālo neaizkaramību kāds no šo mazo Baltijas Republiku spēcīgajiem kaimiņiem. ASV tauta ir pret laupītāju izrīcību, vai tāda notiktu ar varas lietošanu vai ar varas draudiem...'' Ja vēl atceramies, tad toreiz, 21. jūlijā, vienā laikā kā Rīgā, tā Tallinā un Kaunā, maskaviešu okupācijas varas terrorā un ciešā vadībā un pārraudzībā pēc vienāda meta notika pēdējais prettiesiskais akts suverēno Baltijas valstu nozūmēšanai.

Rīgā to ,,pasludināja'' — pirms nelikumīgā ,,tautas saeima'' par to bija nobalsojusi! — kompartijas sekretārs Ž. Spure (,,Latvijā nodibināta padomju vara un Latvija tagad ir padomju republika!''). Šī starptautiskā nozieguma vadītājs Višinskis nebija pat pārlasījis Latvijas Republikas satversmi, kas noteica obligātu tautas nobalsošanu suverēnitātes jomā! Maskavieši ar Baltijas valstīm izdarīja gluži tādu svešas valsts piesavināšanos, kādu savā laikā principiāli bargi nosodīja ,,nemainīgais'' Ļeņins (sk. L. kopoto rakstu 22. sēj. 13. lp.p.).

22. jūlijā ,,ievēlēja'' 20 delegātus, braukšanai uz Maskavu to formāli izkārtot (20 delegātus no Lietuvas krievi norīkoja tur pirms mums, 20 no Igaunijas — pēc mums). ,,Latvijas delegācija'' 30. jūlijā aizbrauca uz Maskavu ar īpašu karogu, kuŗā bija saukļis: ,,Mēs jaunu pasauli sev celsim!'' Apspiestības, vaidu un asiņu pasauli! Pirmdien, 5. augustā, Kremlī, krievu caru Troņa zālē, delegācijai bija uzdots izlūgties Pad. sav. Augstāko padomi iekļaut okupēto Latviju padomju vergu valstu imperijā. Pēc norīkojuma to izdarīja ,,jaunais'' valsts prezidenta vietas izpildītājs prof. A. Kirchenšteins, izmisīgi norādot (runāja latviski, krievu oriģinältekstu nolasīja P. Blaus): ,,Latviešu tautas vēsture ir viens vienīgs drūms stāsts par to, kā bagātnieki, kapitālisti, lielgruntnieki, angļu un franču baņķieri un spekulanti sūkuši tautas asinis, latviešu tautu mežonīgi apspieduši! Latvijas tauta vaidēja zem izmantotāju jūga, tika aplaupīta, nolemta nabadzībai, izmiršanai, u.t.t. Padomju vara ievada Latvijas tautai spožāko attīstības laikmetu!'' Pēc tam kad novārdzinātās, aplaupītās un bada nāvei nolemtās nelaimīgās latviešu tautas izmisīgo lūgumu pēc šīs polītiskās komēdijas teksta bija atbalstījis visvairāk atpalikušās Uzbekijas republikas deputāts Achumbabajevs, Augstākā padome, Staļinam un Molotovam ņirdzot (vēl tikai nesen, 1939. g. oktobrī, bažu līgumu slēdzot viņi abi apzvērēja, ka Pad. sav. neaizskars Latvijas suverēnitāti un valsts iekārtu!), piešķīra mūsu tēvzemei 14. padomju republikas ,,godu''. Nedēļas laikā, ar Baltijas valstu aneksiju PSRS rietumu robežas tika tagad pārceltas uz Baltijas jūru. 35 gadus vēlāk, 1973. 1. augustā šo nelikumīgo robežu neaizkaramību krieviem Helsinkos svinīgi apstiprināja 34 valstis! Dzīve ,,jaunajā padomju republikā'' kļuva mokas. Terrora iebiedētajai tautai bija tikai viena vēlēšanaās, vienalga, ar kādu palīdzību izkļūt no sarkanās nāves ēnas, kas to tagad it visur vajāja. Čekas terrorā mēs drīz pieradām pie komūnistu saukļiem par latvju tautas kaitniekiem, budžiem, fašistiskiem tautas atkritumiem, tautas izsūcējiem, strādnieku bendēm un asinskāriem suņiem, bet vēl šodien daudzi brīnās, kā gan prof. Kirchenšteins, kuŗam abi Kreivijā palikušie brāļi ,,tīrīšanās'' bija nožmiegti, varēja Maskavā 5. augustā tādu runu klāstīt.

Viņš labi zināja, ka Latvija visās dzīves nozarēs un tautas labklājības ziņā bija tālu priekšā Pad. savienībai. ,,Ulmaņa laikā'' presē bija norādīts, ka amerikāņu žurnālists Knikerbokres savā grāmatā (1937. g.) par Austrumeiropas apceļojumu bija izvērtējis, ka Baltijas valstīs strādnieku caurmēra dzīves līmenis ir divi reizes augstāks par vislabāk nodrošinātā strādnieka dzīves standartu PSRS! Kirchenšteinam bija jārunā tas, ko viņam liek! Latvijas sūtniecības Maskavā 4 pēdējo gadu sekretāre mag. hist. L. Ratermane (tagad Mineapolē) var liecināt, ka prof. Kirchenšteinam no Rīgas līdzpaņemtā runa bija jāiesniedz Višinskim cenzūrai, kas to vairākkārt labojis.

Ir pēdējais laiks savākt juridiskā formā, lai dokumentiem būtu tiesisks spēks, visu tā laika aculiecinieku liecības par komūnistu izdarībām, kas pierāda, ka maskaviešu vēstures un okupētās dzimtenes mācības grāmatās rakstītais par 1940. g. jūlija ,,spontāno Latvijas tautas revolūciju'' ir bezkaunīgi komūnistu baltie meli. Lūk, visu šo mēs nekad nedrīkstam aizmirst. Latviešiem, lai kur viņi atrastos, pienākums darboties un audzināt savus pēctečus tā, lai tas kauns, ko Kremļa diktātori nodarījā mums Latvijas tautas ,,pilnvarā'' un vārdā, reiz, kaut nākošajās paaudzēs, tiktu nomazgāts. Šo mūsu sūtību atgādināt gan nekad nebūs par daudz!

Prāvests A. Voitkus

Dzīvības maize

Es esmu dzīvības maize (Jāņa ev. 6,48).

Iespējams, ka šis ir viens no baznīcās un arī ārpus tām visbiežāk citētajiem Jēzus ,,es esmu'' izteicieniem, jo tas visskonkrētāk un uzskatāmāk izteic Kristus sūtības mērķi un saturu. Maize, ko ik dienas liekam galdā, nepieciešama mūsu fiziskās dzīvības uzturēšanai. Jēzus sevi apzīmē par barību garīgajai dzīvībai.

20. gadu simteņa pēdējā pusē daudz runā un cīnās gan par cilvēka tiesībām, gan par tā personisko, gan tautu brīvību, gan par to, lai pasaulē novērstu nabadzību un badu. Tās visas ir labas un nepieciešamas lietas. Mēs — latvieši un citas komūnistu imperialismam pakļautās tautas — vislabāk zinām, ko nozīmē tiesību nolaupīšana, un mēs arī esam piedzīvojuši laikus, kad gājām no svešas zemes ļaudīm lūgties maizes garozu.

Bet cilvēks nedzīvo no maizes vien. Lai cilvēks dzīvotu — patiesi dzīvotu — tam nepieciešama arī garīgā barība. Tam nepieciešams Tas, kas par sevi teica: es esmu dzīvības maize.

Komūnisti, kas tiem pakļautās tautas ieveduši ne tikai materiālā postā un nolaupījuši tām brīvību, ir atņēmuši tām arī iespēju neierobežoti saņemt dzīvības maizi — Kristu. Kristus tur ir ieslodzīts baznīcu mūros.

Jaunajā kontinentā ir akceptēta naīvā ideja, ka katram tiesības visos jautājumos pašam izšķirties. Šī ideja aizvesta līdz tādam absurdam, ka tās vārdā no Amerikas skolu programmas svītrota ticības mācība.

LELBAs statistika rāda, ka liels ir to latviešu bērnu skaits, kas nemācās draudžu vai svētdienas skolās. Tas nozīmē, ka šiem bērniem — par cik to nedabū ģimenēs — Kristus resp. ,,dzīvības maize'' tiek atrauta. Citiem vārdiem: viena daļa mūsu jaunās paaudzes — tās paaudzes, par ko ceram, ka tā piedzīvos brīvu Latviju — ir pakļauta lēnai, bet drošai garīga bada nāvei.

Uz vecāku pleciem līdz ar to gulstas atbildība ir Dieva, ir latviešu tautas priekšā. Neaizmirsīsim to!

Pateicība

Mūsu sirsnīgākā pateicība radiem, draugiem un paziņām par izteikto līdzjutību un ziediem, izvadot mūsu tēvu

EDUARDU ALFREDU APENI

Dieva mierā. Sirsnīgs paldies mācītājam Jurim Cālītim par izjustajiem Dieva vārdiem un lūgšanām un vecajiem strēlniekiem un viņu pārstāvei Birutai Senkēvičai.

Pateicībā
piederīgie.

GAISMAS TELEFONS
635-8582

VARIET ZVANĪT DIENU UN NAKTI.
IESKAŅOTA VĒSTS TICĪBAS STIPRINĀŠANAI.

LATVIEŠU BAPTISTU DRAUDZE
188 Lowther Ave. (Walmer Rd. baznīca), Toronto, Ont.

Nav pestīšanas nevienā citā; jo nav neviens cits vārds zem debess cilvēkiem dots, kurā mums lemta pestīšana.
(Ap. d. 4:12)

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3S 5B7.

Mūsu nodaļas vanadze

Zenta Koše, dzim. Akermanis

dzimusi 1914. gada 10. jūlijā,
mirusi 1982. gada 12. augustā Dundas, Ontario.

Par viņu skumst
Hamiltonas vanagi un vanadzes.

Mūžībā aizsaukts
mūsu gādīgais tēvs un vectēvs

Eduards Alfreds Apenis

dzimis 1893. gada 2. janvārī Siguldā,
miris 1982. gada 16. augustā Toronto.

Tev zeme bija svēta, kur piedzimi,
Tev valoda mīļa, ko runāji,
Tik tālos ceļos piegura kājas,
Un svešā malā apstājās sirds.

Mīļā pieminā viņu paturēs
meitas, znoti, vedekla, mazbērni un piederīgie Kanadā, ASV un Zviedrijā.

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

29. augustā pl. 19 dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. māja 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Vasaras mēnešos draudzes mācītāja biroja stundas nenotiek. Mācītāju var satikt katrā laikā ar iepriekšēju norunu. Tālrunis baznīcā 924-1563, Sidrabenē 1-335-9038, mājā — 482-8403. Mācītājs emeritus Ādolfs Čops: tālr. mājas — 249-6593. Stud. teol. M. Irbe: mājas — 924-1867.

29. augustā plkst. 10 dievkalpojums dievnamā.

5. septembrī plkst. 15 dievkalpojums.

12. septembrī plkst. 11 Kapu svētki Jorkas kapsētā.

19. septembrī plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldu.

26. septembrī plkst. 11 dievkalpojums. Plkst. 14 elegantas pusdienas Sidrabenā, rīko dāmu komiteja.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms, adrese: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālr. 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

29. augustā plkst. 11 Tālavā dievkalpojums.

5. septembrī plkst. 11 Tālavā dievkalpojums.

12. septembrī Kapu svētki Toronto.

19. septembrī plkst. 13 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

26. septembrī plkst. 13 Tālavā sezonas slēgšanas dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena ar cienastu un programmu.

3. oktobrī plkst. 13. Sv. Barnaba baznīcā Pļaujas svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena ar cienastu un programmu.

BRAMPTONA

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr. Toronto, Ont. M4B 3C6. tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave. M6R 2N8, tālr. 530-6527. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, plkst. 13.00.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola un bībeles studiju lūgšanu sanāksmes vasarā pārtrauktas.

Dievkalpojumi jūlija un augusta mēnešos pl. 11.

29. augustā un 5. sept. dievkalpojumi nenotiks.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

29. augustā pl. 10 draudzes dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

Vasaras laikā draudzes mācītājs laiku pa laikam uzturēsies arī savā vasaras mītnē, kur sasniedzams, zvanot pa tālruni 1-264-5816.

29. augustā plkst. 11 Kapu svētki Mt. Royal kapsētā.

12. septembrī plkst. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

19. septembrī plkst. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

26. septembrī plkst. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

OTAVAS
MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

29. augustā plkst. 11 dievkalpojums Sprīdīšos.

5. septembrī dievkalpojums nenotiks.

12. septembrī pl. 14 ģimeņu dievkalpojums baznīcā. Piedalīties aicināta visa skolas saime.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
27. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Baf'lo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — ceturtdienai, iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektd., sestd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 — BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD. — 247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2

We believe every picture counts

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma — pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willodale, Ont. M2L 1X9
Tel. **444-2447**

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

KALUPE — *25. jubilejas gads*

JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

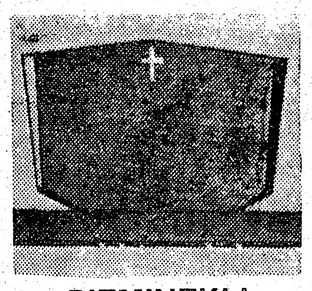

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un
eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905
POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas-Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

Latviešu nams Toronto

IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

Venus
florists
231 Roncesvalles Ave.
Toronto M6R 2L6
TEL. DARBĀ (416) 534-4645,
PĒC DARBA (416) 533-4037
A. Putniņš

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN

Māju īpašnieki!

Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot**
ALCAN 20 gadu garantija

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Zviedrijas latvieša atbilde U. Palmem

Zināšanai atzīmējams, ka Ulofs Palme, 55 gadus vecs, ir Zviedrijas riksdaga deputāts, ievēlēts Stokholmā. Izglītība: beidzis Ohaio koledžu ar ,,Bachelor of Arts'' 1948. gadā, ir jur. kand. 1951. g. Bijis pirmais biroja sekretārs pie aizsardzības stāba (1953-54), sekretārs valsts komitejā (1954), turpat biroja šefs (1961-63), konsultātīvs padomnieks (1963-65), satiksmes ministrs (1965-67), izglītības ministrs (1967-69), ministru prezidents (1969-76). Zviedrijas sociāldemokratu partijas priekšsēdis kopš 1969. gada. Riksdaga loceklis kopš 1958. gada.

U. Palmes intervija bija ievietota piecos Zviedrijas laikrakstos. Visām piecām redakcijām un Ulofam Palmem nosūtīta šāda vēstule:

,,Izlasot Jūsu laikrakstā interviju ar U. Palmi, lūdzu ievietot manus paskaidrojumus pie intervijas.

Vispirms U. Palme apraksta, ka toreiz Latvijā uz laukiem bijusi liela nabadzība. Tiesa, mēs toreiz nebijām bagāti, jo Pirmais pasaules kaŗš bija izpostījis visu mūsu zemi. Tā kā U. Palme toreiz dzīvoja bezrūpīgu, virsslāņa dzīves veidu, tad redzētais krasāk palicis atmiņā. Vienu gan U. Palme aizmirsis: paskatīties, kā tai pašā laikā no kaŗa neizpostītā Zviedrijā dzīvoja laukstrādnieki. Piemēram, Smolandē. Vai tur nebija vēl sliktāki apstākļi?

Šī nabadzīgā Latvija jau 1919. gadā izdeva likumu par muižu zemju sadalīšanu bezzemniekiem. Toreiz muižām piederēja 48,1% no Latvijas zemes. Īpašnieki bija cittautieši — dižciltīgo piederīgie.

1922. gadā Latvijas valdība izdeva likumu par 8 stundu darba dienu rūpniecības strādniekiem un 6 stundas — ierēdņiem. 1922. gadā noteica arī divas nedēļas samaksātu atvaļinājumu rūpniecības strādniekiem. 1939. gadā pieņēma likumu par divu nedēļu atvaļinājumu laukstrādniekiem. Piezīmējams, ka līdz 1940. gadam pastāvēja noteikums, ka katrs laukstrādnieks katru mēnesi varēja saņemt vienu samaksātu brīvdienu. Sākot ar 1927. gadu, visi strādājošie bija apdrošināti nelaimes gadījumos un saslimstot ar kādu arodslimību.

Vai U. Palmes kungs zina, ka Latvijā jau 1930. gadā ieveda veselības apdrošinājumus slimo kasēs visiem rūpniecības strādniekiem un ierēdņiem, ka sākot ar 1936. gadu bija bezmaksas slimnīcas, acenes un zobu ārstniecība un zāles aptiekās par pazeminātu maksu. Slimošanas laikā saņēma 2/3 no algas. Vēl bija piemaksas daudzbērnu ģimenēm, pusdienas tautskolās, stipendijas mazturīgiem. Kā tik nabadzīga valsts varēja visu minēto atļauties?

Par K. Ulmaņa ,,diktātora'' gadiem U. Palmes kungs spriež pēc tā, ko dzirdējis, guļot slimības gultā, klausoties ārpusē. Tā nebija ,,K. Ulmaņa parādes vienība'', bet gan kaŗavīru vienība, kas sastāvēja no parastiem kaŗavīriem, kuŗus ik gadus iesauca kaŗaklausībā. Viņi nemaršēja, lai traucētu U. Palmi slimības gultā. Tā bija sena tradicija, ka pulksten 12 kaŗavīri izgāja sardžu maiņā. Sākot ar 1935. gadu, mainīja goda sardzi arī pie Brīvības pieminekļa Rīgas centrā. Tas pats notiek Stokholmā vēl šodien ar sardzes maiņu pie kaŗaļa pils.

Negribu apstrīdēt, ka K. Ulmanis pēdējā Latvijas patstāvības laikā vienā personā vadīja valsti. Bet atcerēsimies, ka K. Ulmanis, pārņemot varu (1934. g.) savā gādībā, sešus gadus neizlēja nevienu asins pilienu. U. Palmes uzskats par diktātūru man nav saprotams. Visiem vēl atmiņā, ka U. Palme kā valstsvīrs gāja plecu pie pleca ar Ziemeļvietnamas valdības pārstāvjiem demonstrācijās. Ir zināms, ka šīs valsts režīms ir noslepkavojis desmitiem tūkstošu nevainīgu cilvēku.

Ir savādi, ka U. Palme, būdams vēl bērns — piecu, sešu, septiņu gadu vecumā, spējis vērtēt Latvijas nabadzību un valsts iekārtu. Neviens nevēlas nabadzību. Ja tā runā polītiska persona par vienu savu kaimiņzemi un tautu, tad tas ir apvainojums visiem tiem, kam Latvija ir dzimtene un tēvzeme. Tas nedara godu valstsvīram Palmem.

Vēl piebilstami daži vārdi par ,,lupatām un sandalēm''. Tās nebija lupatas, kuŗās tina kājas, bet pēc mēra audekla drēbju gabali, ko lietoja pie īpatnēja apava, kuŗu latvieši sauca par ,,pastalām''. Tāds apavu veids ir tikai Baltijas valstīs. Tas ir ērts un praktisks uz laukiem. Ir pieminamas arī koka tupeles, kuŗas lietoja Latvijā uz laukiem ieejot kūtīs. Šāds apavs šodien ir ļoti izplatīts visā Zviedrijā. Vai tāpēc zviedru tautu sauksim par nabadzīgu?

Man personiski un maniem tautiešiem nav iespējams oficiāli protestēt, jo mūsu zeme ir okupēta. Vienu gan varu sacīt, ka U. Palmes kungs ir izdarījis savai partijai sliktu ,,pakalpojumu''. Visi tie, kas

Šīs vasaras pirmajā futbola spēlē, kur Sidrabenes bērnu svētkos sacentās divas ,,sastādītās'' vienības no Saulaines un Sidrabenes nometņotājiem līdz 13 gadu vecumam. Spēle beidzās neizšķirti ar 2:2 rezultātu. Attēlā šo četru iegūto vārtu ,,autori'': no kreisās — Markus Brants, Tālis Tērauds, Pēteris Gaide un Dāniels Grīnbergs.

Foto J. Liģers.

ir lasījuši interviju zviedru laikrakstos, (un kas bija iespiesta latviešu trimdas presē), nākošās vēlēšanās nebalsos par zviedru darba partiju. Tas būs gan tikai mazs adatas dūriens, jo mūsu skaits Zviedrijā nav liels, bet tomēr var sanākt pāris tūkstošu balsu, kas tagad tiks atdots pilsoniskām partijām.

Vēl viena piezīme. U. Palmes aprakstu laikā es biju pats laukstrādnieks un kaŗaklausības laikā piedalījos, kā U. Palmes kungs saka, ,,Ulmaņa parādes vienībā''.

Ernests Stazdiņš

Osvalds Akmentiņš

Māc. Jāņa Steika polemika ar ķīm. Vilhelmu Ostvaldu

KĀ DZEJNIEKS-MĀCĪTĀJS AIZSTĀVĒJA LATVIEŠU JAUTĀJUMU AMERIKĀ PAR TAUTAS SAŠĶELŠANOS 1905. G.

Dīvainais latviešu gara dzīves pārstāvis — dzejnieks un mācītājs sen jau miris, bet atstājis vielu vairākiem apcerējumiem, kas notikuši Bostonā vai arī dzimtenē. Viņš pats še neieradās revolūcijas dēļ, bet gan, lai uzņemtos Bostonas latviešu ev. lut. draudzes gana amatu, kas bija dibināta 1894. g.

Pēc Steika domām vāci un krievi paši ar savu rīcību briedinājuši revolūciju Latvijā un pārējās Baltijas valstīs, lai iegūtu sev tiesības valdīt pār latvju zemi.

1905. g. viņš izdod savu avīzi ,,Dieva Sveiksme'', kas savā saturā ir vienreizēja un ko pierakstījis gan ar garīgām dziesmām, gan ideoloģiskiem rakstiem, gan bībeles apcerējumiem viens pats. Pie tam visiem šiem rakstiem iet cauri liela latviešu patriota mīlestība pret savu tautu, ko viņš izteic sevišķi gleznainā valodā, salīdzinājumos, būdams oriģinālākais no oriģināliem latviešu tautas darbiniekiem. Tā piem. sava laikraksta otru pusi viņš nosaucis par ,,Dienas Ķeiksmi'' ar apakšvirsrakstu: ,,Ko Dievs Kungs teic, ir Dievam teikts, ko Dievs Kungs smaid, ir smaidīts''.

1906. g. 7. janv. n-rā viņš sniedz vērojumus un pievēršas Mazsalacas Labdarības biedrības nama iesvētīšanai, kas notikusi 1888. g. Svinībās viņš piedalījies kā ,,Valmieras kreises vikārs'', jo mācītājs, pēc tautības vācietis Kīglers, bijis ,,saslimis ar kaklu''. Steiks, atcerēdamies šo gadījumu Bostonā, raksta: ,,Biedrību apsveicinājis es saku: mēs dziedāsim! Svēts klusums iestājas. Melodija būs ‚Ak Jeruzaleme modies'. Te nu izņemu savu jaunsacerēto dzejoli iz kabatas un iesāku ar Juŗa Alunāna vārdiem:

‚Nevis slinkojot un pūstot',
Bet labu darbu nepiekūstot
Šī tauta zied, šī tauta zeļ.
Dievs ar savu spēku
Ceļ augšām mūsu tautas ēku...''

Tad vēl viņš pastāsta, ka dziedājuši Kalniņa sacerēto galda dziesmu, — ,,kur ‚Salacīte' tika bagātīgi apdziedāta'' un turpina šķetināt vēstures lapas tālāk. — ,,Tas bija tai bērnības agrumā, kad mūsu vācieši kā mūsu vistuvākie brāļi vēl nebija pieauguši tautiskā lielumā, bet kā vāculēni jeb mazi vācīši skraidīja pa mežiem apkārt medu medīdami, cits pliks, cits zvēra ādā tinies''.

Un viņš tālāk izsaucas: ,,Mazsalacieši, sakat, vai tagad nav nākuši raudu laiki pār mūsu tēvu zemi? Vai tā nav tēvu asins, ko bērni tagad lej brīvas zemes dēļ? Kaut jel drīz pārvērstos bēdu asaras par prieka straumēm! Kad senāk viens būtu pareģojis tagadējo revolūcijas kusti, kad vecais barons Vitinghofs un mācītājs Kīglers to būtu ticējuši. Tagad jātic mums ar redzošām acīm: vecam grēkam vajaga izrūgt, lai jauni spēki uzplaukst...''

Steikam kā vienīgajam ir bijusi polemika ar Rīgas slaveno ķīmiķi vēlāko Nobeļa prēmijas laureātu Vilhelmu Ostvaldu (1853—1932). 1909. g. viņam piešķīra Nobeļa prēmiju, un ja viņš nebūtu pārvācojies, mēs, latvieši, šodien varētu teikt, ka arī mums ir viens šīs izcilās prēmijas laureāts. Protams, pats zinātnieks šo Steika pretrakstu diez vai būs lasījis, kaut dzīvoja tai laikā vienā pilsētā — Bostonā.

Laikraksts Boston Evening Transcripts ziņojis, ka laikrakstam ir ziņas par ,,dziļiem revoltes avotiem'' un ,,nemierīgām provincēm ar dažādām mēlēm un pretīgiem (būtu jāsaka pretējiem) ideāliem''.

J. Steiks savā laikrakstā norāda, ka šis slavenais zinātnieks, kas piedzima Rīgā un tagad lasa lekcijas Harvarda universitātē, ,,audzināts turienes ģimnazijā un politechnikā, kur viņš palika par profesoru. Vācija to ir pārvācojusi, un viņš spriež kā vācietis.''

Apskatīdams vācu un krievu kundzību Latvijā, Steiks raksta: ,,Tumšs padebess karādamies tagad pār Krieviju guļ smags uz viņas provincēm. Še un tur izlec zibens uz acumirkli rādīdams mazu daļu tās titanīgās cīņas, kas iet pār nelaimīgo valsti. Klātesošā laikā nekur tas padebess nav tumšāks kā pār Vidzemes, Kurzemes un Igaunijas provincēm Baltijā. Rīga, tā galvenā pils, ir tikai kādas 400 mailes sautvestā no Pēterburgas, un jau tai apgabalā, tik tuvu pie galvas pilsētas, ir apdraudēta un var drīz apgāzties kamēr scenas pārpildas ar asinīm un nemieriem...'' J. Steiks droši runā pretī Ostvalda dotai intervijai: ,,Zemes apgabalu īpašnieki ir godājamā vācu kundzība. Profesionālas klases, universitātes vīri ir visvairs vācu, kamēr zemnieku klases ir latu Vidzemē un Kurzemē un igauņu Igaunijā. Bet šī zemniecība stāv gan uz daudz augstāka audzināšanas pakāpiena, kā Krievijas zemniecība citās daļās. Ir drīzāk izņēmums, ne kā kārtīgs gadījums, atrast vīru iz zemākām klasēm, kas nevarētu ne lasīt, ne rakstīt...''

Steiks tik dziļi mīlēja latviešu tautu, ka veltīja tai savu skaistāko dziesmu ,,Šie kauli, šī miesa'', ko dzied vēl tagad, un sava raksta nobeigumā pret Ostvalda maldinošo interviju lasītājiem paskaidro vēsturisko attīstību Latvijā. ,,Šis fakts izskaidrojas caur agro atlaišanu iz verdzības condicijām, kas tika pielaista Vidzemes zemniekiem ap deviņpadsmitā gadsimteņa ieņākumu caur labprātīgu rūpēšanos no vienas lielo zemeskungu daļas. Šis ir viens no vispierādamākiem valdošās kārtas izdarījumiem. Zem Aleksandra Pirmā, tā Napoleona kuŗu Aleksandra, vācu nobilitāte ar progresīvu garu un tālredzi gar to, kas paliek Krievijā, atsvabināja viscaur savus atkarīgos Baltijā. Šis akts ir izvests kādus piecdesmit gadus pirms Aleksandrs II atlaida personīgā brīvē savu valsti, un zemniecības condicija šodien rād brīves laikmeta iznākumu. Pamazām caur savu valsti Krievija vēlākos gados meklēja izvest krievošanu (the Russinization) visās savās provincēs. Viena province pēc otras tika apņemta, vienu soli pēc otra tika tautas nacionālā dzīvība nogriesta un krieviska dzīve ievesta.'' — Tā par krievināšanu Steiks rakstīja un šo faktu pieminēja kā vienu no revolūcijas cēloņiem.

(Turpinājums 17. lp.)

SAVIENOTĀS VALSTIS

KLĪVLANDE

● Daiļamatnieku saiets Klīvlandē Latviešu draudzes nama sarīkojumu zālē š.g. 9. un 10. oktobrī.

GRAND RAPIDI

● Savā medību mājā no sirds vājuma 26. jūlijā atrasts miris inž. mežkopis Jānis Bernaks. Nelaikis dzīvojis ar ģimeni Mičigenas ziemeļos Marketas pilsētā. Kopš ieceļošanas vairākus gadus strādājis mežu rūpniecībā, vēlāk pilsētas pašvaldībā. Paretam viņš tikās ar pārējiem tautiešiem, bet bija bezgala priecīgs, ja kāds viņu apciemoja. Dzimis Dzērbenē, beidzis Bērzaines vidusskolu Cēsīs un Latvijas universitāti, iegūstot inženiera mežkopja gradu. Dzimtenē strādājis par mežzini Kurzemē. J. Barnaks piederēja pie Grand Rapidu latviešu ev. lut. draudzes. Par viņu sēro sieva, divas meitas, pieci mazbērni, mežkopju saime, Fraternitas Metropolitana un liels draugu pulks. Nelaiķi izvadīja 29. jūlijā amerikāņu māc. Viņu guldīja zemes klēpī Marketas pilsētas Parka kapsētā. No latviešu mežkopju saimes un draugiem atvadījās un ziedus nolika inž. mežkopis Georgs Kalējs un Hugo Ķerpe. Piederīgie tuviniekiem un draugiem bija rīkojuši bēru azaidu.

● DV apvienības vanadžu kopa rīko Bērtuļu tirgu Pogu saimniecībā pie Loveles 28. augustā pl. 16. Darbosies dažādi stendi, būs siltas pusdienas, atspirdzinājumi. Ikviens aicināts tirgū pavadīt skaistu atvasaras dienu. — 8. augustā vanadžu kopas sanāksmē Latviešu biedrības namā prof. Ilga Zemzare stāstīja par depresijas procesu jauniešiem un bērniem.

● Savā dzīves vietā 8. augusta rītā mirusi 96 g. vecā latviešu māmuļa Paulīne Ešmane, gados visvecākā šīs kolonijas latviešu saimē. Viņa ieradās no okupētās Latvijas 1961. gadā, apmetoties uz dzīvi pie meitas un znota. Dzimusi Jelgavā, kur vīrs ilgus gadus strādājis par burtlici. Nelaiķe bija kustīga, darbīga, izrādīja lielu interesi par dažādiem notikumiem, kas skar mūsu problēmas. Aizgājējai veltīts piemiņas dievkalpojums notika 11. augustā latviešu ev. lut. baznīcā, kuŗā piedalījās māc. J. Mednis un māc. J. Lazda ar jo plašu baznīcēnu pulku. Abi mācītāji viņu otrā dienā izvadīja uz Vudlavna kapsētu. Kapos ziedus nolika no latv. ev. lut. draudzes priekšnieks J. Andersons un no draudzes koŗa I. Mednis. Piederīgie bija sarūpējuši bēŗu azaidu. Par mirušo sēro meita ar vīru, dēls un paziņas.

● Latviešu ev. lut. draudzes dāmu komiteja aicina Grand Rapidu un apkārtnes tautiešus 29. augustā pulcēties Mežvidos, kur pl. 12 svētbrīdi vadīs māc. J. Mednis. Tālākā programmā humoristiska skice „Kad sievas satiekas . . .", ko iestudējusi E. Brūna. Siltas pusdienas un kafija. Kārtējais dievkalpojums šinī dienā baznīcā nenotiks. Turpmākie sarīkojumi: 26. septembrī Mežvidu pārvaldes rīkotais sabraukums ar programmu un cienastu draudzes lauku īpašumā, bet 3. oktobrī draudzes rudens sarīkojums — bazārs baznīcas lejas telpās.

Dievtuŗu Sējas nedēļa

Jau otru gadu pēc kārtas no 13. līdz 19. jūnijam pie Toma (Tomah) pilsētiņas Viskonsinā notika Latvju Dievtuŗu Sadraudzes rīkotā Sējas nedēļa.

Pirmdienas un otrdienas talkās lika pamatus jaunajai saimniecības ēkai, blakus dievnamam, kuŗā būs arī pārvaldnieka dzīvoklis, bet pārējās dienas bija veltītas intensīviem referātiem un pārrunām par tematiem, kas skar latviešus un latviešu tautu.

Dzirdējām izrakstus no H. Biezā grāmatas „Enas pār torņiem," pētījumus par vēsturisko Jēzu, Cimzes semināra labajām un jaunajām ietekmēm, dievturību un latvisko kultūru, rotām un kokli, kā arī par latviešu raksturu, aistu pirmdzimteni un tautu pārvietošanos Baltijas telpā. Izrādīja arī slīdītes par Brāļu kapiem, Brīvības pieminekli un latviskajiem Jāņiem.

● Savā dzīves vietā 3. augustā miris 85 g.v. Voldemārs Purgailis. Dzimis 1896. g. 18. septembrī Rembates pag. Pirmā pasaules kaŗa laikā nokļuvis tālajā Sibirijā. V. Purgailis, atgriezies dzimtenē, aktīvi piedalījies pagasta sabiedriskā dzīvē, būdams ilgus gadus Rembates pagasta vecākais. Ieceļojot ASV, sākumā nokļuva Misisipi, vēlāk strādāja mēbeļrūpniecībā Grand Rapidos. Nelaikim veltīts piemiņas svētbrīdis notika 6. augustā. Otrā dienā viņu izvadīja uz Vudlavna kapsētu mācītājs J. Mednis. Guldīts zemes klēpī blakus brālim un mātei. Kapos ziedus nolika no latviešu ev. lut. draudzes Dr. A. Ruperts, Latviešu pensionāru biedrības — E. Brūna, bij. darba biedriem un Latviešu biedrības — B. Maine. Sēro dzīvesbiedre, divi dēli un meita ar ģimenēm.

V. Z.

PORTLANDE

● Devītiem dziesmu svētkiem rīkotāji bija izdevuši patīkamā apdarē Svētku vadoni, uz 116 lappusēm. Tajā varēja iegūt vistuvāko informāciju par sarīkojumiem un dažādiem saietiem. Ievada lappusēs ievietoti Oregonas gurbernātora Viktora Atijes (Atiyeh) un Portlandes galvas Franča Ivasija (Ivacie) vēlējumi, tāpat archibīskapa Arnolda Lūša, Oregonas latv. ev. lut. draudzes māc. Jāņa Cilņa, PBLA priekšsēža Olģerta Pavlovska, ALAs priekšs. Jāņa Riekstiņa, Latvijas sūtniecības Vašingtonā vad. A. Dinberga, Latvijas vicekonsula Melburnā E. Dēliņa un Rietumu dziesmu svētku padomes darbinieku vēlējumi.

● Nobeidzot Rietumkrasta 9. dziesmu svētku impresijas, nevar nepieminēt, ka tikai dažas dienas pirms svētku sākuma bija mitējies karstais laiks. Dziesmu svētku norišu laikā visas 6 dienas debesis bija apmākušās un reti kad paspīdēja saule, un temperātūra turējās normāla. Daži gan sūdzējās par vēsumu. Šoreiz dažas dienas reizēm iemirgojās lietus, kas radīja bažas protesta demonstrācijas laikā un dziesmu svētku gājienam virzoties uz kopkoncerta vietu . . . Lietus nolija tikai īsu laiku.

O. K.

HJŪSTONA, TEKSASĀ

● No sirdstriekas 12. augustā 47 g. vecumā miris Gunārs Riekstiņš, dzimis 1935. gada 31. maijā Ventspilī, dzelzceļnieka ģimenē. Devies bēgļu gaitās uz Zviedriju. 1956. gadā Riekstiņi izceļo uz ASV, apmetoties uz dzīvi Kvēkertaunā, Pensilvēnijā, bet vēlāk pārceļas uz Ročesteru, kur Gunārs sākuma gados strādā Zviedrijā iemācīto amatu mēbeļrūpniecībā, vēlāk nodibina un vada savu būvniecības uzņēmumu. 1975. gadā pārceļas uz Hjūstonu, Teksasā, turpina darbu ēku celtniecībā, kur uzrāda labu gaumi stila izvēlē. Bija aktīvs vairākās sporta disciplīnās. Nāve viņu pārsteidza dzīves labākajos gados. Nelaikim bija vēlēšanās, lai pēc nāves viņa pelnus iekaisa jūras viļņos. Piederīgie šo vēlēšanos arī īstenojuši. Dziļās skumjās viņu piemin māte, sieva ar ģimeni, brālis, divi brāļi ar ģimenēm un piederīgie ASV un Austrālijā.

A. Sed.

IRMA CĒBERE MŪŽĪBAS CEĻOS

No Čikagas latviešu saimes 8. jūlijā 76 g. vecumā pēkšņi šķīrusies mag. phil. Irma Cēbere, dzimusi Rīgā, 1906. g. 29. jūnijā. Studējusi baltu filoloģiju Latvijas universitātē, nobeidzot literātūras nodaļu un iegūstot mag. fil. gradu. Mācījusi latviešu valodu un literātūru Rīgā, vēlāk Eslingenas latviešu ģimnazijā, Čikagas latviešu skolā un Gaŗezera vidusskolā. Bijusi arī pirmo Rietummičigenas universitātes latviešu valodas vasaras kursu lektore. Irma Cēbere bieži referēja arī akadēmiskai saimei. Daudz rakstījusi un referējusi par latviešu valodas un literātūras jautājumiem, kas vienmēr bija labi sagatavoti un pārdomāti. Runājusi latviešu radio raidījumos Čikagā. Sarakstījusi arī dažas mācību grāmatas skolām.

Pēc dabas I. Cēbere bija klusa un sirsnīga ar lielu pienākuma apziņu, bieži redzama latviešu sabiedrībā. Ilgus gadus viņa bija korp. Gundega magister literārum, kā arī audzinātāja.

12. jūlija sēru svētbrīdi bēŗu namā vadīja māc. J. Strautnieks un māc. A. Rautenšilds. Korp. Gundega vārdā no nelaikes atvadījās A. Briede-Bilsena, V. Cukura no korp. Staburadze. Dr. G. Andersone-Sensnovis no studenšu korp. kopas, O. Jēgens. Ar solo dziesmām atvadījās brīvm. E. Mekša, goda sardzē stāvēja korp. Gundega saimes locekles. Aizgājēja apbedīta Mt. Olive kapsētā. Bēŗu azaidu bija rīkojusi korp. Gundega.

Par nelaiķi sēro zobārsts brālis Osvalds ar ģimeni Latvijā, Gundegu saime un Vītoliņu ģimene Čikagā, kas nelaikei bija tuvinieku aizstājēji šeit svešumā un par viņu rūpējās slimības laikā. Vieglas smiltis svešajā zemē.

A.Zaube

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Indianapoles audzēkņu grupa, kas dziedāja vidusskolas atklāšanas aktā Gaŗezerā.
Foto V. Jaunkalnietis.

Jauni viļņu gaŗumi Radio Liberty

Sākot ar šā gada 2. maiju, Radio Liberty latviešu programmām mainīti viļņu gaŗumi un frekvences. Raidījumu laiki paliek tie paši.

Raidām pēc Latvijas	Frekvence	Viļņu gaŗumi metros
18.00 — 19.00	17725	16,9
	15130	19,8
	11885	25,2
22.00 — 23.00	17885	16,8
	15130	19,8
	11885	25,2
5.30 — 6.00	15170	19,8
	11915	25,2
	9680	31,0
	7155	41,9
7.30 — 8.00	15130	19,8
	11915	25,2
	9680	31,0
	7155	41,9

Piektdienās, sestdienās un svētdienās ir divas pusstundu gaŗas programmas. Pārējās dienās viena.

RADIO BRĪVĪBA
Latviešu redakcijas vadītājs

Simtgadniece

Toronto Austrumu draudzes vecākajai loceklei Emīlijai Freimanei, dzim. Jēkabsone, 18. augustā apritēja 100 mūža gadi. Jubilāre dzimusi Kazdangā, Aizputes apriņķī, kur pavadījusi bērnību, bet lielāko mūža daļu Latvijā dzīvojusi Liepājā, kad 1944. gada rudenī devusies bēgļu gaitās uz Vāciju. Viņas vīrs Miķelis Freimanis bijis kuģu inženieris un strādājis uz tālbraucēju kuģiem, miris Anglijā, kur ģimene pārcēlusies no Vācijas. Piecdesmitajos gados Emīlija Freimane ar meitu Mildu izceļojusi uz Kanadu, apmetoties uz dzīvi Toronto. Šeit dzīvoja arī viņas pagājušā gadā mirusī meita Nellija Hartmane ar mazmeitu Deju.

Jubilāres simtgadi atzīmēja 21. augustā pie mazmeitas Dejas Makadamas Renfjū (Renfew), Ontario, radu un draugu pulkā. No Anglijas jubilāres godināšanā bija ieradusies arī viņas meita Valija Matīsa. Anglijā dzīvo arī jubilāres dēls Eduards Freimanis ar ģimeni, kuŗā divi mazbērni. Pavisam jubilārei ir trīs mazbērni un četri mazmazbērni Anglijā un divi mazmazbērni, Džons un Karolīna, Renfjū, Ont.

Simt gadu jubilejā sirmo latviešu māmuļu ar rakstu bija apsveicis Ontario provinces gubernātors Džons Airs, bet ziedus atsūtījusi Toronto normētās īres namu pārvalde. Jubilāre 90 gadu vecumā cietusi nelaimes gadījumu, krītot lauzusi gūžas kaulu, kas laimīgi sadziedēts. Tagad viņa itin veikli vēl uzkāpj pa kāpnēm. Latviešu sabiedrībā jūtas omulīgi, nemīl daudz runāt, bet vairāk vērot un klausīties. Jubilāre Toronto dzīvo pie savas meitas Mildas Freimanes.

V. S.

Māc. J. Steika...

(Turpinājums no 15. lp.)

Un tālāk: „Provinces Vidzeme, Kurzeme un Igaunija cieta līdz ar citām. Krievi atrada gatavus karročus (kaŗa rīkus), kas pastāvēja starp zemniecību un augstākām klasēm. Dēļ vācu toņa pārspēšanas domās un dzīvē un dēļ tendences līdzsvara pret vācu condicijām tie baroja tautisko lepnumu pie latviem. Tautiskais gars tika iekurināts viscaur provincēs, un pamazām lati tapa dzīvi uz priekšu sava spēka stāvoklī. Loģiskais iznākums no šām condicijām tagad atradies. Pastāvīga cenšanās pie latiem bij: iegūt poziciju pilsētas valdē, kas tika saturēta no augstākām klasēm; cenšanās Rīgā dabūt kontroli pie pilsētas vēlēšanām un caur klusu krievu valdības palīdzību, tā dalīšana, kura vājināja vācu klases latu acīs un caur to audzināja revolūcionāro garu, kas pastāvīgi nāca no krievināšanas, kuru cara ministri pabalstīja ar spēku; viss tas padarīja, ka condicijas eksplodēja (sasprēgāja)."

Tāda bija brīva cilvēka drošā valoda un atbilde ķīmiķim Ostvaldam, kas latviešu brīvības lietu jau bija piemirsis.

Tev jārunā...

(Turpinājums no 5. lp.) Zīlēm ir komponēts daudz jaundarbu, par kuŗiem viņas arī centušās komponistiem atlīdzināt. Rīkojot koncertus mūzikas cienītājiem, piemirstot tos, kas gribētu arī padejot, materiālais atlikums jūtami samazinās. Lai radītu kādu iespēju jaundarbu pasūtināšanai, Zīles cer uz tautiešu atsaucību 13. novembŗa sarīkojumam.

Ja nebija savas zemes,
Bij mums sava valodiņa,
Bij mums sava valodiņa
Dziesmās grezni
padziedama.

Tonija Krūka

Gadskārtējais

Sidrabeniešu vakars

- Groziņu veidā
- Priekšnesumos dziedās DV sieviešu koris „Senatne"
- Loterija ar daudz vērtīgiem laimestiem

Zakuļa dejas mūzika
— pavadīs Austrālijas viešņa dziedātāja E. Ābele —

IEEJA 5 DOL., KAŖA INVALIDIEM, PENSIONĀRIEM UN STUDENTIEM 4 DOL.

Atlikums par labu Sidrabens tālākajai izbūvei.

Ielūdz Sidrabenes pārvalde.

Sestdien, 11. septembrī, pl. 18

Mežciemā

vasaŗas noslēguma **saviesīgs vakars.**

Visi laipni ielūgti.

Mežciema pārvalde

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā māmiņa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

Zelma Kitenberga,
dzim. Kleša

dzimusi 1897. gada 16. martā Trikātā,
mirusi 1982. gada 24. jūlijā Rīgā.
Apbedīta 29. jūlijā Allažu kapos.

Nu ardievu, māmulīte,
Dusi maigi Dieva rokās!

Mīļā piemiņā paturēs
meita ar ģimeni Kanadā, radi Kanadā un ASV, dēls un meita ar ģimenēm un mazmazmeita un radi Latvijā.

Mūžības pulkiem pievienojies mūsu cīņu biedrs seržants

Eduards Apenis

dzimis 1893. gada 2. janvārī Siguldā,
miris 1982. gada 16. augustā Toronto.

Cīņas par Latvijas brīvību nekad nebeigsies...

Latviešu strēlnieku biedrība Toronto

Aizsaules pulkiem piepulcinājušies varonības daudzinātājs rakstnieks

Vilis Lesiņš

miris 1982. gada 30. jūnijā
un
Latviešu leģiona standarta autors

Ojārs Bisenieks

miris 1982. gada 23. jūnijā.

Viņus piemin
DV Centrālā valde.

Mūžībā aizsaukts mūsu ilggadējais kluba biedrs

Viktors Veidemanis

dzimis 1912. gada 20. augustā,
miris 1982. gada 15. augustā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
Toronto Latviešu Mednieku un Makšķernieku klubs.

RM
NSM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Hello WORLD
Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada M5M 3Z4
Tel.: (416) 789-5304
NODAĻA: Union (Station) stacijā.
Tel. (416) 368-7451.
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLESNEST

Atjaunojiet abonementu LATVIJA AMERIKA un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Austrālijā miris Dr. Donāts Savickis

Dr. Donāts Savickis dzimis 1911. g. 1. janvārī Rīgā, daudzbērnu ģimenē, tādēļ viņa ceļš uz izglītību nebija no vieglajiem. Pamatskolas brīvlaiki pagājuši ganu gaitās, vidusskolas laikā strādāti dažādi darbi, sākot ar kokzāģētavu un beidzot ar bankas ierēdni Daugavpilī, kur absolvēta arī vakara vidusskola. 1936. gadā iestājies L.U. medicīnas fakultātē, kuru beidzis 1942. gadā. Studiju laikā pievienojies korporācijas Lacuania saimei.

Pēc studiju beigšanas Dr. D. Savickis tikai īsu laiku dabū nostrādāt Nīcgales doktorātā, kad viņu iesauc latviešu leģionā, kur ārsta-leitnanta pakāpē strādā Bolderājas un Ziemeļblāzmas kaŗaskolās un vēlāk dažādās lauku lazaretēs. Pēc kaŗa Vācijā strādājis par ārstu. Austrālijā sākumā Dr. D. Savickis strādāja slimnīcā par vienkāršu slimnieku kopēju, vēlāk iestājās homeopatu savienībā un nodibināja privātu praksi kā ārsts-homeopats Alburijā; plašā apkārtnē bija ieņemts ne vien kā ārsts, bet arī kā izpalīdzīgs cilvēks.

Dr. D. Savickis bija ne tikai labs dziednieks, bet arī mākslinieks. Viņa eļļas krāsas gleznas grezno kā vairāku tautiešu mājas, tā arī latviešu un austrāliešu sabiedriskos namus. Viņš cietajā jarras kokā izgrieza korporācijas Lacuania's vapeni un vēlāk izgatavoja arī vapeni studenšu korp. Spīdola.

Prāv. S. Gaidelis, piedaloties vietējam austrāliešu mācītājam, Dr. D. Savicki 11. jūlijā izvadīja no Ziemeļalburijas katoļu baznīcas uz krematoriju. Bija prāvs pavadītāju pulks un lacuaņu goda sardze. Nelaikis atstāj sievu Tiju, pazīstamu mūzikas skolotāju Alburijā. **Ed. Šmugajs**

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto, M6R 1B3
Tel. 537-1401

GRĀMATA — LABĀKAIS DRAUGS ATVAĻINĀJUMĀ

A. Plensners — Pret vētrām un negaisiem, atm.	$14.00
G. Janovskis — Ines, rom.	$14.00
Andr. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm, caur daudzām debesīm, dzej.	$ 7.00
J. Zariņš — Cilvēku ķērāji, rom.	$18.00
Archib. A. Lūsis — Aiztek ūdeņi, aiztek gadi, atm.	$14.00
A. Dzērvītis / L. Treimanis — Latviešu jostas	$60.00
Ed. Šmugajs — Skolotājs Antons, dzīves st.	$11.50
Dr. P. Cirsis — Cilvēkam tuvais Dievs	$16.00
Al. Liepa — Rīgas privātdetektīvi	$ 2.00
Ed. Dunsdorfs — Dr. K. Ulmaņa dzīve	$33.50
A. Aizsilnieks — Latvijas saimn. vēsture 1914 — 1945	$22.00
Latvijas zeme, zemnieki un viņu darbs	$29.00
A. Landsmanis — pastāvēt vai iznīkt	$ 5.00
Edm. Zirnītis — Zvaigžņu krusta ēnā, dz.	$ 6.00
J. Babres tulk. — Svētceļnieka dvēs. atklājumi	$ 8.00
Mass deportations from The Soviet occ. B. S.	$ 3.75
Ed. Salna — Horizonta hipotenūza, pastāsti	$14.00
A. Ruņģis — .. Iet latvieši caur gadu simteņiem	$15.00
J. Jaunsudrabiņš — Nauda, rom.	$14.00
A. Dziļums — Vēja kaņepe, rom.	$12.00
H. M. Grīvāns — Pie dzīves vārtiem	$ 4.50
N. Kalniņš — Cēsis nav Rīga, rom.	$15.00
V. Richters — Zemgalieši vēl turas, rom.	$13.00
V. Richters — Uz Jelgavas pusi, rom.	$13.00
R. Birzgalis — Šoreiz bez grima, atm.	$12.00
E. Grīslis — Par Dievu un Latviju	$14.00
K. Dzelzītis — Iesākumā bija vārds, dzej.	$ 8.00
B. Bičole — Griežos, dzej.	$ 8.00
M. Čuibe — Grēkāboli, atm.	$12.00
B. Pukulevičūte — Lieldienas bez zvaniem, rom.	$11.50
A. P. Mierkalns — Zvaigznājs, dzej.	$ 9.75
V. Janelsiņa — Kaķi, ja tu būtu cilvēks, st.	$13.50
O. Gulbis — Sekot Kristum, svētr. un apc.	$15.00
Ruta U. — Dear God, I wanted to live	$ 7.50
Vēl tā gribējās dzīvot.	$ 7.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, audumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10 % piemaksa.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

KOVENTRIJA

Konektikatas Rotas koris rīkoja svētdien, 8. augustā, vasaras izbraukumu. Kora dalībnieki kopā ar piederīgiem un draugiem šinī laikā iespējami kuplā skaitā sapulcējās amerikāņu Mančestras mednieku un makšķernieku kluba īpašumā Koventrijas ezera krastā. Diriģentes Irinas Kupčes mudinājumā izskanēja tautasdziesmas. Vīru ansamblis T. Paupa vadībā sniedza vairākas skaistas dziesmas, J. Deglis un J. Mintals uzjautrināja ar humoreskām. Saimniecības daļā virtuvē kā cepējs veikli rīkojās Vilnis Strazds. Čaklas saimnieces Rūtas Kvieses un Silvijas Griffinas vadībā sakārtoja cienasta galdus. Visa norisi vadīja kora priekšnieks Staņislavs Kviesis.

Kora valdes sastāvs: priekšnieks Staņislavs Kviesis, pr-ka vietn. Silvija Griffina, sekr. Tālivaldis Dzenis; kasieris Jānis Mintāls, biedrzinis Krišs Treimanis.

Koris gaida jaunus dziedātājus, atsākot darbību 7. septembrī. **P.S.**

Dundas — Kingston Rd. rajonā
izdodamas istabas ar garāžu. Zvanīt pēc pl. 17:
247-6509.

Saldskāba pīle

3 ēdamkaŗotes s
ēdamk. cukura
smalkā ingvera
smalcināts ķiplo
le, apm. 4 mārc
porcijām, 2 1/2
1 mazs sīpols,
1 lauru lapa,
virce, sāls, pip
skārdene anana
2 ēdamk. eļļa
etiķa.

Lielā bļodā
mērci, cukuru
kiploku. Ieliek
lai būtu apklā
marinādē 1 stu
ku pīles aknin
ieliek pannā a
nojot sīpolu, la
quet garni un
uzvārīties, uzli
tina 1 stundu.
tiņu un pataup
pā ar ananasu
3 tases.

Eļļu uzkausē
cepumu traukā
gabalus un ap
brūnus no visā
lej buljonu p
vāku un cep
siltumā. — Sa
miltus ar et
pannas šķidru
tupeļu miltiem
liek uzvārīties
maisot, vāra,
kļūst bieza.
gabalus, tad
pīles gabaliem
krāsnī un cep
10 min. Pēc
vēl garšvielas.

Tītara krū
(4

2 tītara krūtis
grieztas uz pu
ri, 1/3 t. eļļa,
1 1/4 tase k
baltvīna, 1
miziņas, 1/2
(thyme), 1/4
virce, 2 ēdam
pers).

Ierīvē tītaru
riem. Pannā
tītara gabalu
min. no katra

Informāci
menta mak
un ievietoja
jumiem lūgu
466-
Sludinājumu
košajam nu
līdz pirmdie
nai.

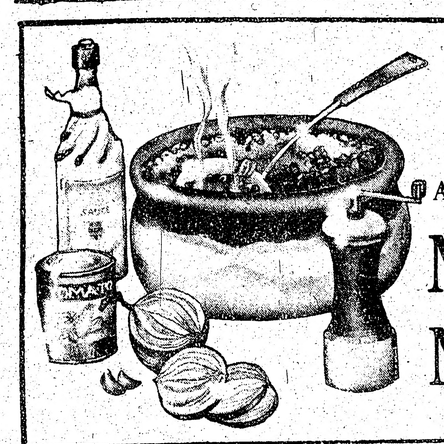

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Saldskāba pīle ar ananasiem

3 ēdamkaļotes soja mērces, 1 ēdamk. cukura, 1/2 tējk. smalkā ingvera (ginger), 1 sasmalcināts ķiploks, jauna pīle, apm. 4 mārc., sagriezta pa porcijām, 2 1/2 tases ūdens, 1 mazs sīpols, sasmalcināts, 1 lauru lapa, *bouquet garni* virce, sāls, pipari, 14 unču skārdene ananasu (gabalos), 2 ēdamk. eļļas, 2 ēdamk. etiķa.

Lielā bļodā sajauc soja mērci, cukuru, ingveru un ķiploku. Ieliek pīles porcijas, lai būtu apklātas, un atstāj marinādē 1 stundu. Pa to laiku pīles akniņas, sirdi u.c. ieliek pannā ar ūdeni, pievienojot sīpolu, lauru lapu, *bouquet garni* un garšvielas. Liek uzvārīties, uzliek vāku un sutina 1 stundu. Izlaiž caur sietiņu un pataupa buljonu, kopā ar ananasu sulu, lai būtu 3 tases.

Eļļu uzkausē nedegamā sacepumu traukā, pieliek pīles gabalus un apcepina zeltaini brūnus no visām pusēm. Pārlej buljonu pār pīli, uzliek vāku un cep 1 stundu 350°F siltumā. — Sajauc kartupeļu miltus ar etiķi. Sacepumu pannas šķidrumu pielej kartupeļu miltiem. Ielej pannā, liek uzvārīties, šad tad apmaisot, vāra, kamēr mērce kļūst bieza. Pieliek ananasu gabalus, tad mērci pārlej pār pīles gabaliem. Ieliek atpakaļ krāsnī un cep bez vāka vēl 10 min. Pēc garšas pievieno vēl garšvielas.

Tītara krūts ar citronu
(4 pers.)

2 tītara krūtis, gareniski pārgrieztas uz pusēm, sāls, pipari, 1/3 t. eļļa, 1/3 tase miltu, 1 1/4 tase krējuma, 2/3 t. baltvīna, 1 ēdamk. citrona miziņas, 1/2 tējk. timiana (thyme), 1/4 tējk. marjoram virce, 2 ēdamk. kaperu (capers).

Ierīvē tītaru ar sāli un pipariem. Pannā uzkarsē eļļu un tītara gabalus apcep 4 — 5 min. no katras puses brūnus. Izņem no pannas un ieliek sacepumu pannā. Pannā palikušai mērcei pievieno miltus, tad pamazām pielej krējumu un vīnu. Uzvāra, apmaisot. Samazina siltumu un silda vēl 2 min. Pieliek mērcei pārējās sastāvdaļas un pārlej pār tītaru. Uzliek traukam vāku un cep 350°F siltumā 45 min., kamēr gaļa mīksta. Ja vajadzīgs, pieliek garšvielas. — Garnē ar citrona šķēlēm.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

LKOK Voldemāram Ķeņģim 85 gadi

Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks Voldemārs Ķeņģis, kas kopā ar dzīvesbiedri — Daugavas vanadžu goda priekšnieci Mariju Ķeņģi dzīvo Latviešu mājā Almelijā, 22. augustā atskatās uz 85 mūža gadiem. Dzimis 1897. g., Valkas apr. Ēveles pag. Vec-Pīpju mājās, mācījies L. Ausēja reālģimnazijā Cēsīs. 1916. g. mobilizēts un iedalīts 7. Bauskas latv. strēlnieku pulkā. Kaŗa laukā smagi kontuzēts.

Brīvprātīgi pieteicies Latvijas atbrīvošanas kaŗā. Jūnijā piedalījies vēsturiskajās Cēsu kaujās. Par kaujā parādīto drošsirdību — apbalvots ar LKO 3.šķ.

Pēc Latvijas atbrīvošanas cīņām — 1921. g. atvaļināts no kaŗa dienesta. Īsu laiku strādājis tēva lauksaimniecībā. 1923. g. iestājies darbā Latvijas lauksaimniecības centrālbiedrībā, vēlāk Lauksaimniecības kamerā un Zemkopības ministrijā.

1944. g. septembŗa beigās kopā ar ģimeni devušies bēgļu gaitās. 1948. g. septembrī iecelojuši Anglijā.

Vold. Ķeņģis kopš 1948. g. ir DV Fonda Londonas nodaļas aktīvs biedrs. Kā zināms, Marija Ķeņģe ir ne vien min. nodaļaas aktīva biedre, bet ir arī vanadžu goda priekšniece.

J.F.

VANKUVERA

● DV Britu Kolumbijas vanadzes 8. augustā pulcējās savā kārtējā darba sēdē nodaļas biedru Almas un Jāzepa Ruško jaunajā dzīves vietā. Sēdē izstrādāja plašu un interesantu programmu vanadžu kopas gadskārtējam jautrajam vakaram 18. septembrī un nodaļas tradicionālajam Mārtiņu vakaram 6. novembrī. Vanadzes apdāvināja namamāti un namatēvu ar bagātīgu ziedu velti un sālsmaizi, novēlot abiem laimi jaunajā mājvietā.

● Prāvests R. Āboliņš 27. jūlijā vadīja sēru dievkalpojumu 17. jūlijā pēkšņi mirušajai vankuverietei Irēnei Grantij. Nelaikē bijusi aktīva Vankuveras latviešu sabiedrībā, vadot deju kopu, dziedot korī un darbojoties par skolotāju draudzes skolā. 1970. g. viņa ieguva BA gradu, studējot Britu Kolumbijas universitātē slavu valodas. Viņa ieguva arī MA gradu un sagatavoja arī doktora disertāciju, kuŗu vairs nepaspēja aizstāvēt. Nelaikē bija studenšu korporācijas Daugaviete locekle un daugavietes stāvēja goda sardzē pie viņas zārka.

Jāz. Ruško

IEEJAS BIĻEŠU PASŪTINĀJUMA ZĪME

IV Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētkiem,

laikā no 1982. gada 8. — 11. oktobrim Klīvlandē.

Visas cenas ASV dolāros. Čeki un naudas pārvedumi rakstāmi uz LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL vārda. Čekiem Kanadas dolāros jāpieskaita **25% piemaksa. Atlaides** bērniem un jauniešiem (līdz 16 gadiem) un svētku dalībniekiem sarīkojumos, kuros tie nepiedalās, tikai biļešu iepriekšpārdošanā. Svētku laikā visiem jāmaksā pilnas cenas. Iepriekšpārdošanā pasūtinātās biļetes izsūtīsim līdz 16. septembrim. Pēc tam pasūtinātās biļetes pasūtinātāji varēs saņemt svētku viesnīcā — HOLLENDEN HOUSE,

kur istabas svētku dalībniekiem un apmeklētājiem rezervējamas ne vēlāk, kā līdz šā gada 10. septembrim.

Viesnīcas rezervācijas kartes pieprasāmas Rīcības komitejā: c/o Z. Apinis, 261 Ridge Rd., Hinckley, OH 44233, U.S.A., telefons 216-278-4725, kur arī pieejama cita svētku informācija.

Pasūtinājuma zīmes un čeki nosūtāmi Rīcības komitejas kasierim Andrim CELCHERTAM, 9732 Memphis Villas Blvd., Brooklyn, OH 44144 , U.S.A., telefons 216-661-6595.

1. SVĒTKU ATKLĀŠANA	8. oktobrī plkst. 18:00 Klīvlandes pilsētas namā.			
2. SVĒTKU GĀJIENS	8. oktobrī plkst. 18:30 uz Sv. Jāņa katedrāli.			
3. APVIENOTAIS SVĒTKU DIEVKALPOJUMS	8. oktobrī plkst. 19:00 Sv. Jāņa katedrālē.			Kollekte
4. SVĒTKU SKATES ATKLĀŠANA	8. oktobrī plkst. 21:00 Hollenden House viesnīcā.			Pret ziedojumiem
5. DZIESMU KARŠ	8. oktobrī plkst.22:00 Hollenden House viesnīcā.			Pret ziedojumiem
6. DZINTARA MEŽUĻA REFERĀTS	9. oktobrī plkst. 10:00 Hollenden House viesnīcā.			Pret ziedojumiem
7. JAUNDARBU KONCERTS	9. oktobrī plkst. 13:30 Music Hall zālē	1. v. $ 7.00 2. v. $ 6.00	.....	$..... $.....
8. TAUTAS DEJU PARĀDE	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00	.....	$.....
9. MŪZIKĀLS UZVEDUMS Pi eR kvadrātā	9. oktobrī plkst. 17:00 Music Hall zālē	1. v. $ 7.00 2. v. $ 6.00	....	$..... $.....
10. DZIESMU VAKARS Dziedi līdz!	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00	.....	$.....
11. RAKSTNIEKU UN MŪZIĶU PĒCPUSDIENA	9. oktobrī plkst. 20:00 Music Hall zālē	1. v. $ 7.00 2. v. $ 6.00	....	$..... $.....
12. SVĒTKU KONCERTS	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00	.....	$.....
13. SVĒTKU BALLE	9. oktobrī plkst. 22:00 SWINGOS, Statlera celtnē.	viesiem $ 5.00 dalībniekiem	....	$..... brīvs
14. ALJA UN LNJAK BROKASTIS	10. oktobrī plkst. 14:00 Music Hall zālē.	1. v. $ 7.00 2. v. $ 6.00	....	$..... $.....
15. SVĒTKU SLĒGŠANA	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00	.....	$.....
	10. oktobrī plkst. 17:00 Music Haill zālē.	1. v. $ 7.00 2. v. $ 6.00	....	$..... $.....
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00	.....	$.....
	10. oktobrī plkst. 20.:30 Stouffer Inn on the Park.	Ieeja $ 8.00 Vakariņas $ 20.00	....	$..... $.....
	Dalībniekiem vakariņas	$15.00	.....	$.....
	11. oktobrī plkst. 9:00 Hollenden House viesnīcā	$ 8.00	.....	$.....
	11. oktobrī plkst. 11:00 Hollenden House viesnīcā	Kopā biļetes 25% Kanadas $ piemaksa	....	$..... $.....
		Pavisam kopā	.....	$.....

.....

.....

(Pasūtinātāja vārds, uzvārds, adrese, pasta kods, telefons)

1982. gada ....

(Paraksts)

Sarīkojums . . .

(Turpinājums no 4. lp.)

Pēc interesantās, bet nogurdinošās diskusiju dienas bija patīkami būt dzeju un dziesmu vakarā Sidrabenes sarīkojumu zālē. Par to liecināja klausītāju pārpildītā zāle. Lolita Gulbe, Jānis Kļaviņš un Juris Zommers lasīja savas jaunākās dzejas labā priekšnesumā. Maija Ķuze, kā parasti, guva lielistu atsaucību ar meistariski nodeklamētām humoreskām. Dzeju skandējumi mijās ar Ženijas un Alberta Vītolu dziedātām dziesmām un duetiem. Abi dziedoņi kā pirmo dziedāja Jāņa Norviļa komponēto duetu, veltītu Sidrabenei ar Indras Gubiņas tekstu. Jāatzīst, ka tik labu šī dueta izpildījumu nācās dzirdēt pirmo reizi. Ž. Vītola dziedāja vēl romantisko Jāņa Mediņa Pieskaņu un savā laikā populāro Tā ietu un Jēkaba Mediņa Es meitiņa kā rozīte. Ženijas Vītolas vokālā varēšana ir ļoti progresējusi un dod viņai iespēju pārliecinošāk veidot savu izpildījumu. Pie klavierēm bija mūsu izcilā māksliniece Anita Rundāne, kas, protams, lielā mērā sekmēja koncerta daļas labo izdošanos. Dzejnieki, dziedoņi un pianiste saņēma ziedu veltes un pateicības vārdus par jauko sniegumu.

* * *

Paneļdiskusiju par tematu ,,Mūsu vasaras nometnes nākamajos 30 gados'' vadīja Dr. Juris Dreifelds, bet panelī bija Juris Eglītis, Voldemārs Innus, Astrīde Kalna un Judīte Vāgnere.

Žēl, ka šī paneļdiskusija bija pārāk vēlā vakara stundā un ieilga tālu pāri pusnaktij. Maz bija arī to, kam pietika izturības to noklausīties, kaut klausītāju vidū bija vairāki, kam šinī nozarē ir daudz zināšanu.

* * *

Sidrabenes lielsarīkojumu svētdienā ievadīja dievkalpojums, kurā piedalījās mācītājs Juris Ozoliņš no Zviedrijas un mācītājs Juris Cālītis. Dziedāja draudzes koris Jāņa Beloglāzova vadībā, un dzejniece Irma Grebzde lasīja savas reliģiskās dzejas. Dievkalpojumā bija ap 400 baznīcēnu.

* * *

Dr. Visvalža Klīves referāts Lietas, kas jādara tūlīt, bija pulcinājis ap 150 klausītāju. Referenta stāstījums bija ļoti saistošs un sniedza labu ieskatu par drausmīgo baznīcas stāvokli okupētajā Latvijā. Latviešu mācītāju skaits svešumā ir lielāks nekā visā Latvijā. Ir vietas, kur dievkalpojumus notur tikai 2 reizes gadā, un pie baznīcas piederošo skaits ir sarucis uz 300,000. Ir bīstami tikt iesvētītam, laulātam un arī kristītam.

Dzimtenes baznīcai ir nepieciešama mūsu palīdzība, un tā iespējama dažādos veidos.

Toronto Daugaviņa un Diždancis, kā arī Sv. Katrīnu Jandāls ar tautas dejām kuplināja sarīkojumu Sidrabenē.

Foto J. Liģers.

V. Klīve pieskārās arī mūsu baznīcas apstākļiem šeit. Ir jācenšas iespējami daudz draudzes locekļu iesaistīt tiešā draudzes darbā. Tā veicināšanai nupat notikušie teoloģijas kursi ir ļoti apsveicami.

* * *

Paneļdiskusija par tematu ,,Kāpēc kristīgā ticība šajos laikos'' bija radījusi lielu interesi un to noklausījās ap 200 klausītāju, kas piedalījās arī debatēs. Paneļdiskusiju vadīja mācītājs Juris Cālītis. Panelī bija Dr. Visvaldis Klīve, māc. Juris Ozoliņš un māc. Ādolfs Čops.

Paneļa dalībnieki, raksturojot mūsdienu laikmetu, atzina, ka kristīgā ticība ir vienīgā, kas spēj glābt cilvēci no bezcerības tukšuma.

* * *

Paneļdiskusija — Mēs svešu acu skatījumā notika angļu valodā, un pie diskusiju galda sēdēja jaukto laulību nelatviskie partneri. Diskusijas labi vadīja Auseklis Zaķis. Panelī piedalījās: skolotāja Pat Liepa, skolas direktrise Barbara Zeibota, ārste Linda Dindzāne (agrāk ASV), Mērija Anna Rītiņa un skolotāja Suzanne Zaķe. Diemžēl, paredzētie nelatviešu izcelsmes partneri vīrieši neieradās.

A. Zaķis bija sastādījis ļoti mērķtiecīgu jautājumu virkni, aptverot visdažādākos ģimenes, sabiedriskās un reliģiskās dzīves jautājumus. Viņš sniedza arī informāciju skaitļos, atzīmējot, ka tagad ap 60% laulības ir jauktas. Latviešu sabiedrība un draugi labvēlīgi uzņēmuši savā sabiedrībā latviski nerunājošo laulību partneri, kas visi, vairāk vai mazāk, cenšas apgūt latviešu valodu.

* * *

Daces Kārkliņas-Hollis koncertā Sidrabenē dzirdējām interesantu programmu. Jau ar pirmo tautas dziesmu variāciju, ko bija devusi Alma Skudra-Kārkliņa, jaunā dziedātāja parādīja sevi no vislabākās puses un pilnā mērā saistīja līdz pēdējām iespējām pārpildīto auditoriju. Sekoja Emīla Melngaiļa Sūdzība, Jāņa Ķepīša 5 dziesmu cikls — Solveigas vēstules Pēram Ģintam, tā paša autora savā laikā populārais Vecmāmiņas ķiršu dārzs, Alfrēda Kalniņa Laipnā liesma un skumjā Aizejot. Koncerta beigās vokāli ļoti prasīgās — Cerlinas ārija no Mocarta operas Donžuāns, Habanera no Bizē operas Karmena un beigu ārija no Rossini operas Pelnrušķīte. Par pavadītāju bija Diana Pellier.

Ar gandarījumu bija jākonstatē, ka salīdzinot ar koncertu pirms gada šinī pašā zālē, Daces Kārkliņas-Hollis sniegums bija veselu klasi augstāks. Skaists tonis, laba kantilēna, laba elpa un rūpīgi sagatavota programma. Ja kādreiz šķita, ka dziedātājai ir zināmas grūtības latviešu dziesmu tulkojumā, tad tagad tas tā vairs nav. Vienīgais trūkums ir dažreiz izrunas skaidrība. Un brīnums, reizēm — kā Karmenas ārijā, pirmajā tautasdziesmā un Kalniņa dziesmā Aizejot, dikcija bija laba, bet Solveigas vēstulēs, kur tik svarīgi dzirdēt tekstu, tas gandrīz pilnīgi pazuda. Iespējams, ka tas ir līdzenā dziedājuma un nepilnīgu, nenoteiktu galotņu izrunāšanas dēļ.

Tagad nav šaubu, ka jaunā dziedātāja ir uz pareizā ceļa. Koncertu bija patīkami klausīties, un jācer, ka viņa drīzumā liks par sevi runāt vairāk nekā līdz šim.

Ļoti laba bija pavadītāja Diana Pellier. Māksliniece un pianiste saņēma ziedu veltes par jauko sniegumu.

* * *

Sidrabenes lielsarīkojuma programmā, kā parasti, arī šoreiz bija koņu koncerts. Pie diriģenta pults bija labi pazīstamā diriģente Alma Skudra-Kārkliņa un jaunais diriģents Jānis Beloglāzovs.

Korī bija ap 70 dziedātāju, kas pašreiz bija no vairākām koņu vienībām — Toronto, Hamiltonas un atsevišķi dziedātāji no tuvākās apkārtnes. Kaut vasaras laikā ir grūtības dabūt dziedātājus kopā mēģinājumos, taču bija sagatavota laba un itin kupla programma. Tas bija tautasdziesmu koncerts, atskaitot populāro Jāņa Norviļa Balsis.

Vispirms koris dziedāja Almas Skudras-Kārkliņas vadībā Jāņa Cimzes Krauklīt's sēž ozolā, Dāvja Cimzes Tek saulīte tecēdama un Jāzepa Vītola Rīgā pirku sirmu zirgu. Jāņa Beloglāzova vadībā dzirdējām Andreja Jurjāna Aiz azara ougsti kolni, Emīla Melngaiļa Tumša nakte, zaļa zāle un Trīs putniņi dzied. Jāņa Norviļa Tumša, tumsa, kas par tumsu un Balsis diriģēja Alma Skudra-Kārkliņa. Sekoja J. Beloglāzova vadībā dziedātās Imanta Saksa Saule kokles skandināja, Ilzes Akerbergas Grūti pūta sila priede, Jāņa Kalniņa Kuŗš putniņis dzied tik koši un Pēteŗa Aldiņa Suntaču līgotne. Programmu nobeidza A. Skudra-Kārkliņa ar Alfrēda Feila Div' pļaviņas es nopļāvu, Mazs bij tēva novadiņš — Helmera Pavasara un Andreja Jurjāna Pūt, vējiņi.

Diriģenti saņēma pelnītās ziedu veltes. Klātesošie godināja arī Jāni Norvili pēc viņa dziesmas Balsis.

Pēc māc. Juŗa Cālīša atvadu vārdiem lielsarīkojums izskanēja Dievs, svētī Latviju skaņās. Koncertā bija klāt ap 500 klausītāju. **Ž. Zentiņš**

DV rindas kļūst retākas

Šovasar nāve latviešu vidū Toronto cirtusi lielus robus. Nepagāja gandrīz neviena nedēļa, kad no dzīves nebija kāds aizsaukts, nepiedzīvojot pat Rakstos noteikto vecumu — 70 mūža gadus. 14. augustā aizsaules ceļiniekiem pievienojās arī šo vecumu vēl nesasniegušais Viktors Veidemanis, pēc viena gada grūtas cīņas ar ļaundabīgu slimību. Viņa šīs zemes gaitas sākušās 1912. gada 20. augustā Maskavā, bet tālāk ritējušas Latvijā, kur pēc valsts komercskolas beigšanas Ventspilī strādājis par darbvedi Zlēku virsmežniecībā. 2. pasaules kaŗa laikā cīnījies Latviešu leģionā, pēc tam četrus gadus atradies izsūtījumā Sibirijā aiz polārā loka, kamēr kopā ar atlaistiem vācu kaŗa gūstekņiem laimīgi izdevies izkļūt brīvībā. Piecdesmitajos gados Veidemanim bija sava saimniecība Mount Forestā, Ont., bet pēc tās likvidēšanas pārcēlies uz Toronto, kur aktīvi piedalījies arī latviešu sabiedriskajā dzīvē, darbodamies amatos gan DV organizācijā gan Mednieku un makšķernieku klubā. Pēc aizlūguma Rosara bēŗu namā daudz pārdzīvojušo kaŗavīru pēdējā gaitā 19. augustā izvadīja Sv. Džēmsa krematorijas kapellā, dienu pirms viņa 70. dzimšanas dienas, klātesot ap 50 pavadītājiem, to vidū arī nelaika abiem dēliem Udo un Markus. Vecākais Udo jau nodibinājis ģimenes dzīvi, kuŗā aug jauna atvasīte, aizgājēja mazdēls. Dēls Valters ar diviem mazbērniem dzīvo Latvijā. Aizgājēja šķirsts bija klāts ar Latvijas karogu, goda sardzē stāvot viņa kaŗa biedriem — Daugavas vanagiem. Mācītājs A. Celms atvadrunā pakavējās pie aizgājēja dzīves gaitām, kuŗas vadījusi visuvarenā Dieva roka, citējot mūsu nacionālo dzejnieku Leonīdu Breikšu un atsaucot atmiņā laimīgās Ventspils dienas ar gleznaino Kurzemes upi Ventu. Atvadvārdus no Toronto Mednieku un makšķernieku kluba teica J. Atmata, no krievu gūsta laika līdzgaitniekiem L. Jankovičs un no Daugavas Vanagiem O. Kļavenieks. Bēŗu mielasts bija rīkots DV namā, kur aizgājēju pieminēja ar klusuma brīdi, A. Šterna aicināti tukšojot vīna glāzi. Pateicības vārdus saņēma arī vanadzes, kas bija klājušas bēŗu mielasta galdu ar degošām svecēm un ziediem. **V. S.**

LATVIEŠU APRIŅĶIS

● Šejienes Druvas DV nodaļas gadskārtējie dārza svētki šoreiz notika Purvu ģimenes lauku īpašumā Purvainē. Dārza svētki bija pulcinājuši 75 ļaudis, kas pavadīja skaistu pievakari vasaras ziediem un šalcošu koku dabas rotātā Purvainē. Pievakares stundā rīkotāju prieku izteica nod. priekšs. A. Kalniņš, sveicot tuvos un tālos ciemiņus. Kā arvien, bagāts atjautības un dzeju lasīšanā bija režisors Hugo Miķelsons, kas ienesa priecīgu noskaņu. Iepriecinoši pārsteidz arī pirms daudziem gadiem Toronto uzvestais apm. nepilnu stundu garais nelaika Marisa Vētras farss (skumja spēle) ,,Mīlestība un nāve'' Hedvigas Pētersones režijā un Ilzes Spalviņas vadībā. Bija arī pievilcīgs dārza skatuves iekārtojums. Uzvedumā piedalījās piedzīvojušie teātŗa aktieŗi Skaidrīte Pūpēde, Edvards Pētersons un Rūdolfs Purvs. Uzvedums patika, un aktieŗi saņēma bagātīgu tencinājumu. Uzveduma suflieris bija Dzintars Pūpēdis. Starpbrīdī un nobeigumā savs vārds atkal humora dzirkstī bija sakāms H. Miķelsonam. Darbojās bagātīga loterija A. Kalniņa vadībā. Vanadzes ar vad. Mariju Kalniņu rūpējās par ciemiņu pacienāšanu. **O. K.**